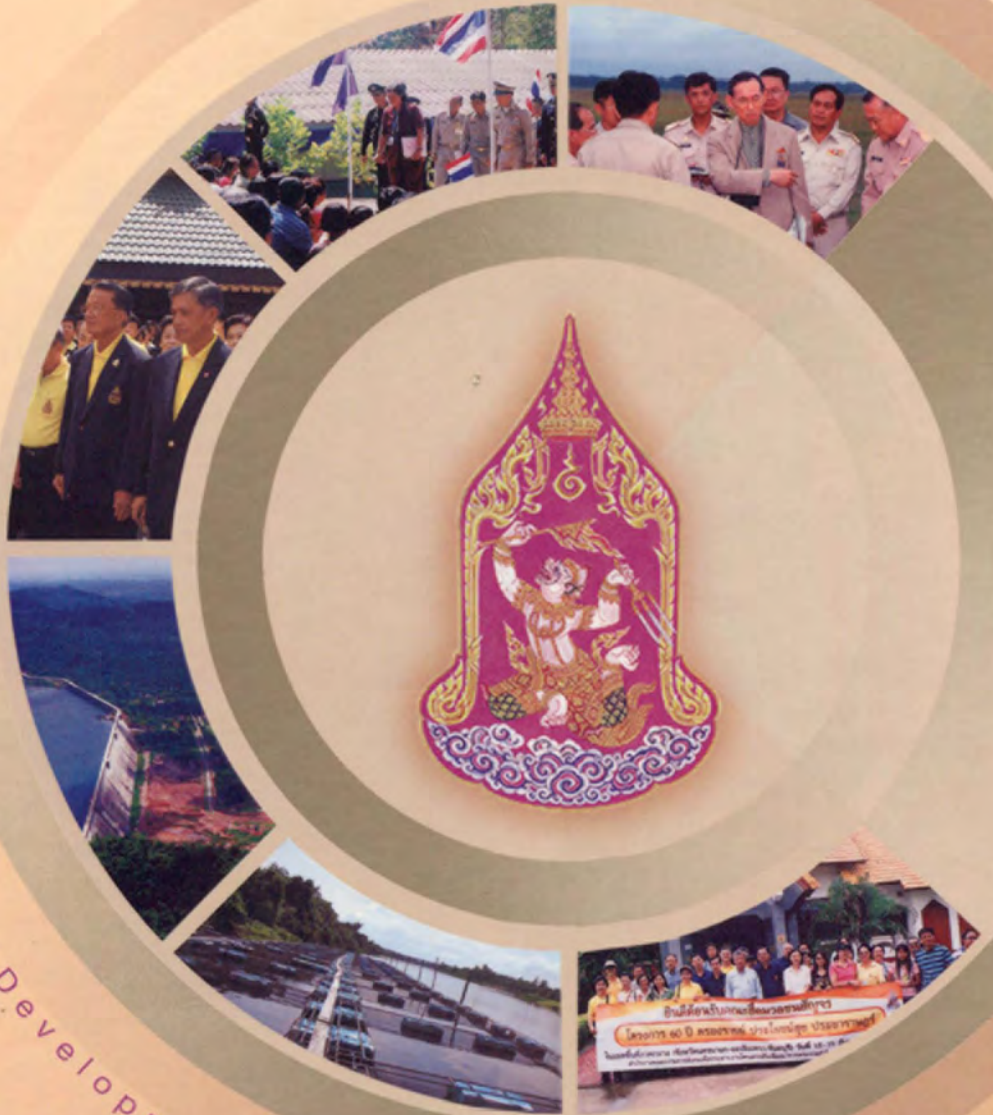

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ปีที่ ๒๕ ประจำปี ๒๕๔๔

<http://www.rdpb.go.th>

The Office of the Royal Development Projects Board

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

พระบรมราโชวาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

พระราชทานแก่ข้าราชการพลเรือน
เนื่องในโอกาสวันข้าราชการพลเรือน ปีพุทธศักราช ๒๕๔๙

ข้าราชการผู้ปฏิบัติบริหารงานของแผ่นดิน จะต้องมุ่งปฏิบัติภาระทั้งปวงด้วยความอุตสาหะเพ่งพินิจ ใช้ความรู้ ความคิด ความเฉลียวฉลาด และความรู้ผิดชอบชั่วดี เป็นเครื่องวิจัยวิจารณ์ ปรับปรุงตัวเอง ปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพเสมอ งานที่ทำจึงจะสำเร็จผลสมบูรณ์ และก่อให้เกิดประโยชน์พึงประสงค์ เป็นความเจริญมั่นคงทั้งแก่ตน แก่งาน และแก่ส่วนรวมพร้อมทุกส่วน

วังไกลกังวล
วันที่ ๓๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๔๙

สารจากเลขาธิการ กปร.

ปัจจุบันการดำเนินนโยบายของรัฐบาลในการพัฒนาประเทศได้น้อมนำเอาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาเป็นแก่นความคิดและแนวปฏิบัติ ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวได้ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความพอประมาณ มีเหตุผล มีการสร้างภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี เพื่อให้ประชาชนดำเนินชีวิตอยู่ด้วยความรอบคอบ เกิดความสมดุล และพอเพียง ทำให้สังคมมีความสุขอย่างยั่งยืน

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ได้ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นแนวทางในการสนับสนุนการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริมาโดยตลอด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จะให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่เน้นการสร้าง ความเข้มแข็งให้ชุมชน และพัฒนาคนหรือประชาชนให้สามารถพึ่งตนเองได้ ควบคู่ไปกับการพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาประเทศในระยะยาว

ด้วยภารกิจที่สำคัญดังกล่าว สำนักงาน กปร. จึงได้มีการกำหนดบทบาท การเปลี่ยนแปลง การดำเนินงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน และประสานการแปลงนโยบายและยุทธศาสตร์ของรัฐไปสู่การปฏิบัติให้ประสบผลสำเร็จ บรรลุผลตามเป้าประสงค์ขององค์กร โดยในรอบปี ๒๕๔๙ สำนักงาน กปร. ได้ให้การสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๑๙๙ โครงการ/กิจกรรมในการพัฒนา ๕ ด้าน ได้แก่ ด้านเกษตร ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านส่งเสริมอาชีพ ด้านแหล่งน้ำ และด้านอื่น ๆ

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา กล่าวได้ว่า การปฏิบัติงานของสำนักงาน กปร. เกิดผลสำเร็จ ลุล่วงอย่างดียิ่ง ด้วยความร่วมมือร่วมใจของทุกฝ่ายในองค์กร ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ปฏิบัติงานอย่างเข้มแข็ง ส่งผลให้การดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว เกิดประโยชน์ต่อประชาชนและความเจริญก้าวหน้าของประเทศอย่างยั่งยืนต่อไป

(นายสมพล พันธุ์มณี)

เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สารบัญ

- ๒ พระบรมราชโองการในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
- ๕ สารจากเลขาธิการ กปร.
- ๘ ภาพรวมของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- ๑๐ ❖ ยุทธศาสตร์การดำเนินงานสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
 - ๑๐ • วิสัยทัศน์
 - ๑๑ • พันธกิจ
 - ๑๒ • ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด
- ๑๗ ❖ อำนาจหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- ๑๘ ❖ ข้อมูลพื้นฐานสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
 - ๒๐ • โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการสำนักงาน กปร.
 - ๒๑ • คณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.)

- ๒๒ • คณะผู้บริหารสำนักงาน กปร.
- ๒๖ • อัตรากำลังเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร.
- ๒๗ • งบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๔๙ สำนักงาน กปร.
 - ๒๗ - งบปกติ
 - ๒๗ - งบกลาง
- ๓๔ • ผลการปฏิบัติราชการสำนักงาน กปร.
 - ๓๔ - ผลสัมฤทธิ์ตามคำรับรองการปฏิบัติราชการตามมิติทั้ง ๔ ด้าน
 - ๓๖ - ผลการปฏิบัติราชการที่สำคัญภายใต้แผนปฏิบัติราชการ
- ๓๘ • รายงานการเงินสำนักงาน กปร.
 - ๓๘ - งบแสดงฐานะการเงิน
 - ๔๐ - งบรายได้และค่าใช้จ่าย

๔๒ ผลการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประจำปี ๒๕๔๙

๔๕ ❖ โครงการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในโอกาสทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี

๔๕ • โครงการ ๖๐ ปี ครองราชย์ ประโยชน์สุข ประชาชนทั่ว

๕๒ • โครงการ ๖๐ ปี ครองราชย์ ประเทศชาติพัฒนา ศูนย์ศึกษาฯ เทิดให้

๕๔ ❖ การตามเสด็จ

๖๔ ❖ พระราชดำริที่สำคัญ ประจำปี ๒๕๔๙

๗๒ ❖ การบริหารจัดการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๗๕ ❖ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่สำคัญ

๗๕ • ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๙๓ • โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

๑๐๑ • โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่สำคัญในแต่ละภูมิภาค

๑๑๙ ❖ การติดตามประเมินผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๑๒๐ • การติดตามประเมินผลโครงการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝก
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประจำปี ๒๕๔๙

๑๒๔ • การติดตามความก้าวหน้าโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าบริเวณป่าสงวน
แห่งชาติป่ากุยบุรีอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๑๒๗ • การติดตามการจัดทำตัวชี้วัดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประจำปี ๒๕๔๙

๑๒๘ • การติดตามผลการศึกษา ทดลองและวิจัยของศูนย์ศึกษาการพัฒนา
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๑๓๓ ❖ งานฎีกา

๑๓๕ ❖ การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานสำนักงานคณะกรรมการพิเศษ
เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๑๓๖ ❖ การดำเนินงานด้านวิเทศสัมพันธ์

๑๔๔ ❖ การดำเนินงานด้านสารสนเทศ

๑๔๕ ❖ การดำเนินงานด้านกิจกรรมพิเศษ

๑๕๕ ❖ เอกสารเผยแพร่สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประจำปี ๒๕๔๙

ภาพรวมของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษ เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

❖ ยุทธศาสตร์การดำเนินงานสำนักงานคณะกรรมการพิเศษ
เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

- วิสัยทัศน์
- พันธกิจ
- ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด

❖ อำนาจหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการพิเศษ
เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ยุทธศาสตร์การดำเนินงานสำนักงานคณะกรรมการพิเศษ เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

วิสัยทัศน์

“เป็นหน่วยงานหลักในการประสาน สนับสนุน ดำเนินงาน และติดตามประเมินผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อให้องค์กรภาครัฐและภาคเอกชนสามารถสนองพระราชดำริอย่างมีประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผล เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน”

วิสัยทัศน์ของสำนักงาน กปร. สามารถวิเคราะห์ความหมายโดยแบ่งเป็น ๒ ด้าน ดังนี้

๑. วิสัยทัศน์การพัฒนาตามแนวพระราชดำริ

เป็นองค์กรที่สามารถคิดค้นและกำหนดรูปแบบการพัฒนาตามแนวพระราชดำริอย่างเป็นระบบ เป็นกระบวนการที่สอดคล้องกับสถานการณ์ด้านต่าง ๆ และสอดคล้องกับศักยภาพและภูมิปัญญาของประชาชนในแต่ละภูมิภาคที่จะนำไปใช้เป็นแบบอย่างในการดำรงชีวิต

๒. วิสัยทัศน์การบริหารจัดการดำเนินงานเพื่อสนองพระราชดำริ

๑) เป็นองค์กรที่มีบุคลากรปฏิบัติงานสนองพระราชดำริโดยเน้นความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์และความรับผิดชอบ ตลอดจนความพร้อมในการประสานงานกับส่วนราชการและภาคเอกชนที่มีส่วนร่วม

๒) เป็นองค์กรที่มีความรวดเร็ว คล่องตัวและมีประสิทธิภาพ โดยมีความพร้อมของทรัพยากรประเภทต่าง ๆ ที่จะใช้ดำเนินงานเพื่อสนองพระราชดำริ มีการใช้แผนเป็นเครื่องมือและกรอบในการปฏิบัติงาน มีระบบการจัดการและใช้ประโยชน์ทรัพยากรทุกประเภทในการดำเนินงานที่ชัดเจนและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีระบบการประสานงานทั้งภายในและภายนอกองค์กรที่ดี รวมทั้งมีสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ดี

๓) เป็นองค์กรเน้นคุณภาพ มีความสมานฉันท์เอื้ออาทรต่อกันและโปร่งใส โดยสามารถปฏิบัติงานในลักษณะทีมงานที่ต่างฝ่ายต่างเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อกัน บุคลากรปฏิบัติงานอยู่ในกรอบระเบียบวินัย มีคุณธรรมและจริยธรรม โดยยึดแนวประพฤติปฏิบัติตามรอยพระยุคลบาทเป็นหลัก รวมทั้งมีการปฏิบัติงานที่โปร่งใส

พันธกิจ

การดำเนินงานเพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้และสอดคล้องกับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป จึงกำหนดพันธกิจในการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของสำนักงาน กปร. ดังนี้

- ๑) ตามเสด็จ และรับสนองพระราชดำริ
- ๒) ประสาน วางแผน สนับสนุนและร่วมดำเนินงานกับหน่วยงานภาครัฐบาล และภาคเอกชน ในการดำเนินงานสนองพระราชดำริ
- ๓) ติดตามประเมินผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- ๔) จัดให้มีการศึกษา สรุปรวบรวมและถ่ายทอดประสบการณ์และองค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริ
- ๕) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- ๖) เป็นศูนย์ข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ยุทธศาสตร์การดำเนินงานสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ - ๒๕๕๐)

(ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด)

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบบริหารจัดการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๑.๑ ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบบริหารจัดการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ถือเป็นยุทธศาสตร์หลักตามพันธกิจและบทบาทหน้าที่ของสำนักงาน กปร. โดยเน้นการบริหารจัดการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริอย่างเป็นระบบครบวงจร เพื่อให้การดำเนินงานสนองพระราชดำริ

๑.๑.๓) การลดขั้นตอนและเร่งรัดการทำงาน

หลักการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่สำคัญคือ “ความรวดเร็ว” ดังนั้น การลดขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาลั่นกรองและวิเคราะห์โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ กปร. และเร่งรัดการดำเนินงานทุกภาค ทั้งในส่วนที่สำนักงาน กปร. รับผิดชอบและที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานอื่น จึงเป็นหลักการดำเนินงานที่สำคัญในการบริหารจัดการ

๑.๑.๔) การทบทวนแก้ไขปัญหากฎระเบียบ

ต่าง ๆ กำหนดให้มีการทบทวนกฎระเบียบต่าง ๆ ทั้งที่อยู่

มีความรวดเร็ว ถูกต้อง ครบถ้วนและมีประสิทธิภาพ โดยมีการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ ดังนี้

๑.๑.๑) การตามเสด็จและรับสนองพระราชดำริ

เพื่อประมวลรวบรวมพระราชดำริและนำมาศึกษาวิเคราะห์และแปลงไปสู่ภาคปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน สอนองพระราชดำริได้อย่างรวดเร็ว

๑.๑.๒) การใช้แผนเป็นเครื่องมือดำเนินงาน

กำหนดให้มีการใช้ “แผน” เป็นเครื่องมือในการประสานสนับสนุน ดำเนินงานและติดตามประเมินผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแนวพระราชดำริที่พระราชทานให้ไว้ มีการดำเนินงานในลักษณะบูรณาการและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน มุ่งสู่ผลลัพธ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ภายในและภายนอกความรับผิดชอบของสำนักงาน กปร. พร้อมทั้งศึกษาวิเคราะห์และพิจารณาหาวิธีการดำเนินงานเพื่อปรับปรุงให้เอื้อต่อการปฏิบัติงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๑.๑.๕) การสร้างมาตรการจูงใจในการทำงาน

กำหนดมาตรการในการสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้กับเจ้าหน้าที่หน่วยต่าง ๆ ที่เข้ามาร่วมดำเนินงานหรือรับผิดชอบในการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริด้วยวิธีการต่าง ๆ

๑.๒ เป้าประสงค์

๑.๒.๑) การดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและสนองพระราชดำริเป็นไปโดยความรวดเร็ว ถูกต้อง ครบถ้วนและมีประสิทธิภาพสูง

๑.๒.๒) หน่วยงานต่าง ๆ มีความศรัทธาและสนับสนุนการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๑.๒.๓) เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริมีประสิทธิภาพในการทำงาน

๑.๒.๔) ทบทวนกฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้เอื้อต่อการปฏิบัติงาน

๑.๓ ตัวชี้วัด

๑.๓.๑) จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ประสานและบริหารจัดการดำเนินงานแล้วเสร็จในรอบปี

๑.๓.๒) ร้อยละของโครงการ/กิจกรรมที่ได้รับอนุมัติการดำเนินงานภายใน ๓๐ วัน

สอดคล้องกับสถานการณ์ด้านต่าง ๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอยู่ตลอดเวลาโดยมุ่งเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ เพื่อนำแนวพระราชดำริไปใช้ประโยชน์ในการดำรงชีวิต โดยมีการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ ดังนี้

๒.๑.๑ การเร่งส่งเสริมการขยายผลการพัฒนาตามแนวพระราชดำริให้กว้างขวาง

๑) เร่งรัดและส่งเสริมสนับสนุนการนำแนวพระราชดำริที่ได้ศึกษาทดลองจนประสบผลสำเร็จ โดยเฉพาะงานขยายผลของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยดำเนินการขยายผลไปสู่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ให้กว้างขวางเพิ่มขึ้น เพื่อให้สามารถนำไปเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิต

๒) ติดตามประเมินผลการดำเนินงานขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อนำมาแก้ไข

๑.๓.๓) จำนวนหน่วยงานที่พึงพอใจต่อการให้การสนับสนุนเพื่อดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๑.๓.๔) จำนวนครั้งที่พิจารณาทบทวนและปรับปรุงแก้ไขกฎระเบียบ

๒. ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างการเรียนรู้และขยายผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๒.๑ ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างการเรียนรู้และการขยายผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นจุดเน้นการดำเนินงานในปัจจุบันของสำนักงาน กปร. ให้

ปรับปรุงและพัฒนางานขยายผลให้กว้างขวางและมีคุณภาพประสิทธิภาพมากขึ้น

๒.๑.๒ การประชาสัมพันธ์เชิงรุกเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ กำหนดกลยุทธ์การประชาสัมพันธ์เชิงรุกเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและพระราชกรณียกิจให้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ โดยใช้วิธีการและสื่อแบบผสมผสานเพื่อให้สามารถเข้าถึงแต่ละกลุ่มเป้าหมายอย่างเหมาะสมทั้งเนื้อหาและช่องทางการสื่อสารประชาสัมพันธ์รวมทั้งการใช้สื่อประชาสัมพันธ์แบบ ๒ ทาง โดยเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่นำข้อมูลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริไปขยายผลให้กับกลุ่มเป้าหมายอื่น ๆ โดยเฉพาะประชาชนที่มีศักยภาพในการเข้ามามีส่วนร่วมในการขยายผล

**๒.๑.๓ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสร้าง
เครือข่ายการดำเนินงาน**

๑) ส่งเสริมให้ประชาชนและองค์กรส่วน
ท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการอันเนื่อง
มาจากพระราชดำริตั้งแต่แรกเริ่มการดำเนินงาน ได้แก่ การมี
ส่วนร่วมในการวางแผน การดำเนินงาน การสนับสนุนค่า
ใช้จ่ายและแรงงานดำเนินงาน การติดตามผลและการดูแล
รักษาหลังโครงการสิ้นสุด

๒) สร้างเครือข่ายพันธมิตรการสร้าง
การเรียนรู้และขยายผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่อง
มาจากพระราชดำริเพื่อยกระดับคุณภาพการดำเนินงาน
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยร่วมกับองค์กรภาค
เอกชนหรือสถานศึกษาต่าง ๆ ในการสนับสนุนกลุ่มหรือ
ชมรมดำเนินงานในลักษณะศูนย์การเรียนรู้ตามแนวพระ
ราชดำริโดยมีสำนักงาน กปร. เป็นผู้สนับสนุนด้านวิชาการ
และเป็นพี่เลี้ยง

**๒.๑.๔ การบริการและถ่ายทอดประสบการณ์
องค์ความรู้เกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ**
ดำเนินการจัดบริการและถ่ายทอดประสบการณ์องค์ความรู้

เกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริให้กับกลุ่ม
เป้าหมายต่าง ๆ ทั้งภาครัฐบาล ภาคเอกชน และประชาชน
เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ

๒.๒ เป้าประสงค์

๒.๒.๑) ขยายผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่อง
มาจากพระราชดำริไปสู่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ มากขึ้น

๒.๒.๒) หน่วยงานภาครัฐบาล ภาคเอกชน และ
ประชาชนกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ รับทราบและมีความรู้ความ
เข้าใจเกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริมากขึ้น

๒.๒.๓) ประชาชนกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ และ
องค์กรส่วนท้องถิ่นได้เข้ามามีบทบาทและส่วนร่วมในการ
ดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๒.๒.๔) มีเครือข่ายพันธมิตรในการสร้างการ
เรียนรู้และขยายผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจาก
พระราชดำริ

๒.๓ ตัวชี้วัด

๒.๓.๑) จำนวนประชาชนกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ที่
รับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการอันเนื่อง
มาจากพระราชดำริ

๒.๓.๒) จำนวนประชาชนที่เข้ามาศึกษาหาความรู้
และเยี่ยมชมศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๒.๓.๓) จำนวนครัวเรือนในพื้นที่โครงการอันเนื่อง
มาจากพระราชดำรินำแนวพระราชดำริไปใช้ประโยชน์ใน
การดำเนินชีวิต

๒.๓.๔) จำนวนโครงการ/กิจกรรมที่ประชาชน
หรือองค์กรส่วนท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในรูปแบบต่าง ๆ

**๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างระบบงาน
และระบบสารสนเทศ**

๓.๑ ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างระบบงานและ
ระบบสารสนเทศเป็นยุทธศาสตร์ที่กำหนดขึ้นเพื่อรองรับการ
ปฏิรูประบบราชการ โดยเป็นการปรับปรุงและปรับเปลี่ยน

กระบวนการทำงาน และการบริหารจัดการของสำนักงาน กปร. ให้สอดคล้องกับนโยบายปฏิรูประบบราชการของรัฐบาล โดยมุ่งเน้นการทำงานเพื่อมุ่งสู่ผลลัพธ์และผลสัมฤทธิ์ มีความรวดเร็วและคุ้มค่าภายใต้สถานการณ์การเปลี่ยนแปลง ต่าง ๆ โดยมีการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ ดังนี้

๓.๑.๑ การจัดการกลุ่มการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับภารกิจ ทบทวนและกำหนดโครงสร้างการบริหารงานภายในให้สอดคล้องกับภารกิจและเป้าหมายการดำเนินงานที่กำหนดขึ้นใหม่โดยให้ทุกส่วนสอดคล้องและเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อกันในการดำเนินงานเพื่อผลักดันให้องค์กรดำเนินไปสู่วิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้

๓.๑.๒ การพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

๑) จัดทำแผนแม่บทการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงาน กปร. โดยมีการปรับปรุงแผนให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา เพื่อใช้แผนเป็นกรอบในการเสริมสร้างประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและพิจารณากำหนดงบประมาณดำเนินงาน

๒) สร้างเครือข่ายระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงาน กปร. ให้สามารถเชื่อมโยงกับเครือข่ายของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน

๓.๑.๓ การพัฒนาระบบข้อมูลและเครื่องชี้วัดเพื่อการติดตามประเมินผล พัฒนาระบบข้อมูลและเครื่องชี้วัดการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในด้านต่าง ๆ ให้เป็นมาตรฐานถูกต้องแม่นยำและเป็นปัจจุบัน เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายตลอดจนเป็นความสอดคล้องกับดัชนีชี้วัดในระดับชาติ เพื่อใช้ประโยชน์ในการวางแผนดำเนินงานและพัฒนาระบบติดตามประเมินผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๓.๒ เป้าประสงค์

๓.๒.๑) ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงานภายในสำนักงานฯ ให้สอดคล้องกับภารกิจ

๓.๒.๒) จัดทำแผนแม่บทการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและสร้างเครือข่ายให้สามารถเชื่อมโยงกับศูนย์

ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริและหน่วยงานหลักต่าง ๆ

๓.๒.๓) พัฒนาระบบข้อมูลและเครื่องชี้วัดการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริด้านต่าง ๆ ให้เป็นมาตรฐานถูกต้องแม่นยำ เป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย

๓.๒.๔) สร้างระบบการติดตามประเมินผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๓.๓ ตัวชี้วัด

๓.๓.๑) มีโครงสร้างการบริหารงานภายในที่สอดคล้องกับภารกิจ

๓.๓.๒) มีแผนแม่บทการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๓.๓.๓) ร้อยละของจำนวนบุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่มีทักษะในการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

๓.๓.๔) มีฐานข้อมูลและเครื่องชี้วัดการพัฒนาคตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๓.๓.๕) จำนวนครั้งที่ดำเนินการติดตามผลการดำเนินงานในรอบปี

๓.๓.๖) จำนวนโครงการที่ดำเนินการประเมินผลในรอบปี

๔. ยุทธศาสตร์การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้และเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการ

๔.๑ ยุทธศาสตร์

การพัฒนาศูนย์การเรียนรู้และเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการของสำนักงาน กปร. เป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญที่นำไปสู่การดำเนินงานอื่น ๆ โดยเป็นยุทธศาสตร์ที่เน้น **“การพัฒนาคน”** ให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพและศักยภาพ เพื่อนำไปสู่ **“การพัฒนาองค์กร”** ให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ตามแนวพระราชดำริและเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการของสำนักงาน กปร. โดยมีการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ดังนี้

๔.๑.๑ การเพิ่มศักยภาพบุคลากรปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาไปสู่องค์การเรียนรู้

๑) จัดทำแผนการฝึกอบรมบุคลากรในสาขาวิชาเฉพาะ วิชาทั่วไป และสหวิทยาการเพื่อเพิ่มความรู้ และทักษะการปฏิบัติงานของบุคลากรสำนักงาน กปร. อย่างต่อเนื่อง

๒) สร้างบุคลากรเพื่อเป็นวิทยากรของสำนักงาน กปร. ที่มีความรอบรู้เกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในลักษณะสหวิทยาการ

๓) แลกเปลี่ยนและสร้างเครือข่ายความรู้กับหน่วยงานอื่น ๆ สถาบันการศึกษาและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้สร้างสมประสบการณ์และมีการถ่ายทอดองค์ความรู้ใหม่เพื่อใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๔.๑.๒ การสร้างกระบวนการทำงานเป็นทีมงาน

๑) ปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานโดยเน้นการทำงานเป็นทีมงานโดยมีบุคลากรปฏิบัติงานที่มีความรอบรู้ ความคิดริเริ่ม ความสามารถ ความคล่องตัวและประสิทธิภาพในการทำงาน

๒) ปรับเปลี่ยนกลไกการบริหารและการตัดสินใจ รวมทั้งวัฒนธรรมขององค์กรให้เกิดการกระจายอำนาจสั่งการเพื่อตอบสนองการดำเนินงานและบริหารจัดการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริให้คล่องตัวและรวดเร็ว

๔.๑.๓ การพัฒนาและปรับปรุงระบบบริหารงานบุคคล

๑) สร้างระบบการประเมินผลงานให้เป็นมาตรฐาน โดยมีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบงาน มอบหมายที่ชัดเจน รวมทั้งมีระบบการให้ผลตอบแทนเพื่อสร้างแรงจูงใจในการทำงาน

๒) พัฒนาระบบบริหารงานบุคคลโดยมีแผนพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลเป็นเครื่องมือในการดำเนินงาน มีการสรรหาและบรรจุแต่งตั้งที่มีมาตรฐานเพื่อสรรหาคนดีคนเก่งมาทำงาน

๓) สร้างระบบผู้ฝึกสอนงานในสำนักงาน กปร. โดยมีระบบทีมงานผสมผสานรองรับ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้กันระหว่างบุคลากรทุกสาขาภายในสำนักงาน กปร.

๔.๒ เป้าประสงค์

๔.๒.๑) การปฏิบัติงานเพื่อสนองพระราชดำริและดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริสามารถดำเนินงานได้รวดเร็ว ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ และแล้วเสร็จเป็นไปตามแผนงานที่กำหนด

๔.๒.๒) บุคลากรสำนักงาน กปร. ได้รับการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ในลักษณะสหวิทยาการ และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงาน

๔.๒.๓) การทำงานเป็นทีมงานในลักษณะบูรณาการ

๔.๒.๔) มีการกระจายอำนาจสั่งการและกำหนดวิธีปฏิบัติภายในสำนักงาน กปร. ที่ชัดเจน

๔.๒.๕) บุคลากรของสำนักงาน กปร. มีคุณภาพและความรู้ความสามารถส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของสำนักงาน กปร. โดยรวมเพิ่มขึ้น

๔.๓ ตัวชี้วัด

๔.๓.๑) ร้อยละของบุคลากรที่เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรต่าง ๆ ในรอบปี

๔.๓.๒) จำนวนบุคลากรที่สามารถเป็นวิทยากรถ่ายทอดความรู้เรื่องโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๔.๓.๓) จำนวนโครงการ/กิจกรรมหรือภารกิจของสำนักงานฯ ที่มีการทำงานร่วมกันเป็นทีมงาน

๔.๓.๔) มีการมอบอำนาจสั่งการภายในสำนักงาน กปร. เป็นลายลักษณ์อักษร

๔.๓.๕) มีแผนแม่บทการพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลสำนักงาน กปร.

๔.๓.๖) ความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายผู้รับบริการจากสำนักงาน กปร.

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

อำนาจหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดให้เป็นส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง มีฐานะเป็นกรมขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี ทำหน้าที่ในการประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ สำนักงาน กปร. ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๕ กำหนดให้เป็นหน่วยงานกลางในการรับและประมวลพระราชดำริ เพื่อการประสานดำเนินงานและติดตามประเมินผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

- ๑) สํารวจศึกษาวิเคราะห์และจัดทำแผนงานเกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ รวมทั้งพิจารณาและเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินงานตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- ๒) ประสานงานกับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจและเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- ๓) ติดตามประเมินผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- ๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับพระราชกระแส หรือตามที่คณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.) มอบหมาย หรือตามที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีกำหนดให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- ๕) ปฏิบัติงานด้านวิชาการ การจัดระบบสารสนเทศและการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- ๖) ปฏิบัติงานเลขานุการของคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- ๗) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน กปร. หรือตามที่นายกรัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

❖ ข้อมูลพื้นฐานสำนักงานคณะกรรมการพิเศษ

เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

- โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการสำนักงาน กปร.
- คณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.)
- คณะผู้บริหารสำนักงาน กปร.
- อัตรากำลังเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร.
- งบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๔๙ สำนักงาน กปร.
 - งบปกติ
 - งบกลาง

● ผลการปฏิบัติราชการสำนักงาน กปร.

- ผลสัมฤทธิ์ตามคำรับรองการปฏิบัติราชการตามมิติทั้ง ๔ ด้าน
- ผลการปฏิบัติราชการที่สำคัญภายใต้แผนปฏิบัติราชการ

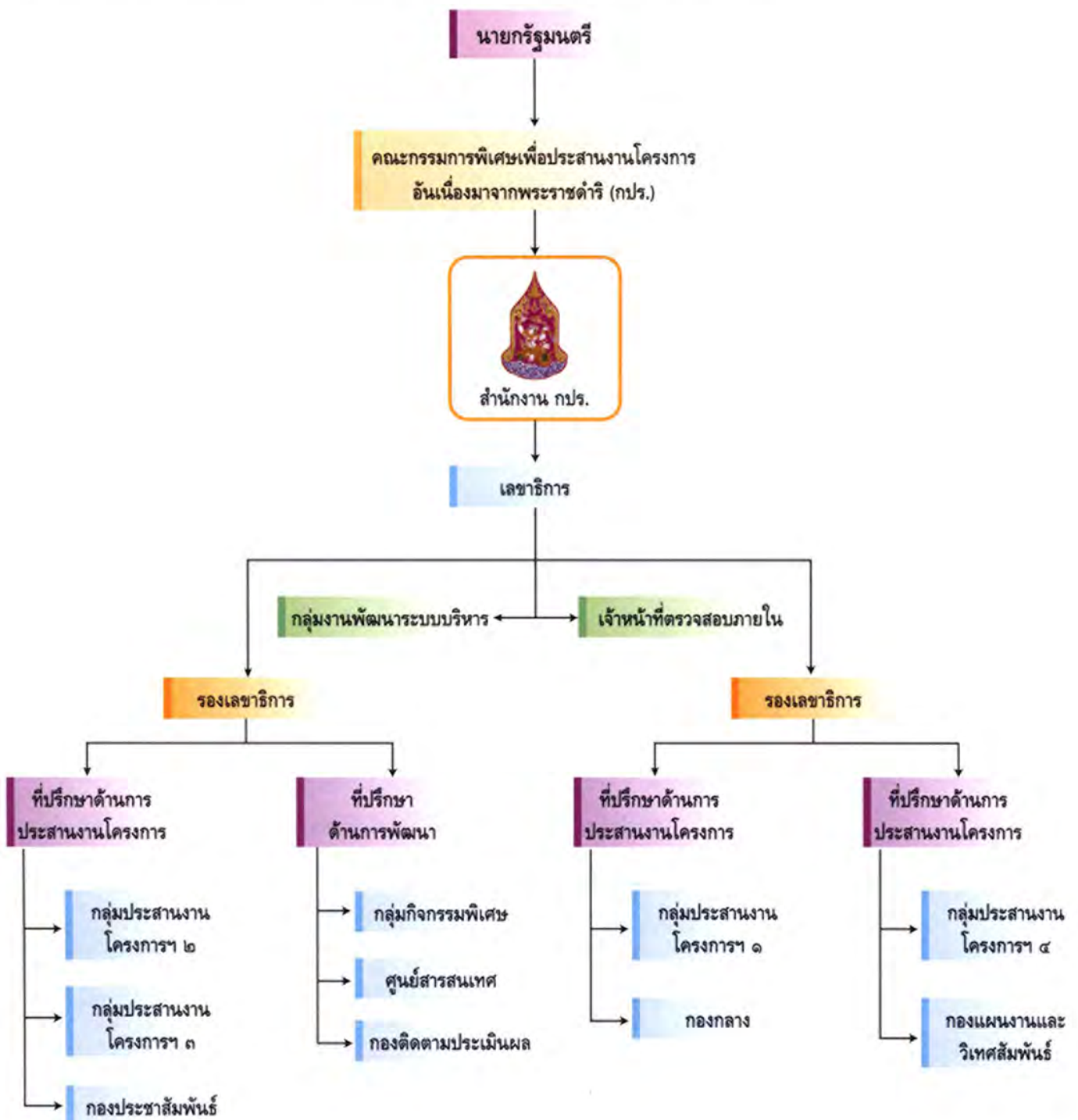
● รายงานการเงินสำนักงาน กปร.

- งบแสดงฐานะการเงิน
- งบรายได้และค่าใช้จ่าย

โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการสำนักงาน กปร.

พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) เป็นส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง มีฐานะเป็นกรม อยู่ในสายการบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี โดยมีการแบ่งส่วนราชการ ดังนี้

คณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.)

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๒๔ ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๒๔ กำหนดให้มืองค์กระระดับชาติ ทำหน้าที่รับผิดชอบต่อการดำเนินงานของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เรียกว่า “คณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” (กปร.) ต่อมาได้มีการแก้ไขปรับปรุงระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มาเป็นลำดับ ปัจจุบันได้มีการประกาศใช้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๔๖ โดยได้แก้ไขปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อให้การสนองพระราชดำริเป็นไปอย่างครบถ้วนสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังมืองค์ประกอบด้วยนี้

(๑) นายกรัฐมนตรี	เป็นประธานกรรมการ
(๒) ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	เป็นกรรมการ
(๓) ปลัดกระทรวงการคลัง	เป็นกรรมการ
(๔) ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	เป็นกรรมการ
(๕) ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	เป็นกรรมการ
(๖) ปลัดกระทรวงมหาดไทย	เป็นกรรมการ
(๗) ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	เป็นกรรมการ
(๘) ราชเลขาธิการ	เป็นกรรมการ
(๙) เลขาธิการนายกรัฐมนตรี	เป็นกรรมการ
(๑๐) เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	เป็นกรรมการ
(๑๑) ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	เป็นกรรมการ
(๑๒) ผู้บัญชาการทหารสูงสุด	เป็นกรรมการ
(๑๓) ผู้บัญชาการทหารบก	เป็นกรรมการ
(๑๔) รองราชเลขาธิการที่ราชเลขาธิการมอบหมายจำนวนหนึ่งคน	เป็นกรรมการ
(๑๕) เลขาธิการ กปร.	เป็นกรรมการและเลขานุการ
(๑๖) รองเลขาธิการ กปร.	เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
(๑๗) ที่ปรึกษาด้านการประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักงาน กปร.	เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
(๑๘) เจ้าหน้าที่สำนักราชเลขาธิการที่ราชเลขาธิการมอบหมายจำนวนหนึ่งคน	เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

โดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๓๔ ข้อ ๘ กำหนดให้มืองค์มนตรีหนึ่งคนเป็นที่ปรึกษาของ กปร.

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ นายจุลนภ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา องคมนตรีเป็นที่ปรึกษา กปร.

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

คณะผู้บริหารสำนักงาน กปร.

นายสมพล พันธุ์มณี
เลขาธิการ กปร.

นายเวลีเกียรติ แสนวิเศษ
รองเลขาธิการ กปร.

นายปกรณ์ สัตยวงษ์
รองเลขาธิการ กปร.

คุณกานต์ พรหมศิริ
ที่ปรึกษาด้านการประสานงานโครงการ

นายสุวัฒน์ เกพอาร์กษ์
ที่ปรึกษาด้านการประสานงานโครงการ

นางสาวศรีนิตย์ บุญทอง
ที่ปรึกษาด้านการพัฒนา

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ผู้อำนวยการสำนัก/กลุ่ม

นายโกวิทย์ เฟ่งวานิชย์
ผู้อำนวยการสำนักประสานงานโครงการฯ

นายสายเมือง วิรัชศิริ
ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานโครงการฯ ๑

นายตฤธา สินธวานนท์
ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานโครงการฯ ๒

นายลลิต ทนอมสิงห์
ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานโครงการฯ ๓

ม.ล.จิรพันธ์ กว่องค์
ผู้อำนวยการกลุ่มประสานงานโครงการฯ ๔

นางสาวสุนทรีย์ ศรีปรัชญากุล
ผู้อำนวยการกลุ่มกิจกรรมพิเศษ

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ผู้อำนวยการกอง/ศูนย์

นายสิงห์พงศ์ รัชนิพนธ์
ผู้อำนวยการกองกลาง

นางสุวรรณา พาศิริ
ผู้อำนวยการกองแผนงานและวิเทศสัมพันธ์

นายสมบุญ วงศ์กาท
ผู้อำนวยการกองติดตามประเมินผล

นายสมทรง รุ่งเรืองศิลป์
ผู้อำนวยการศูนย์สารสนเทศ

นายไชยชัย ภูวิชัยสัมฤทธิ์
ผู้อำนวยการกองประชาสัมพันธ์

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

หัวหน้ากลุ่ม/ฝ่าย

นายประสาก พาศิริ
หัวหน้ากลุ่มงานพัฒนาระบบบริหาร

นางอริษา สัตยเกว
หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป

นางสาววิษี วัฒนไกร
หัวหน้าฝ่ายการเงินและบัญชี

นายสุวิทย์ ดุลยะนันท์
หัวหน้าฝ่ายนิติการ

นายภัททะพงศ์ เกียนศรี
หัวหน้าฝ่ายการเจ้าหน้าที่

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

อัตรากำลังเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร.

อัตรากำลังเจ้าหน้าที่สำนักงาน กปร. ปี ๒๕๔๙ มีจำนวนทั้งสิ้น ๑๙๗ อัตรา ประกอบด้วย

- ข้าราชการ จำนวน ๑๑๖ อัตรา (ร้อยละ ๕๘.๘๙)
- ลูกจ้างประจำ จำนวน ๒๘ อัตรา (ร้อยละ ๑๔.๒๑)
- พนักงานราชการ จำนวน ๕๓ อัตรา (ร้อยละ ๒๖.๙๐)

งบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๔๙ สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
(สำนักงาน กปร.)

งบทด

รายการ	งบประมาณรายจ่าย			เงินประจำงวด				
	เพิ่ม	ลด	คงเหลือ	เพิ่ม	กันไว้เบิก	สำรองเงิน	เบิก	คงเหลือ
แผนงบประมาณ : จัดความยากจนระดับชุมชน								
งานประสานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (๐๑๑)								
๑. งบบุคลากร	๓๘,๘๘๖,๖๐๐.๐๐	๓๘,๘๘๖,๖๐๐.๐๐	๐.๐๐	๓๘,๘๘๖,๖๐๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๓๗,๓๔๙,๙๔๖.๑๕	๑,๕๓๖,๖๕๓.๘๕
๒. งบดำเนินงาน	๖,๑๙๔,๙๐๐.๐๐	๖,๑๙๔,๙๐๐.๐๐	๐.๐๐	๖,๑๙๔,๙๐๐.๐๐	๕๓,๕๑๘.๐๐	๓๑๘,๙๓๖.๐๐	๕,๗๗๘,๗๕๖.๑๔	๓,๖๙๓.๘๖
๒.๑ ค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ	๔,๑๒๑,๙๐๐.๐๐	๔,๑๒๑,๙๐๐.๐๐	๐.๐๐	๔,๑๒๑,๙๐๐.๐๐	๕๓,๕๑๘.๐๐	๓๑๘,๙๓๖.๐๐	๓,๘๖๖,๗๖๖.๕๔	-๑๑๗,๓๒๐.๕๔
๒.๒ ค่าสาธารณูปโภค	๒,๐๗๓,๐๐๐.๐๐	๒,๐๗๓,๐๐๐.๐๐	๐.๐๐	๒,๐๗๓,๐๐๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๑,๙๑๑,๙๘๙.๖๐	๑๒๑,๐๑๔.๔๐
๓. งบลงทุน	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐
๔. งบอุดหนุน	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐
๕. งบรายจ่ายอื่น	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐
รวม	๔๕,๐๘๑,๕๐๐.๐๐	๔๕,๐๘๑,๕๐๐.๐๐	๐.๐๐	๔๕,๐๘๑,๕๐๐.๐๐	๕๓,๕๑๘.๐๐	๓๑๘,๙๓๖.๐๐	๔๓,๑๒๘,๖๙๘.๒๙	๑,๕๔๐,๓๔๗.๗๑

งบกลาง

รายการ	งบประมาณรายจ่าย			เงินประจำงวด				
	เพิ่ม	ลด	คงเหลือ	เพิ่ม	กันไว้เบิก	สำรองเงิน	เบิก	คงเหลือ
แผนงบประมาณ : จัดความยากจนระดับชุมชน								
รายการค่าใช้จ่ายตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (๙๕๗)								
โครงการกิจกรรมบริหารงานสำนักงาน กปร. ประจำปี ๒๕๔๙								
๑. งบบุคลากร	๗,๕๙๔,๕๖๐.๐๐	๗,๕๙๔,๕๖๐.๐๐	๐.๐๐	๗,๕๙๔,๕๖๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๔,๑๐๗,๒๑๖.๘๐	๓,๔๘๗,๓๔๓.๒๐
๒. งบดำเนินงาน	๒๓,๘๖๐,๔๑๐.๐๐	๒๓,๘๖๐,๔๑๐.๐๐	๐.๐๐	๒๓,๘๖๐,๔๑๐.๐๐	๓,๘๓๒,๑๔๙.๑๐	๕๖๖,๐๐๐.๐๐	๑๗,๗๒๙,๑๓๘.๗๖	๑,๗๓๓,๑๒๒.๑๔
๒.๑ ค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุ	๒๓,๓๖๐,๔๑๐.๐๐	๒๓,๓๖๐,๔๑๐.๐๐	๐.๐๐	๒๓,๓๖๐,๔๑๐.๐๐	๓,๘๓๒,๑๔๙.๑๐	๕๖๖,๐๐๐.๐๐	๑๗,๑๘๖,๒๖๕.๕๕	๑,๗๗๕,๕๙๔.๕๕
๒.๒ ค่าสาธารณูปโภค	๕๐๐,๐๐๐.๐๐	๕๐๐,๐๐๐.๐๐	๐.๐๐	๕๐๐,๐๐๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๕๔๒,๘๖๓.๘๑	-๔๒,๘๖๓.๘๑
๓. งบลงทุน	๒,๖๔๕,๕๗๐.๐๐	๒,๖๔๕,๕๗๐.๐๐	๐.๐๐	๒,๖๔๕,๕๗๐.๐๐	๑,๙๖๑,๖๗๐.๐๐	๐.๐๐	๕๕๑,๑๑๐.๐๐	๑๓๖,๗๙๐.๐๐
๔. งบเงินอุดหนุน	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐	๐.๐๐
๕. งบรายจ่ายอื่น	๑,๖๔๖,๔๒๐.๐๐	๑,๖๔๖,๔๒๐.๐๐	๐.๐๐	๑,๖๔๖,๔๒๐.๐๐	๑,๔๐๐,๐๐๐.๐๐	๐.๐๐	๘๒,๕๙๘.๘๘	๑๖๓,๔๒๑.๑๒
รวม	๓๕,๗๕๐,๙๖๐.๐๐	๓๕,๗๕๐,๙๖๐.๐๐	๐.๐๐	๓๕,๗๕๐,๙๖๐.๐๐	๗,๑๙๓,๘๖๘.๑๐	๕๖๖,๐๐๐.๐๐	๒๒,๔๗๐,๔๖๔.๔๔	๕,๕๒๐,๖๗๖.๔๖

หมายเหตุ : งบรายจ่ายอื่นจำนวน ๑,๔๐๐,๐๐๐ บาท รวมได้รับโอนจากงบดำเนินงาน รายการค่าตอบแทน ใช้สอยและวัสดุจำนวน ๒๔๖,๔๒๐ บาท รวมเป็นเงิน จำนวน ๑,๖๔๖,๔๒๐ บาท

รายการ	งบประมาณรายจ่าย			เงินประจำงวด				
	เพิ่ม	ลด	คงเหลือ	เพิ่ม	กันไว้เบิก	สำรองเงิน	เบิก	คงเหลือ
รายการค่าใช้จ่ายตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (๙๕๗)								
๑. โครงการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (การสัมมนา สํารวจและศึกษาดูงาน ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม)								
๑. งบบุคลากร	-	-	-	-	-	-	-	-
๒. งบดำเนินงาน	-	-	-	-	-	-	-	-
๓. งบลงทุน	-	-	-	-	-	-	-	-
๔. งบเงินอุดหนุน	-	-	-	-	-	-	-	-
๕. งบรายจ่ายอื่น	๕๐๐,๐๐๐.๐๐	๕๐๐,๐๐๐.๐๐	-	๕๐๐,๐๐๐.๐๐	-	-	๘๙๙,๙๘๘.๖๐	๑๑.๔๐
รวม	๕๐๐,๐๐๐.๐๐	๕๐๐,๐๐๐.๐๐	-	๕๐๐,๐๐๐.๐๐	-	-	๘๙๙,๙๘๘.๖๐	๑๑.๔๐
	บาท							

รายการ	งบประมาณรายจ่าย			เงินประจำงวด				
	เพิ่ม	ลด	คงเหลือ	เพิ่ม	กันไว้เบิก	สำรองเงิน	เบิก	คงเหลือ
รายการค่าใช้จ่ายตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (๙๕๗)								
๒. โครงการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝก (การประชุมสัมมนา ครั้งที่ ๕)								
๑. งบบุคลากร	-	-	-	-	-	-	-	-
๒. งบดำเนินงาน	๖๘๔,๐๐๐.๐๐	๖๘๔,๐๐๐.๐๐	-	๖๘๔,๐๐๐.๐๐	-	-	๖๓๓,๙๔๘.๐๙	๕๐,๐๕๑.๙๑
๒.๑ ค่าตอบแทน ใช้สอย วัสดุ	๖๘๔,๐๐๐.๐๐	๖๘๔,๐๐๐.๐๐	-	๖๘๔,๐๐๐.๐๐	-	-	๖๓๓,๙๔๘.๐๙	๕๐,๐๕๑.๙๑
๒.๒ ค่าสาธารณูปโภค	-	-	-	-	-	-	-	-
๓. งบลงทุน	-	-	-	-	-	-	-	-
๔. งบเงินอุดหนุน	-	-	-	-	-	-	-	-
๕. งบรายจ่ายอื่น	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๖๘๔,๐๐๐.๐๐	๖๘๔,๐๐๐.๐๐	-	๖๘๔,๐๐๐.๐๐	-	-	๖๓๓,๙๔๘.๐๙	๕๐,๐๕๑.๙๑
	บาท							

รายการ	งบประมาณรายจ่าย			เงินประจำงวด				
	เพิ่ม	ลด	คงเหลือ	เพิ่ม	กันไว้เบิก	สำรองเงิน	เบิก	คงเหลือ
รายการค่าใช้จ่ายตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (๔๕๗)								
๑. โครงการสนับสนุนการปฏิบัติงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ								
(กิจกรรมการปรับปรุงซ่อมแซมและต่อเติมอาคารสำนักงาน กปร. : อาคารอนุรักษ์โบราณสถาน)								
๑. งบบุคลากร	-	-	-	-	-	-	-	-
๒. งบดำเนินงาน	-	-	-	-	-	-	-	-
๒.๑ ค่าตอบแทน ใช้สอย วัสดุ	-	-	-	-	-	-	-	-
๒.๒ ค่าสาธารณูปโภค	-	-	-	-	-	-	-	-
๓. งบลงทุน	๑๖,๘๗๗,๔๒๐.๐๐	๑๖,๘๗๗,๔๒๐.๐๐	-	๑๖,๘๗๗,๔๒๐.๐๐	-	๑๖,๘๗๗,๔๒๐.๐๐	-	-
๔. งบเงินอุดหนุน	-	-	-	-	-	-	-	-
๕. งบรายจ่ายอื่น	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	บาท	๑๖,๘๗๗,๔๒๐.๐๐	๑๖,๘๗๗,๔๒๐.๐๐	-	๑๖,๘๗๗,๔๒๐.๐๐	-	๑๖,๘๗๗,๔๒๐.๐๐	-

รายการ	งบประมาณรายจ่าย			เงินประจำงวด				
	เพิ่ม	ลด	คงเหลือ	เพิ่ม	กันไว้เบิก	สำรองเงิน	เบิก	คงเหลือ
รายการค่าใช้จ่ายตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (๔๕๗)								
๔. โครงการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปีของ สنج.กปร.								
(กิจกรรมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และกิจกรรมติดตามการขยายผลโครงการฯ)								
๑. งบบุคลากร	-	-	-	-	-	-	-	-
๒. งบดำเนินงาน	๑๒,๕๕๑,๗๐๐.๐๐	๑๒,๕๕๑,๗๐๐.๐๐	-	๑๒,๕๕๑,๗๐๐.๐๐	๕,๑๔๓,๐๐๐.๐๐	-	๗,๒๐๔,๑๑๒.๐๐	๒๔๔,๕๘๘.๐๐
๒.๑ ค่าตอบแทน ใช้สอย วัสดุ	๑๒,๕๕๑,๗๐๐.๐๐	๑๒,๕๕๑,๗๐๐.๐๐	-	๑๒,๕๕๑,๗๐๐.๐๐	๕,๑๔๓,๐๐๐.๐๐	-	๗,๒๐๔,๑๑๒.๐๐	๒๔๔,๕๘๘.๐๐
๒.๒ ค่าสาธารณูปโภค	-	-	-	-	-	-	-	-
๓. งบลงทุน	-	-	-	-	-	-	-	-
๔. งบเงินอุดหนุน	-	-	-	-	-	-	-	-
๕. งบรายจ่ายอื่น	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	บาท	๑๒,๕๕๑,๗๐๐.๐๐	๑๒,๕๕๑,๗๐๐.๐๐	-	๑๒,๕๕๑,๗๐๐.๐๐	๕,๑๔๓,๐๐๐.๐๐	๗,๒๐๔,๑๑๒.๐๐	๒๔๔,๕๘๘.๐๐

รายการ	งบประมาณรายจ่าย			เงินประจำงวด				
	เพิ่ม	ลด	คงเหลือ	เพิ่ม	กันไว้เบิก	สำรองเงิน	เบิก	คงเหลือ
รายการค่าใช้จ่ายตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (๙๕๗)								
๕. โครงการจัดทำตัวชี้วัดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ								
๑. งบบุคลากร	-	-	-	-	-	-	-	-
๒. งบดำเนินงาน	๑,๘๒๕,๙๖๐.๐๐	๑,๘๒๕,๙๖๐.๐๐	-	๑,๘๒๕,๙๖๐.๐๐	๕๕,๒๑๒.๐๐	-	๕๙๖,๙๐๕.๒๐	๑,๑๗๓,๘๕๒.๘๐
๒.๑ ค่าตอบแทน ใช้สอย วัสดุ	๑,๘๒๕,๙๖๐.๐๐	๑,๘๒๕,๙๖๐.๐๐	-	๑,๘๒๕,๙๖๐.๐๐	๕๕,๒๑๒.๐๐	-	๕๙๖,๙๐๕.๒๐	๑,๑๗๓,๘๕๒.๘๐
๒.๒ ค่าสาธารณูปโภค	-	-	-	-	-	-	-	-
๓. งบลงทุน	-	-	-	-	-	-	-	-
๔. งบเงินอุดหนุน	-	-	-	-	-	-	-	-
๕. งบรายจ่ายอื่น	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๑,๘๒๕,๙๖๐.๐๐	๑,๘๒๕,๙๖๐.๐๐	-	๑,๘๒๕,๙๖๐.๐๐	๕๕,๒๑๒.๐๐	-	๕๙๖,๙๐๕.๒๐	๑,๑๗๓,๘๕๒.๘๐

รายการ	งบประมาณรายจ่าย			เงินประจำงวด				
	เพิ่ม	ลด	คงเหลือ	เพิ่ม	กันไว้เบิก	สำรองเงิน	เบิก	คงเหลือ
รายการค่าใช้จ่ายตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (๙๕๗)								
๖. โครงการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี (กิจกรรมเฉลิมพระเกียรติศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ)								
๑. งบบุคลากร	-	-	-	-	-	-	-	-
๒. งบดำเนินงาน	๑,๙๗๘,๔๑๕.๐๐	๑,๙๗๘,๔๑๕.๐๐	-	๑,๙๗๘,๔๑๕.๐๐	๑,๒๐๙,๕๐๐.๐๐	-	๕๔๘,๔๒๕.๐๐	๒๒๐,๔๙๐.๐๐
๒.๑ ค่าตอบแทน ใช้สอย วัสดุ	๑,๙๗๘,๔๑๕.๐๐	๑,๙๗๘,๔๑๕.๐๐	-	๑,๙๗๘,๔๑๕.๐๐	๑,๒๐๙,๕๐๐.๐๐	-	๕๔๘,๔๒๕.๐๐	๒๒๐,๔๙๐.๐๐
๒.๒ ค่าสาธารณูปโภค	-	-	-	-	-	-	-	-
๓. งบลงทุน	๔๐,๐๐๐.๐๐	๔๐,๐๐๐.๐๐	-	๔๐,๐๐๐.๐๐	-	-	๔๐,๐๐๐.๐๐	-
๔. งบเงินอุดหนุน	-	-	-	-	-	-	-	-
๕. งบรายจ่ายอื่น	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๒,๐๑๘,๔๑๕.๐๐	๒,๐๑๘,๔๑๕.๐๐	-	๒,๐๑๘,๔๑๕.๐๐	๑,๒๐๙,๕๐๐.๐๐	-	๕๘๘,๔๒๕.๐๐	๒๒๐,๔๙๐.๐๐

รายการ	งบประมาณรายจ่าย			เงินประจำงวด				
	เพิ่ม	ลด	คงเหลือ	เพิ่ม	กันไว้เบิก	สำรองเงิน	เบิก	คงเหลือ
รายการค่าใช้จ่ายตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (๔๕๗)								
๗. โครงการเชื่อมแควน้อยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ								
๑. งบบุคลากร	-	-	-	-	-	-	-	-
๒. งบดำเนินงาน	๕๐๐,๐๐๐.๐๐	๕๐๐,๐๐๐.๐๐	-	๕๐๐,๐๐๐.๐๐	๘๘๐,๐๐๐.๐๐	-	-	๒๐,๐๐๐.๐๐
๒.๑ ค่าตอบแทน ใช้สอย วัสดุ	๕๐๐,๐๐๐.๐๐	๕๐๐,๐๐๐.๐๐	-	๕๐๐,๐๐๐.๐๐	๘๘๐,๐๐๐.๐๐	-	-	๒๐,๐๐๐.๐๐
๒.๒ ค่าสาธารณูปโภค	-	-	-	-	-	-	-	-
๓. งบลงทุน	-	-	-	-	-	-	-	-
๔. งบเงินอุดหนุน	-	-	-	-	-	-	-	-
๕. งบรายจ่ายอื่น	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๕๐๐,๐๐๐.๐๐	๕๐๐,๐๐๐.๐๐	-	๕๐๐,๐๐๐.๐๐	๘๘๐,๐๐๐.๐๐	-	-	๒๐,๐๐๐.๐๐

รายการ	งบประมาณรายจ่าย			เงินประจำงวด				
	เพิ่ม	ลด	คงเหลือ	เพิ่ม	กันไว้เบิก	สำรองเงิน	เบิก	คงเหลือ
รายการค่าใช้จ่ายตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (๔๕๗)								
๘. โครงการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สัมมนาหญ้าแฝกนานาชาติครั้งที่ ๔ ประเทศเวเนซุเอลา)								
๑. งบบุคลากร	-	-	-	-	-	-	-	-
๒. งบดำเนินงาน	-	-	-	-	-	-	-	-
๒.๑ ค่าตอบแทน ใช้สอย วัสดุ	-	-	-	-	-	-	-	-
๒.๒ ค่าสาธารณูปโภค	-	-	-	-	-	-	-	-
๓. งบลงทุน	-	-	-	-	-	-	-	-
๔. งบเงินอุดหนุน	-	-	-	-	-	-	-	-
๕. งบรายจ่ายอื่น	๔,๒๐๐,๐๐๐.๐๐	๔,๒๐๐,๐๐๐.๐๐	-	๔,๒๐๐,๐๐๐.๐๐	-	-	๓,๔๙๙,๕๔๐.๐๐	๗๐๐,๔๖๐.๐๐
รวม	๔,๒๐๐,๐๐๐.๐๐	๔,๒๐๐,๐๐๐.๐๐	-	๔,๒๐๐,๐๐๐.๐๐	-	-	๓,๔๙๙,๕๔๐.๐๐	๗๐๐,๔๖๐.๐๐

รายการ	งบประมาณรายจ่าย			เงินประจำงวด				
	เพิ่ม	ลด	คงเหลือ	เพิ่ม	กันไว้เบิก	สำรองเงิน	เบิก	คงเหลือ
รายการค่าใช้จ่ายตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (๙๕๗)								
๙. โครงการสนับสนุนการบริหารจัดการดำเนินงานและปฏิบัติงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กิจกรรมการจัดหาครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่งฯ)								
๑. งบบุคลากร	-	-	-	-	-	-	-	-
๒. งบดำเนินงาน	-	-	-	-	-	-	-	-
๒.๑ ค่าตอบแทน ใช้สอย วัสดุ	-	-	-	-	-	-	-	-
๒.๒ ค่าสาธารณูปโภค	-	-	-	-	-	-	-	-
๓. งบลงทุน	๔,๓๕๙,๐๐๐.๐๐	๔,๓๕๙,๐๐๐.๐๐	-	๔,๓๕๙,๐๐๐.๐๐	-	-	๔,๓๕๙,๐๐๐.๐๐	๑๐,๐๐๐.๐๐
๔. งบเงินอุดหนุน	-	-	-	-	-	-	-	-
๕. งบรายจ่ายอื่น	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๔,๓๕๙,๐๐๐.๐๐	๔,๓๕๙,๐๐๐.๐๐	-	๔,๓๕๙,๐๐๐.๐๐	-	-	๔,๓๕๙,๐๐๐.๐๐	๑๐,๐๐๐.๐๐
	บาท							

รายการ	งบประมาณรายจ่าย			เงินประจำงวด				
	เพิ่ม	ลด	คงเหลือ	เพิ่ม	กันไว้เบิก	สำรองเงิน	เบิก	คงเหลือ
รายการค่าใช้จ่ายตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (๙๕๗)								
๑๐. โครงการพัฒนาคอกอูฐ (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ (แผนงานบริหาร แผนงานอำนวยการทั่วไป) จังหวัดเชียงราย								
๑. งบบุคลากร	-	-	-	-	-	-	-	-
๒. งบดำเนินงาน	-	-	-	-	-	-	-	-
๒.๑ ค่าตอบแทน ใช้สอย วัสดุ	-	-	-	-	-	-	-	-
๒.๒ ค่าสาธารณูปโภค	-	-	-	-	-	-	-	-
๓. งบลงทุน	-	-	-	-	-	-	-	-
๔. งบเงินอุดหนุน	๒๔,๒๑๓,๔๒๔.๐๐	๒๔,๒๑๓,๔๒๔.๐๐	-	๒๔,๒๑๓,๔๒๔.๐๐	-	-	๒๔,๒๑๓,๔๒๔.๐๐	-
๕. งบรายจ่ายอื่น	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๒๔,๒๑๓,๔๒๔.๐๐	๒๔,๒๑๓,๔๒๔.๐๐	-	๒๔,๒๑๓,๔๒๔.๐๐	-	-	๒๔,๒๑๓,๔๒๔.๐๐	-
	บาท							

รายการ	งบประมาณรายจ่าย			เงินประจำงวด				
	เพิ่ม	ลด	คงเหลือ	เพิ่ม	กันไว้เบิก	สำรองเงิน	เบิก	คงเหลือ
รายการค่าใช้จ่ายตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (๔๕๗)								
๑๑. โครงการจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ของสำนักงาน กปร. (กิจกรรมจัดงาน ๖๐ ปี ครองราชย์ ประโยชน์สุขประชาราษฎร์)								
๑. งบบุคลากร	-	-	-	-	-	-	-	-
๒. งบดำเนินงาน	-	-	-	-	-	-	-	-
๒.๑ ค่าตอบแทน ใช้สอย วัสดุ	-	-	-	-	-	-	-	-
๒.๒ ค่าสาธารณูปโภค	-	-	-	-	-	-	-	-
๓. งบลงทุน	-	-	-	-	-	-	-	-
๔. งบเงินอุดหนุน	๕,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	-	๕,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	-	-	๕,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	-
๕. งบรายจ่ายอื่น	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๕,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	-	๕,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	-	-	๕,๐๐๐,๐๐๐.๐๐	-
	บาท							

รายการ	งบประมาณรายจ่าย			เงินประจำงวด				
	เพิ่ม	ลด	คงเหลือ	เพิ่ม	กันไว้เบิก	สำรองเงิน	เบิก	คงเหลือ
รายการค่าใช้จ่ายตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (๔๕๗)								
๑๒. โครงการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (จัดพิมพ์หนังสืออันเนื่องา คู่มือตามแนวพระราชดำริและสารคดีเชิงข่าว)								
๑. งบบุคลากร	-	-	-	-	-	-	-	-
๒. งบดำเนินงาน	๓,๒๐๐,๐๐๐.๐๐	๓,๒๐๐,๐๐๐.๐๐	-	๓,๒๐๐,๐๐๐.๐๐	๒,๐๘๘,๐๐๐.๐๐	-	-	๑,๑๑๒,๐๐๐.๐๐
๒.๑ ค่าตอบแทน ใช้สอย วัสดุ	๓,๒๐๐,๐๐๐.๐๐	๓,๒๐๐,๐๐๐.๐๐	-	๓,๒๐๐,๐๐๐.๐๐	๒,๐๘๘,๐๐๐.๐๐	-	-	๑,๑๑๒,๐๐๐.๐๐
๒.๒ ค่าสาธารณูปโภค	-	-	-	-	-	-	-	-
๓. งบลงทุน	-	-	-	-	-	-	-	-
๔. งบเงินอุดหนุน	-	-	-	-	-	-	-	-
๕. งบรายจ่ายอื่น	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	๓,๒๐๐,๐๐๐.๐๐	๓,๒๐๐,๐๐๐.๐๐	-	๓,๒๐๐,๐๐๐.๐๐	๒,๐๘๘,๐๐๐.๐๐	-	-	๑,๑๑๒,๐๐๐.๐๐
	บาท							

ผลการปฏิบัติราชการสำนักงาน กปร.

● ผลสัมฤทธิ์ตามคำรับรองการปฏิบัติราชการตามมิติทั้ง ๔ ด้าน

ตัวชี้วัด	รายละเอียด	เป้าหมายทั้งปี	ผลการดำเนินงาน	ค่าคะแนนที่ได้
มิติที่ ๑	มิติด้านประสิทธิผลตามแผนปฏิบัติราชการ (น้ำหนักร้อยละ ๕๐)			๕.๐๐๐๐
๓.๑	ร้อยละของจำนวนโครงการ/กิจกรรมอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่ สำนักงาน กปร. ได้วิเคราะห์ความเหมาะสมเมื่อเทียบกับจำนวนโครงการ/กิจกรรมที่หน่วยงานต่าง ๆ เสนอขอมาทั้งหมด	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	๕
๓.๒	ร้อยละของโครงการที่ผลปฏิบัติการเป็นไปตามแผน	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๘๙.๑๓	๕
๓.๓	ร้อยละของโครงการที่ได้รับการอนุมัติจากประธาน กปร. ซึ่งได้แจ้งหน่วยงานภายใน ๕ วัน นับจากวันที่ได้รับหนังสือแจ้งจากประธาน กปร. เพื่อการเบิกจ่ายงบประมาณ	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	๕
๓.๔	ร้อยละของโครงการ/กิจกรรมขยายผลของศูนย์ศึกษาฯ ที่มีประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรพัฒนาเอกชน หรือภูมิปัญญาท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในรูปแบบต่าง ๆ	ร้อยละ ๙๒	ร้อยละ ๙๗.๗๖	๕
๓.๕	จำนวนประชาชนที่รับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	จำนวนคน/ราย ๕๐๐,๐๐๐	จำนวนคน/ราย ๘๙๘,๘๑๓	๕
๓.๖	ร้อยละของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่ได้รับการวิเคราะห์ความเหมาะสมเพื่อขออนุมัติจากประธาน กปร. ได้ภายใน ๓๐ วัน	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๘๖.๘๕	๕
๓.๗	ร้อยละของฎีกาขอพระราชทานความช่วยเหลือที่ได้มีการประสานตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ภายใน ๘ วัน	ร้อยละ ๖๓	ร้อยละ ๖๙.๒๓	๕
มิติที่ ๒	มิติด้านคุณภาพการให้บริการ (น้ำหนักร้อยละ ๑๐)			๓.๘๐๐๐
๕	ร้อยละของระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการ	ร้อยละ ๘๕	n.a.	๑
๖	ระดับความสำเร็จในการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบราชการ	ระดับ ๕	ระดับ ๕	๕
๗	ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ	๕ ขั้นตอน	๕ ขั้นตอน	๕
มิติที่ ๓	มิติด้านประสิทธิภาพของการปฏิบัติราชการ (น้ำหนักร้อยละ ๑๐)			๔.๗๘๓๐
๘	ร้อยละของอัตรการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายในภาพรวม	ร้อยละ ๙๙	ร้อยละ ๑๐๓.๐๙๒๓	๕
๙	ระดับความสำเร็จของการดำเนินการตามมาตรการประหยัดพลังงานของส่วนราชการ	๕ ระดับ	๕ ระดับ	๕

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ตัวชี้วัด	รายละเอียด	เป้าหมายทั้งปี	ผลการดำเนินงาน	ค่าคะแนนที่ได้
๑๐	ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการลดรอบระยะเวลาของขั้นตอนการปฏิบัติราชการของส่วนราชการ	ร้อยละ ๕๐	ร้อยละ -	๔.๒๗๔๖
๑๑	ร้อยละของงบประมาณที่สามารถประหยัดได้	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๕.๒๐๘๐	๐.๑๐๐๐
มิติที่ ๔	มิติด้านการพัฒนาองค์กร (น้ำหนักร้อยละ ๒๐)			๓.๑๗๖๐
๑๓	ระดับความสำเร็จของแผนการจัดการความรู้เพื่อสนับสนุนประเด็นยุทธศาสตร์	๕ ระดับ	- ระดับ	๔.๔๙๙๕
๑๔	ระดับคุณภาพของการบริหารจัดการระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของส่วนราชการ	๕ ระดับ	- ระดับ	๔
๑๕	ระดับความสำเร็จในการจัดทำและนำเสนอการเปลี่ยนแปลงไปสู่การปฏิบัติ	๕ ระดับ	- ระดับ	๑.๙๐๒
๑๘	ระดับความสำเร็จของการดำเนินงานตามขั้นตอนการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ	๕ ระดับ	๕ ระดับ	๕
	เฉลี่ย			๓.๙๙๓๕

● ผลการปฏิบัติราชการที่สำคัญภายใต้แผนปฏิบัติราชการ

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์ตามประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ	เป้าประสงค์ตามประเด็นยุทธศาสตร์สำนักงาน	ตัวชี้วัด	ปีงบประมาณ ๒๕๕๙		กลยุทธ์สำนักงาน	กอง/กลุ่มงานที่รับผิดชอบ
				แผน	ผล		
๑. (ข) ขจัดความยากจน (ระดับชุมชน) (๐๑-๐๒-xxx)	เสริมสร้างขบวนการชุมชนเข้มแข็งและเชื่อมโยงประโยชน์จากปัจจัยแวดล้อม โดยชุมชนจะได้รับการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและได้รับโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อแก้ไขปัญหาของชุมชนเอง	การบริหารจัดการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ถูกต้องครบถ้วน มีประสิทธิภาพสูงและสัมฤทธิ์ผลตามแนวพระราชดำริและเพื่อให้ประชาชนที่อยู่ในโครงการฯ มีคุณภาพชีวิตดีขึ้นและสามารถพึ่งตนเองได้	ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ ๑. จำนวนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่ได้รับการประสานและสนับสนุนให้ดำเนินการ	๑๗๐ โครงการ	๑๙๙ โครงการ	พัฒนาและสนับสนุนการปฏิบัติงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ แก่องค์กรภาครัฐและเอกชน	ปร. ๑-๔ กกพ. กตผ. กปส.
			๒. ร้อยละของโครงการที่ผลปฏิบัติการเป็นไปตามแผน	ร้อยละ ๗๐	ร้อยละ ๗๔.๖๘		
			๓. รายงานติดตามผล/รายงานการประเมินผล	๓ รายงาน	๓ รายงาน		
			๔. จำนวนประชาชนที่รับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๒๐,๐๐๐ คน	๒๘,๒๖๗ คน		

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์ตามประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ	เป้าประสงค์ตามประเด็นยุทธศาสตร์สำนักงาน	ตัวชี้วัด	ปีงบประมาณ ๒๕๖๔		กลยุทธ์สำนักงาน	กอง/กลุ่มงานที่รับผิดชอบ
				แผน	ผล		
			๕. จำนวนผู้เยี่ยมชม Web site ของสำนักงาน กปร./ปี	๔๕๐,๐๐๐ คน	๑,๓๑๒,๓๒๓ คน	พัฒนาและสนับสนุนการปฏิบัติงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ แก่องค์กรภาครัฐและเอกชน	ศสท.
			ตัวชี้วัดเชิงเวลา ๑. โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้รับการพิจารณาเพื่อขออนุมัติจากประธาน กปร. ภายใน ๓๐ วัน	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๘๖.๘๕		ปร.๑-๔ กทพ. กทผ. กทล. กทบ. กปส. ศสท.
			๒. ภูมิภาคได้มีการประสานตรวจสอบข้อเท็จจริง ภายใน ๘ วัน	ร้อยละ ๖๐	ร้อยละ ๖๙.๒๓		

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

รายงานการเงิน

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
งบแสดงฐานะการเงิน
ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ และ ๒๕๕๘

(บาท)

	หมายเหตุ	๒๕๕๙	๒๕๕๘
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	๒	๕,๖๖๑,๘๔๖.๔๒	๑,๒๒๒,๓๗๔.๔๗
ลูกหนี้ระยะสั้น	๓	๓,๗๗๓,๔๗๘.๐๐	๑,๑๔๙,๑๖๐.๐๐
วัสดุคงเหลือ		๑,๑๙๐,๐๒๖.๖๔	๑,๑๕๕,๓๐๙.๒๓
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		<u>๑๐,๖๒๕,๓๕๑.๐๖</u>	<u>๓,๕๒๖,๘๔๓.๗๐</u>
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
อุปกรณ์-สุทธิ	๔	๒๐,๐๒๙,๘๑๘.๑๖	๑๕,๔๐๕,๗๔๓.๐๐
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น		๓๐๐.๐๐	๓๐๐.๐๐
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		<u>๒๐,๐๓๐,๑๑๘.๑๖</u>	<u>๑๕,๔๐๖,๐๔๓.๐๐</u>
รวมสินทรัพย์		<u>๓๐,๖๕๕,๔๖๙.๒๒</u>	<u>๑๘,๙๓๒,๘๘๖.๗๐</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)

ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ และ ๒๕๕๘

(บาท)

	หมายเหตุ	๒๕๕๙	๒๕๕๘
หนี้สิน			
หนี้สินหมุนเวียน			
เจ้าหนี้ระยะสั้น		๒๖๔,๒๙๙.๑๕	๙๖,๖๔๙.๘๗
ค่าสาธารณูปโภคค้างจ่าย		๒๑๕,๔๖๘.๐๑	๑๘๒,๐๘๗.๕๑
ใบสำคัญค้างจ่าย		๔,๖๘๑,๒๕๘.๗๓	๓๙๖,๑๗๖.๗๖
เงินรับฝากระยะสั้น		๔๒,๐๐๐.๐๐	๑๐,๐๐๐.๐๐
เงินประกันสัญญา		๕๔๖,๐๖๘.๖๕	๓๐๒,๔๘๖.๖๕
รวมหนี้สินหมุนเวียน		<u>๕,๗๔๙,๐๙๔.๕๔</u>	<u>๙๘๗,๔๐๐.๗๙</u>
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
เงินอุดหนุนราชการรับจากคลังระยะยาว		๕๐๐,๐๐๐.๐๐	๕๐๐,๐๐๐.๐๐
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		<u>๕๐๐,๐๐๐.๐๐</u>	<u>๕๐๐,๐๐๐.๐๐</u>
รวมหนี้สิน		<u>๖,๒๔๙,๐๙๔.๕๔</u>	<u>๑,๔๘๗,๔๐๐.๗๙</u>
สินทรัพย์สุทธิ		<u>๒๔,๔๐๖,๓๗๔.๖๘</u>	<u>๑๗,๔๘๕,๔๘๕.๙๑</u>
สินทรัพย์สุทธิ			
ทุน		๑๔,๑๑๗,๘๕๗.๘๔	๑๔,๑๑๗,๘๕๗.๘๔
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม	๕	๑๐,๒๘๘,๕๑๖.๘๔	๓,๓๖๗,๖๒๘.๐๗
รวมสินทรัพย์สุทธิ		<u>๒๔,๔๐๖,๓๗๔.๖๘</u>	<u>๑๗,๔๘๕,๔๘๕.๙๑</u>

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
งบรายได้และค่าใช้จ่าย
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ และ ๒๕๕๘

(บาท)

	หมายเหตุ	๒๕๕๙	๒๕๕๘
รายได้จากการดำเนินงาน			
รายได้จากรัฐบาล			
รายได้จากงบประมาณประจำและงบกลาง		๑๓๙,๗๖๗,๙๖๘.๑๕	๑๐๕,๗๖๑,๔๗๔.๓๖
รายได้จากงบประมาณลงทุน		๐.๐๐	๘๑,๖๔๐.๐๐
รวมรายได้จากรัฐบาล		<u>๑๓๙,๗๖๗,๙๖๘.๑๕</u>	<u>๑๐๕,๘๔๓,๑๑๔.๓๖</u>
รายได้จากแหล่งอื่น			
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ		๑๐,๙๕๐.๐๐	๐.๐๐
รายได้อื่น	๖	<u>๒,๖๐๕,๐๙๐.๖๘</u>	<u>๒,๘๗๒,๒๓๘.๑๘</u>
รวมรายได้จากแหล่งอื่น		<u>๒,๖๑๖,๐๔๐.๖๘</u>	<u>๒,๘๗๒,๒๓๘.๑๘</u>
รวมรายได้จากการดำเนินงาน		<u>๑๔๒,๓๘๔,๐๐๙.๘๓</u>	<u>๑๐๘,๗๑๕,๓๕๒.๕๔</u>
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน			
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	๗	๕๒,๐๖๓,๗๖๕.๔๑	๔๕,๕๓๑,๗๕๒.๒๐
ค่าบำเหน็จบำนาญ		๓,๔๔๘,๔๒๗.๒๐	๒,๓๔๕,๕๔๑.๕๑
ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม		๑,๗๐๘,๖๖๖.๕๐	๒,๐๑๖,๓๘๕.๐๐
ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง		๗,๗๙๓,๕๓๙.๑๗	๕,๕๗๙,๕๕๖.๕๐
ค่าวัสดุและค่าใช้จ่ายอื่น	๘	๓๓,๓๑๙,๘๗๗.๖๘	๑๔,๘๑๐,๔๐๖.๐๒
ค่าสาธารณูปโภค	๙	๒,๘๔๘,๗๗๓.๓๙	๒,๗๔๒,๑๗๒.๔๕
ค่าเสื่อมราคา		๖,๒๕๓,๕๒๘.๓๓	๕,๙๔๒,๓๖๓.๘๘
ค่าใช้จ่ายเงินอุดหนุน		๒๔,๒๑๓,๔๒๔.๐๐	๒๖,๘๔๕,๓๒๗.๐๐
ค่าใช้จ่ายอื่น	๑๐	<u>๑,๒๖๒,๖๐๐.๒๐</u>	<u>๘๕๕,๑๗๔.๘๘</u>
รวมค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน		<u>๑๓๒,๙๑๒,๖๐๑.๘๘</u>	<u>๑๐๖,๖๖๘,๖๗๙.๔๔</u>
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงาน		๙,๔๗๑,๔๐๖.๙๕	๒,๐๔๖,๖๗๓.๑๐
ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกิดจากการดำเนินงาน			
จำหน่ายครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง		๐.๐๐	๒.๐๐
บัญชีค่าจำหน่าย-ครุภัณฑ์ไม่ระบุรายละเอียด		<u>๒๖๙,๒๗๖.๔๙</u>	<u>๐.๐๐</u>
รวมค่าใช้จ่ายที่ไม่เกิดจากการดำเนินงาน		<u>๒๖๙,๒๗๖.๔๙</u>	<u>๒.๐๐</u>
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายก่อนรายการรายได้แผ่นดิน		<u>๙,๒๐๒,๑๓๐.๔๖</u>	<u>๒,๐๔๖,๖๗๑.๑๐</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
รายงานรายได้แผ่นดิน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙ และ ๒๕๕๘

(บาท)

	หมายเหตุ	๒๕๕๙	๒๕๕๘
รายได้แผ่นดินที่จัดเก็บ			
รายได้แผ่นดิน-นอกจากภาษี			
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ		๖๐,๘๕๗.๐๐	๐.๐๐
รายได้อื่น		๔๕๒,๕๗๓.๘๕	๒,๓๗๐,๐๙๓.๓๔
รวมรายได้แผ่นดินที่จัดเก็บ		๕๑๓,๔๓๐.๘๕	๒,๓๗๐,๐๙๓.๓๔
หัก รายได้แผ่นดินจัดสรรตามกฎหมาย		๐.๐๐	๐.๐๐
		๕๑๓,๔๓๐.๘๕	๒,๓๗๐,๐๙๓.๓๔
รายได้แผ่นดินนำส่งคลัง	๕	-๒,๗๙๔,๖๗๒.๕๔	-๓,๔๑๔,๑๔๐.๖๕
รายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ	๕	๖,๙๒๐,๘๘๘.๗๗	๑,๐๐๒,๖๒๓.๗๙

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ผลการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการพิเศษ
เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ประจำปี ๒๕๕๙

- ❖ โครงการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เนื่องในโอกาสทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี
 - โครงการ “๖๐ ปี ครองราชย์ ประโยชน์สุข ประชาชนทั่ว”
 - โครงการ “๖๐ ปี ครองราชย์ ประเทศชาติพัฒนา ศูนย์ศึกษาฯ เทิดไท้”
- ❖ การตามเสด็จ
- ❖ พระราชดำริที่สำคัญ ประจำปี ๒๕๕๙
- ❖ การบริหารจัดการดำเนินงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

โครงการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี

เนื่องในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จ
เถลิงถวัลยราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ในวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๔๙
สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอัน
เนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ซึ่งเป็นหน่วยงาน
กลางในการประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำโครงการเฉลิมพระเกียรติ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณให้
สาธารณชนได้รับทราบและมีส่วนร่วมในการน้อมนำแนวทาง
การพัฒนาตามแนวพระราชดำริไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต
ต่อไป

ราชดำริด้านการพัฒนาและผลสำเร็จจากโครงการอันเนื่อง
มาจากพระราชดำริ ถ่ายทอดและเผยแพร่ไปสู่สาธารณชนใน
ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ ให้สามารถเรียนรู้และเข้าใจใน
แนวทางการดำเนินงานในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สามารถน้อมนำแนวพระราชดำริไปประยุกต์ใช้ในการดำรง
ชีวิตของตนเองได้ โดยได้จัดขึ้นทั้งหมดรวม ๖ ครั้ง กระจาย
ไปยังภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศดังนี้

ครั้งที่ ๑ สำนักงาน กปร. ร่วมกับมูลนิธิสวนหลวง
ร.๙ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒ - ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๙ ณ สวนหลวง
ร.๙ กรุงเทพมหานคร

สำนักงาน กปร. ได้จัดโครงการเฉลิมพระเกียรติฯ ขึ้น
จำนวน ๒ โครงการ คือ โครงการ ๖๐ ปี ครองราชย์
ประโยชน์สุข ประชาชนทั่ว และโครงการ ๖๐ ปี ครองราชย์
ประเทศชาติพัฒนา ศูนย์ศึกษา เทคโนโลยี โดยมีรายละเอียด
ของกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

๑. โครงการ ๖๐ ปี ครองราชย์ ประโยชน์สุข ประชาชาษฎ์

๑.๑ การจัดนิทรรศการสัญจรในทั่วทุกภาค ทั่ว
ประเทศ

สำนักงาน กปร. จัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ
ภายใต้โครงการ นิทรรศการสัญจร ๖๐ ปี ครองราชย์
ประโยชน์สุข ประชาชาษฎ์ โดยการนำเสนอแนวพระ

ครั้งที่ ๒ การจัดนิทรรศการสัญจรเขตพื้นที่
ภาคกลาง ระหว่างวันที่ ๑๙ - ๒๐ มกราคม ๒๕๔๙ ณ
กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดน (เดิม) อำเภอหัวหิน
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ครั้งที่ ๓ การจัดนิทรรศการสัญจรเขตภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ ร่วมกับมหาวิทยาลัยขอนแก่น
ระหว่างวันที่ ๒๔ - ๒๕ มีนาคม ๒๕๔๙ ณ ศูนย์ประชุม
อเนกประสงค์กาญจนาภิเษก มหาวิทยาลัยขอนแก่น
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

ครั้งที่ ๔ การจัดนิทรรศการสัญจรภาคเหนือ
ร่วมกับ การจัดงานเฉลิมพระเกียรติ “๖๐ ปี ครองราชย์
ประเทศชาติพัฒนา ศูนย์ศึกษา เทคโนโลยี” ณ ศูนย์ศึกษาการ
พัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัด
เชียงใหม่ ระหว่างวันที่ ๗ - ๑๗ มิถุนายน ๒๕๔๙

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ครั้งที่ ๔ การจัดนิทรรศการสัญจรภาคใต้ ร่วมกับ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ระหว่างวันที่ ๘ - ๒๐ สิงหาคม ๒๕๔๙ ณ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ครั้งที่ ๖ การจัดนิทรรศการภาพรวมของสำนักงาน กปร. ร่วมกับการบรรยายพิเศษในงาน ๖๐ ปี ครองราชย์ ประโยชน์สุข ประชาราษฎร์ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๗ - ๙ กรกฎาคม ๒๕๔๙ ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ กรุงเทพมหานคร โดยได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในการเสด็จมาทรงเปิดงานนิทรรศการ “๖๐ ปี ครองราชย์ ประโยชน์สุข ประชาราษฎร์” ในวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๔๙

ที่ได้พระราชทานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทั้งดิน น้ำ ป่าไม้ พลังงานทดแทน เพื่อให้ราษฎรมีความเป็นอยู่ดีขึ้น ควบคู่กับการมีทรัพยากรที่สมบูรณ์และยั่งยืน

นอกจากนี้ยังได้นำภาพพระราชกรณียกิจใน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อครั้งเสด็จฯ ไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ในทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ เพื่อพระราชทานโครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในการบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่ ราษฎร ภาพร่างมีพระหัตถ์ในขณะที่ได้พระราชทานพระ ราชดำริให้จัดตั้งโครงการเพื่อพัฒนาพื้นที่ให้แก่พสกนิกรไทย และ ส.ค.ส. พระราชทานตั้งแต่ปี ๒๕๒๙ ถึง ๒๕๔๘ มาจัด แสดงให้ประชาชนทั่วไปได้ชื่นชมพระอัจฉริยภาพและพระ เมตตาที่ทรงมีต่อพสกนิกรไทย

การจัดงานเฉลิมพระเกียรติในครั้งนี้ ได้รวบรวม ผลสำเร็จจากโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริทั้งหมด มาแสดงไว้ในรูปแบบของนิทรรศการบนแผนที่ประเทศไทย ที่แสดงถึงพระมหากรุณาธิคุณในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ระหว่างวันที่ ๘ และ ๙ กรกฎาคม ๒๕๔๙ มีการ บรรยายพิเศษในหัวข้อ “พระอัจฉริยภาพด้านการเกษตร” “พระอัจฉริยภาพด้านการบริหารจัดการ” และ “พระ อัจฉริยภาพด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ” โดยองคมนตรี ๓ ท่าน

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ประกอบด้วย นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี นายพลการ สุวรรณรัฐ องคมนตรี นายสวัสดิ์ วัฒนายากร องคมนตรี และการบรรยายพิเศษในหัวข้อ “๖๐ ปี ครองราชย์ ประโยชน์สุข ประชาชนชาวไทย” โดย นายสุเมธ ดันดิเวชกุล เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนาและที่ปรึกษาสำนักงาน กปร.

๑.๒ โครงการคัดเลือกผลงานการขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สำนักงาน กปร. ร่วมกับ กรมชลประทาน และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้จัดประกวดผลงานการขยายผลในด้านการบริหารจัดการโครงการพัฒนาแหล่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และด้านการบริหารจัดการพื้นที่ป่าต้นน้ำตามแนวพระราชดำริ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ส่วนราชการและประชาชนได้มีส่วนร่วมในการเฉลิมฉลองในปิมหามงคลนี้ และเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจแก่กลุ่มราษฎรที่ได้น้อมนำแนวพระราชดำริไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต รวมทั้งเผยแพร่ผลงานการขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งผลการตัดสินการคัดเลือกผลงานที่ส่งเข้าประกวดในครั้งนี้ มีดังนี้

❖ ด้านการบริหารจัดการโครงการพัฒนาแหล่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

มีผู้ร่วมส่งผลงานทั้งสิ้น ๑๙ โครงการ และมีผู้ชนะการคัดเลือกในภูมิภาคต่างๆ ประกอบด้วย

ภาคเหนือ

รางวัลชนะเลิศ กลุ่มผู้ใช้น้ำอ่างเก็บน้ำห้วยไผ่ จังหวัดพะเยา

รางวัลชมเชยกลุ่มผู้ใช้น้ำอ่างเก็บน้ำห้วยช่างสี จังหวัดเชียงใหม่

ภาคกลาง

รางวัลชนะเลิศ กลุ่มผู้ใช้น้ำสหกรณ์การเกษตรชลประทานยางชุม จำกัด อ่างเก็บน้ำยางชุม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

รางวัลชมเชยกลุ่มผู้ใช้น้ำอ่างเก็บน้ำเขาหัวแดง จังหวัดราชบุรี

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

รางวัลชนะเลิศ กลุ่มผู้ใช้น้ำอ่างเก็บน้ำห้วย
ซีหินฯ จังหวัดสกลนคร

รางวัลชมเชย กลุ่มผู้ใช้น้ำอ่างเก็บน้ำบ้าน
โนนเหมาฯ จังหวัดชัยภูมิ

ภาคใต้

รางวัลชนะเลิศ กลุ่มผู้บริหารผู้ใช้น้ำฝายทดน้ำ
ไอร์บาลาฯ จังหวัดนราธิวาส

รางวัลชมเชย กลุ่มบริหารผู้ใช้น้ำชลประทาน
“ขอบคุนน้ำพระทัยในหลวง ฝายคลองทับยาวฯ” จังหวัดพังงา

❖ ด้านการบริหารจัดการพื้นที่ป่าตามแนว
พระราชดำริ

มีผู้ส่งผลงานทั้งสิ้น ๑๖ โครงการ และมี
ผู้ชนะการคัดเลือกดังนี้

รางวัลชนะเลิศ กลุ่มอนุรักษ์และพัฒนาพื้นที่
ต้นน้ำลำธาร บ้านป่าสักงาม ตำบลวงเหนือ อำเภอดอยสะเก็ด
จังหวัดเชียงใหม่

รางวัลชมเชย กลุ่มป่าชุมชนต้นน้ำซอยเวียง
ทอง ตำบลตะกุกเหนือ กิ่งอำเภอวิภาวดี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

รางวัลชมเชย กลุ่มที่ปลูกสร้างป่าหมู่บ้าน
ศรีถาวรพนา ตำบลกกคุดม อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร

รางวัลชมเชย กลุ่มองค์กรเครือข่ายป่าชุมชน
เขาวง ตำบลวังตะเฒ่า อำเภอนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ

รางวัลชมเชย กลุ่มอนุรักษ์ป่าชุมชนคอยกู่เบีย
บ้านแม่ท่าง ตำบลเวียงกาหลง อำเภอยางป่าเป้า จังหวัด
เชียงราย

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๑.๓ การประกวดการกล่าวเฉลิมพระเกียรติ

สำนักงาน กปร. ได้จัดกิจกรรมประกวดการกล่าวเฉลิมพระเกียรติของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ ในหัวข้อ “เยาวชนไทยสำนึกในพระบารมี ๖๐ ปี ครองราชย์” จำนวน ๔ ครั้ง ซึ่งผลการตัดสินการประกวดฯ ได้แก่

ครั้งที่ ๑ เขตกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๔๘ ณ ทอรัชมงคล สวนหลวง ร.๙ กรุงเทพมหานคร ผู้ชนะการประกวดประกอบด้วย

ชนะเลิศ นางสาวนาถธิดา คณานธิกร โรงเรียนสายน้ำผึ้ง กรุงเทพมหานคร

รองชนะเลิศ นางสาวธนิกา ภักพานิช โรงเรียนมัธยมวัดนายโรง กรุงเทพมหานคร

ชมเชยอันดับ ๑ ด.ญ.สิริลักษณ์ พิศยุบุตร โรงเรียนบางปะกอกวิทยาคม กรุงเทพมหานคร

ชมเชยอันดับ ๒ นางสาวชลากร ทรงธนสิทธิ์ โรงเรียนสตรีวิทยา กรุงเทพมหานคร

ครั้งที่ ๒ เขตภาคกลาง เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๔๙ ณ กองกำกับการสนับสนุนทางอากาศตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผู้ชนะการประกวดประกอบด้วย

ชนะเลิศ นายพิระวัฒน์ อัฐนาค โรงเรียนพรหมานุสรณ์ จังหวัดเพชรบุรี

รองชนะเลิศ นายภัทรเจตน์ จันลา โรงเรียนถาวรานุกุล จังหวัดสมุทรสงคราม

ชมเชยอันดับ ๑ นางสาวมลนิสา แท่งทอง โรงเรียนชนกันยานุกูล จังหวัดชลบุรี

ชมเชยอันดับ ๒ ด.ญ.ศศิวรรณ โมกขเสน โรงเรียนจอมสุรางค์อุปถัมภ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ครั้งที่ ๓ เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๔๙ ณ ศูนย์ประชุมอเนกประสงค์กาญจนาภิเษก มหาวิทยาลัยขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ผู้ชนะการประกวดประกอบด้วย

ชนะเลิศ นางสาวพิระพรรณ จันทะคัด โรงเรียนร้อยเอ็ดวิทยาลัย จังหวัดร้อยเอ็ด

รองชนะเลิศ นางสาวอภิญา เลือพาดกร โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช จังหวัดอุบลราชธานี

ชมเชยอันดับ ๑ นางสาวภาฤติ พันธุ์พรม โรงเรียนชุมพลโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย

ชมเชยอันดับ ๒ นางสาวเด่นใจ บัวทุม โรงเรียนอำนาจเจริญ จังหวัดอำนาจเจริญ

ครั้งที่ ๔ เขตภาคเหนือ เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ชนะการประกวดประกอบด้วย

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ครั้งที่ ๕ เขตภาคใต้ เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๔๙ ณ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ผู้ชนะการประกวดประกอบด้วย

ชนะเลิศ นายวิรัชชัย พงษ์เกาะ โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาภาคใต้ จังหวัดนครศรีธรรมราช

รองชนะเลิศ นางสาวสุกัญญา ชัยวังราช โรงเรียนกาญจนาภิเษกวิทยาลัย จังหวัดกระบี่

ชมเชยอันดับ ๑ นางสาวกนกวรณ ตัฒทวนิช โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ จังหวัดภูเก็ต

ชมเชยอันดับ ๒ นางสาวมัลลิกา บุญนิยม โรงเรียนสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ในการนี้ ได้มีการจัดการประกวดระดับประเทศ โดยคัดเลือกจากนักเรียนที่ชนะเลิศและรองชนะเลิศ การประกวดในแต่ละภาคทั้ง ๕ ครั้งที่ผ่านมาเพื่อคัดเลือกผู้ชนะระดับประเทศ ในหัวข้อ **๖๐ ปี ครองราชย์ ประโยชน์สุข ประชาราษฎร์** ซึ่งได้ทำการแข่งขันในวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๔๙ ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ โดยนักเรียนผู้ชนะเลิศ ได้แก่ นางสาวอภิญา เสือพาดกร โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช จังหวัดอุบลราชธานี รองชนะเลิศ ได้แก่ นายพีระวัฒน์ อัจฉนาท โรงเรียนพรหมานุสรณ์ จังหวัดเพชรบุรี

การจัดงาน ๖๐ ปี ครองราชย์ ประโยชน์สุข ประชาราษฎร์ ในครั้งนี้ สำนักงาน กปร. ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี พระราชทานโล่รางวัลจากการส่งผลงานเข้าประกวดในด้านการบริหารจัดการโครงการพัฒนาแหล่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งมีโครงการที่ได้รับรางวัลชนะเลิศ ๔ รางวัล ใน ๔ ภาคทั่วประเทศ ประกอบด้วย ภาคเหนือ ได้แก่ กลุ่มผู้ใช้น้ำอ่างเก็บน้ำห้วยไผ่ จังหวัดพะเยา ภาคกลาง ได้แก่ กลุ่มผู้ใช้น้ำสหกรณ์การเกษตรยางชุม จำกัด อ่างเก็บน้ำยางชุม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ภาคตะวันออก เฉียงเหนือ ได้แก่ กลุ่มผู้ใช้น้ำห้วยซันท์ จังหวัดสกลนคร ภาคใต้ ได้แก่ กลุ่มบริหารผู้ใช้น้ำฝายทดน้ำไอร์บาลอฯ จังหวัดนราธิวาส สำหรับด้านการบริหารจัดการพื้นที่ป่าต้นน้ำตามแนวพระราชดำริ มีโครงการที่ได้รับรางวัลชนะเลิศ ได้แก่

ชนะเลิศ นางสาวสิรินภา พิชัยพันธุ์ โรงเรียนทางดงรัฐราษฎร์อุปถัมภ์ จังหวัดเชียงใหม่

รองชนะเลิศ นางสาวชนาภา ณรงค์ทิพย์ โรงเรียนห้องสอนศึกษา จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ชมเชยอันดับ ๑ ค.ญ.เรียงพลอย แม่แสงจันทร์ โรงเรียนนวัชรวิทยา จังหวัดกำแพงเพชร

ชมเชยอันดับ ๒ นางสาวพจนก มณีเนตร โรงเรียนเฉลิมขวัญสตรี จังหวัดพิษณุโลก

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

โครงการอนุรักษ์และพัฒนาพื้นที่ต้นน้ำลำธาร บ้านป่าสักงาม ตำบลลวงเหนือ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

พร้อมกันนี้ได้พระราชทานถ้วยรางวัลแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ที่ชนะเลิศการประกวดในระดับประเทศจากการประกวดการกล่าวเฉลิมพระเกียรติ ในหัวข้อ “๖๐ ปี ครองราชย์ ประโยชน์สุข ประชาชาษฎ์” และพระราชทานโล่แก่ผู้ชนะเลิศการประกวดการกล่าวเฉลิมพระเกียรติในระดับภูมิภาค จำนวน ๕ รางวัล ในหัวข้อ “เยาวชนไทยสำนึกในพระบารมี ๖๐ ปี ครองราชย์”

๑.๔ การจัดสื่อมวลชนสัญจร

สำนักงาน กปร. ได้นำคณะสื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ เข้าเยี่ยมชมการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อให้สื่อมวลชนได้ร่วมกันเผยแพร่แนวพระราชดำริในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ประกอบด้วย

ครั้งที่ ๑ วันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๔๙ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

- โครงการอ่างเก็บน้ำยางชุมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- เติมนิทรรศการ ๖๐ ปี ครองราชย์ ประโยชน์สุข ประชาชาษฎ์ ณ กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศตำรวจตระเวนชายแดน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ครั้งที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ จังหวัดพิษณุโลก

- โครงการเขื่อนแควน้อยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดพิษณุโลก

ครั้งที่ ๓ ระหว่างวันที่ ๒๒ - ๒๔ มีนาคม ๒๕๔๙

(ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) จังหวัดนครพนม สกลนคร กาฬสินธุ์ มุกดาหาร และขอนแก่น

- โครงการพัฒนาลุ่มน้ำก่ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนครพนม-สกลนคร
- ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร
- โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำห้วยบางทราย(ตอนบน) อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดมุกดาหาร
- โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำลำพะยังตอนบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดกาฬสินธุ์
- เติมนิทรรศการ ณ อาคารอเนกประสงค์กาญจนาภิเษก มหาวิทยาลัยขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

ครั้งที่ ๔ ระหว่างวันที่ ๕ - ๗ มิถุนายน ๒๕๔๙ (ภาคเหนือ) จังหวัดเชียงใหม่ และลำพูน

- โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่อาวอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดลำพูน

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

- เชื้อนแม่กวองอุดมธารา อำเภอคอยสะเกิด จังหวัดเชียงใหม่
- ศูนย์ระบบควบคุมทางโทรมาตร เชื้อนแม่กวอง อุดมธารา จังหวัดเชียงใหม่
- โครงการพัฒนาพื้นที่ป่าชุมชนแม่กวองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่
- ชมนิทรรศการ ๖๐ ปี ครองราชย์ ประเทศชาติ พัฒนา ศูนย์ศึกษาฯ เทิดไถ่ ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนา ห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่

ครั้งที่ ๕ ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ (ภาคกลาง) จังหวัดนครนายก ฉะเชิงเทรา และจันทบุรี

- เชื้อนขุนด่านปราการชล จังหวัดนครนายก
- ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา
- ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี

ครั้งที่ ๖ ระหว่างวันที่ ๒๗ - ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ (ภาคใต้) จังหวัดนราธิวาส ปัตตานี พัทลุง และสงขลา

- ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทออันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนราธิวาส
- โครงการหมู่บ้านโคกอิฐ-โคกโน อำเภอดากใบ จังหวัดนราธิวาส
- โครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง บ้านรอตันบาตู จังหวัดนราธิวาส
- โครงการพัฒนาพื้นที่พรุแม่แอนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดปัตตานี
- โครงการแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่หมู่บ้านอาพัต และหมู่บ้านใกล้เคียงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดพัทลุง

๒. โครงการ ๖๐ ปี ครองราชย์ ประเทศชาติพัฒนา ศูนย์ศึกษาฯ เทิดไถ่

สืบเนื่องจาก นายจุลนภ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา องคมนตรี และที่ปรึกษา กปร. มีความประสงค์ให้สำนักงาน กปร. ร่วมกับ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทั้ง ๖ แห่งทั่วประเทศ จัดงานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในโอกาสทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ ๗ - ๑๗ มิถุนายน ๒๕๔๙ โดยแสดงแนวพระราชดำริด้านการพัฒนาและผลสำเร็จจากศูนย์ศึกษาการพัฒนา ทั้ง ๖ ศูนย์ รวมถึงการประกวดการกล่าวเฉลิมพระเกียรติ การตอบคำถามความรู้เกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ การแสดงศิลปะพื้นบ้าน การออกร้านจำหน่ายผลิตภัณฑ์ในโครงการฯ และสินค้า OTOP

ในการนี้ นายพลการ สุวรรณรัฐ องคมนตรี และ นายสวัสดิ์ วัฒนายากร องคมนตรี เป็นประธานเปิดงานในวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๙ และเยี่ยมชมการจัดนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ ซึ่งประกอบด้วย ๒ ส่วน คือ

ส่วนที่ ๑ การจัดแสดงนิทรรศการภายในอาคารนิทรรศการพืช ซึ่งจัดโดยสำนักงาน กปร. เป็นการแสดงภาพรวมแนวคิดทฤษฎีในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จนกระทั่งเกิดเป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริกว่า ๓,๐๐๐ โครงการ และการแสดงกิจกรรมของศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ทั้ง ๖ ศูนย์ พร้อมโมเดลของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ส่วนที่ ๒ การจัดแสดงนิทรรศการภายนอกอาคาร โดยจะมีพื้นที่จัดแสดงนิทรรศการศูนย์ศึกษาฯ ละ ๒ ไร่ เป็นการจำลองกิจกรรมที่เป็นจุดเด่นของแต่ละศูนย์ ประกอบด้วย

- ❖ **ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ** จังหวัดเชียงใหม่ นำเสนอ “**ต้นทางคือป่าไม้ ปลายทางคือประมงระหว่างทางเกษตรกรรม**” เป็นการฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธาร ด้านการทำฝายชะลอความชุ่มชื้น หรือ Check Dam

- ❖ **ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ** จังหวัดจันทบุรี นำเสนอการ “**ฟื้นฟูและบริหารจัดการทรัพยากรชายฝั่งจากยอดเขาสู่ทะเล**” ประกอบด้วย ทะเลเทียม การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำด้วยระบบปิดพันธุ์ปลาสวยงามและป่าชายเลน

- ❖ **ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทองฯ** จังหวัดนครราชสีมา นำเสนอ **ป่าพรุ ดินเปรี้ยวจัด พัฒนาได้ใช้แนว “แก้งดิน”** เป็นการฟื้นฟูดินเปรี้ยวด้วยวิธีการแก้งดินตามแนวพระราชดำริ และการปลูกปาล์มน้ำมัน การปลูกพืชแซมยว การทำนาข้าว โดยแยกเป็นพื้นที่เสื่อมโทรมกับพื้นที่ที่พัฒนาแล้ว

- ❖ **ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนฯ** จังหวัดฉะเชิงเทรา นำเสนอ “**ป่าหาย น้ำแห้ง ดินเลว ก็พัฒนาได้**” การฟื้นฟูดินเสื่อมโทรมโดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ (ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยพืชสด) การใช้หญ้าแฝก การปลูกพืชพื้นบ้าน ปลูกพืชสมุนไพร และทฤษฎีใหม่

- ❖ **ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ** จังหวัดสกลนคร นำเสนอ “**สร้างน้ำ เพิ่มป่า คืนชีวิตแบบพอเพียง**” และการแสดงวิถีชีวิตชาวอีสาน สาธิตการทอผ้า การสาวไหม การดำรงชีวิตอย่างพอเพียง

- ❖ **ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ** จังหวัดเพชรบุรี นำเสนอ “**ฟื้นดิน คืนป่า พัฒนาคุณภาพชีวิต**” สภาพปัญหาของดินดาน แนวทางการแก้ไขปัญหาดินดานโดยใช้หญ้าแฝก ผลสำเร็จของการแก้ไขปัญหาดินดาน การเลี้ยงวัว และแพะ

การตามเสด็จ

การตามเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบรมวงศ์ เป็นภารกิจหลักที่สำคัญของสำนักงาน กปร. ประการหนึ่ง โดยในปี พ.ศ. ๒๕๔๙ ได้มีการตามเสด็จหลัก ๆ ดังนี้

๑. ตามเสด็จ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือในเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม ๒๕๔๘ พื้นที่ภาคเหนือ ในเดือนมกราคม - มีนาคม ๒๕๔๙ และพื้นที่ภาคใต้ ในเดือนกันยายน - พฤศจิกายน ๒๕๔๙ ในการนี้ สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรและพระราชทานสิ่งของ พร้อมทั้งพระราชทานพระราชดำริแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานต่าง ๆ พิจารณาให้ความช่วยเหลือแก่ราษฎรในถิ่นทุรกันดารให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งมีปัญหาที่แตกต่างกันในแต่ละพื้นที่ที่เสด็จพระราชดำเนินไปถึงได้แก่พื้นที่ ดังนี้

พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- บ้านห้วยหินลาด หมู่ที่ ๑๖ ตำบลบึงโขงหลง อำเภอบึงโขงหลง จังหวัดหนองคาย
- บ้านสายน้ำผึ้ง หมู่ที่ ๑๔ ตำบลบ้านจันทน์ อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี
- บ้านวังกะเข หมู่ที่ ๔ หมู่ที่ ๖ ตำบลโคกสว่าง อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม
- บ้านท่าแร่ (ชุมชนดงปลาปาก) หมู่ที่ ๔ ตำบลโพธิ์งาม อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร
- บ้านดอนม่วงพัฒนา หมู่ที่ ๑๑ ตำบลโพธิ์ทราย อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร
- โครงการส่งเสริมศิลปอาชีพบ้านกำพี้ หมู่ที่ ๒ ตำบลกำพี้ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม
- บ้านดินจี่-บ้านห้วยสมอทบ ตำบลดินจี่ อำเภอกำแพง จังหวัดกาฬสินธุ์
- โครงการส่งเสริมศิลปอาชีพบ้านดอนคำ-เสนาญมิตร ตำบลนาแต่ อำเภอกำแพง จังหวัดสกลนคร

- บ้านพนมชัย หมู่ที่ ๕ ตำบลห้วยตามอญ อำเภอภูสิงห์ จังหวัดศรีสะเกษ
- บ้านยางน้อย ตำบลก่อเอ้ อำเภอเชียงโน จังหวัดอุบลราชธานี

พื้นที่ภาคเหนือ

- สถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริบ้านเสาดแดง อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่
- สถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริบ้านห้วยหยวกป่าไซ หมู่ที่ ๔ ตำบลแม่สลองโน อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย
- โครงการอนุรักษ์สภาพป่าและพัฒนาคุณภาพชีวิตบ้านซิแบร หมู่ที่ ๗ ตำบลแม่ตืน อำเภอมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่
- โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำริบ้านหนองห้า หมู่ที่ ๑๖ ตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา
- บ้านแม่บัวเหนือ-แม่บัวใต้ หมู่ที่ ๘ และหมู่ที่ ๑๐ ตำบลโป่งทุ่ง อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่
- บ้านห้วยสะแพท หมู่ที่ ๔ ตำบลแม่สอย อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่
- โครงการอนุรักษ์สภาพป่าพื้นที่อำเภอมก๋อย ณ ศูนย์ปฏิบัติการนางนอน บ้านห้วยปูลิง หมู่ที่ ๓ ตำบลม่อนจอง จังหวัดเชียงใหม่
- โครงการอนุรักษ์กล้วยไม้รองเท้านารีอินทนนท์ตามพระราชดำริ อุทยานแห่งชาติดอยอินทนนท์ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่

- สถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริดอยอมพาย หมู่ที่ ๔ ตำบลปางหินฝน จังหวัดเชียงใหม่
- โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำริดอยคำ หมู่ที่ ๗ ตำบลเมืองแหง อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่
- โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำริบ้านห้วยหญ้าไซ หมู่ที่ ๔ ตำบลป่าแดด อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย
- สถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริบ้านห้วยแม่เกียง หมู่ที่ ๑ ตำบลเมืองนะ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
- ศูนย์บริการและพัฒนาที่สูงปางตองตามพระราชดำริอำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
- บ้านเมืองแพม หมู่ที่ ๕ ตำบลถ้ำลอด อำเภอปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน
- ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงบ้านห้วยมะเขือส้ม อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

- โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ตามพระราชดำริ ดอยฟ้าห่มปก ตำบลแม่สัว อำเภอแม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่
- โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริพื้นที่ดอยยาว ดอยผาหม่น ดอยผาจิ บ้านร่มฟ้าทอง หมู่ที่ ๑๘ ตำบลปอ อำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย
- บ้านห้วยด้า หมู่ที่ ๔ ตำบลนางพญา อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์
- โครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงพื้นที่ภูซัด ภูเมี่ยง ภูสอยดาว อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลบ่อภาค อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก

พื้นที่ภาคใต้

- โครงการหมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมุโนะ ตำบลโมฆิต อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

- โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ บ้านครองชีพ ตำบลนาปะขอ อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง
- วัดพระพุทธ ตำบลพร่อน อำเภอดาควาย จังหวัดนราธิวาส
- บ้านโต๊ะโมะ หมู่ที่ ๓ ตำบลภูเขาทอง อำเภอสุคีริน จังหวัดนราธิวาส
- โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ บ้านโคกไร่ใหญ่ หมู่ที่ ๓ ตำบลสุโหงป่าติ อำเภอสุโหงป่าติ จังหวัดนราธิวาส
- บ้านละเวง หมู่ที่ ๓ ตำบลดอนทราย อำเภอไม้แก่น จังหวัดปัตตานี
- วัดชนาราม บ้านไทยสุข หมู่ที่ ๘ ตำบลบาโล๊ะ อำเภอรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส
- วัดสำเภาชัย ตำบลท่าข้าม อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี
- โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ บ้านป่าตาเขียว ตำบลท่าข้าม อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี
- โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ บ้านลุดง อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี
- วัดคูหาภิมุข ตำบลหน้าถ้ำ อำเภอเมือง จังหวัดยะลา
- วัดบาระ ตำบลกาบัง อำเภอกาบัง จังหวัดยะลา

๒. ตามเสด็จ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ในการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่ภาคเหนือ ในเดือนกรกฎาคม ๒๕๔๙ และพื้นที่ภาคใต้ ในเดือนกันยายน ๒๕๔๙ ในการนี้ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรและพระราชทานสิ่งของ พร้อมทั้งพระราชทานพระราชดำริแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานต่าง ๆ พิจารณาให้ความช่วยเหลือในแต่ละพื้นที่/โครงการ ในปัญหาที่แตกต่างเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของเด็ก เยาวชน และราษฎรในถิ่นทุรกันดารให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งได้แก่พื้นที่ดังนี้

พื้นที่ภาคเหนือ

- พื้นที่บ้านน้ำลี อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์

พื้นที่ภาคใต้

- โครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงและฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ บ้านรอตันบาตู หมู่ที่ ๗ ตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส
- โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชยะหา อำเภอยะหา จังหวัดยะลา
- มัสยิดดารุลซูด้า ตำบลละแอ อำเภอยะหา จังหวัดยะลา
- โรงเรียนบ้านบือแรง ตำบลตันหยงลิมอ อำเภอ รือเสาะ จังหวัดนราธิวาส
- โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ บ้านโคกโก ตำบลโต๊ะเตี๊ยะ อำเภอสู่ไทย จังหวัดนราธิวาส

- โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ บ้านสน่านอก ตำบลบัน อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี
- โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ วังพญา-ท่าธง อำเภอรามัน จังหวัดยะลา
- วัดกำแพง ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

๓. ตามเสด็จ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในพื้นที่ภาคกลาง ในระหว่างเดือน พฤษภาคม - สิงหาคม ๒๕๔๙ พื้นที่ภาคเหนือ ในเดือน ตุลาคม ๒๕๔๘ - สิงหาคม ๒๕๔๙ พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในเดือนกุมภาพันธ์ และกันยายน ๒๕๔๙ และพื้นที่ภาคใต้ ในระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๔๘ - กันยายน ๒๕๔๙ ในการนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรและพระราชทานสิ่งของแก่ผู้แทนครู นักเรียน โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน พร้อมทั้งพระราชทานพระราชดำริแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง หน่วยงานต่าง ๆ พิจารณาให้ความช่วยเหลือในแต่ละพื้นที่/โครงการ ในปัญหาที่แตกต่างกันเพื่อพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของเด็ก เยาวชน และราษฎรในถิ่นทุรกันดารให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ซึ่งได้แก่พื้นที่ ดังนี้

พื้นที่ภาคกลาง

- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนสิงคโปร์แอร์ไลน์ อำเภอสอยดาว จังหวัดจันทบุรี
- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านคลองมะลิ ประเวศน์วิทยา อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี
- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านเขาฉลาด อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด
- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านบ่อชะอม อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี
- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านทางแมว อำเภอแก่งหางแมว จังหวัดจันทบุรี

- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านคลองเจริญสุข จังหวัดสระแก้ว
- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนพิระยานุเคราะห์ ตำบลวังทอง จังหวัดสระแก้ว
- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านทุ่งกบินทร์ ตำบลวังใหม่ จังหวัดสระแก้ว
- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านวังศรีทอง ตำบลวังสมบูรณ์ กิ่งอำเภอวังสมบูรณ์ จังหวัดสระแก้ว
- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านนายาว จังหวัดฉะเชิงเทรา
- โรงเรียนมัธยมพระราชทานนายาว และโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านนาอิสาน อำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา
- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในเขตพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- แพลงนาสาธิตการเกษตร โครงการทำนาในพื้นที่ว่างเปล่าอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จังหวัดนครนายก

พื้นที่ภาคเหนือ

- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านกลองคี่ หมู่ที่ ๓ ตำบลโมโกร อำเภอกุ่มฝาง จังหวัดดาก
- ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” บ้านแม่ละมั่งคี่ ในหมู่ที่ ๔ ตำบลแม่ละมั่ง อำเภอกุ่มฝาง จังหวัดดาก
- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหม่องก๊วะ หมู่ที่ ๗ ตำบลแม่จัน อำเภอกุ่มฝาง จังหวัดดาก
- โรงเรียนบ้านแม่อมกึ หมู่ที่ ๔ ตำบลแม่ะหลวง อำเภอกำสองยาง จังหวัดดาก
- โรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวง หมู่ที่ ๒ บ้านแม่สอง ตำบลแม่สอง อำเภอกำสองยาง จังหวัดดาก
- ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” บ้านพะบอระเคาะ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลแม่ตัน อำเภอกำสองยาง จังหวัดดาก
- ศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดนบ้านแม่ทะเลคี่ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลแม่ทะเล อำเภอกำสองยาง จังหวัดดาก
- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านแส้มใหญ่ หมู่ที่ ๔ ตำบลสามหมื่น อำเภอแม่ระมาด จังหวัดดาก
- โรงเรียนท่านผู้หญิงพรสม กุณฑลจินดา หมู่ที่ ๓ บ้านหนองหลวง ตำบลสามหมื่น อำเภอแม่ระมาด จังหวัดดาก
- ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” บ้านห้วยดองหลวง หมู่ที่ ๖ ตำบลยางเปียง อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่
- มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ศูนย์อุดมศึกษา แม่สอด ตำบลแม่ปะ อำเภอแม่สอด จังหวัดดาก

- โรงเรียนภัทรวิทยา ตำบลท่าสายลวด อำเภอแม่สอด จังหวัดดาก
- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านถ้ำเสือ หมู่ที่ ๕ ตำบลพระธาตุผาแดง อำเภอแม่สอด จังหวัดดาก
- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนศึกษาสงเคราะห์ ๒ บ้านโกช่วย หมู่ที่ ๑๐ ตำบลแม่กุ อำเภอแม่สอด จังหวัดดาก
- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านห้วยน้ำซุ่น หมู่ที่ ๘ ตำบลมหาวัน อำเภอแม่สอด จังหวัดดาก
- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านแม่ออกฮู หมู่ที่ ๔ ตำบลวาเลย์ อำเภอพบพระ จังหวัดดาก
- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนจุฬา-ธรรมศาสตร์ ๓ บ้านแม่ออกฮู หมู่ที่ ๙ ตำบลแม่ทะเล อำเภอกำสองยาง จังหวัดดาก
- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเทคนิคอาสา ๑ บ้านปะน้อยปู หมู่ที่ ๕ ตำบลแม่สุ อำเภอท่าสองยาง จังหวัดดาก
- โรงเรียนบ้านแม่ระเมิง หมู่ที่ ๘ ตำบลแม่สอง อำเภอกำสองยาง จังหวัดดาก
- ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” บ้านเลเคาะ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลแม่ทะเล อำเภอกำสองยาง จังหวัดดาก
- ศูนย์ภูฟ้าพัฒนา บ้านผาสุข ตำบลภูฟ้า อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน
- โรงเรียนท่านผู้หญิงสง่า อิงกุลานนท์ บ้านห้วยลอย ตำบลภูฟ้า อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน
- ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” บ้านห้วยหมี่ ตำบลดงพญา อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน

- โรงเรียนวัดปรังค์ (พระปริยัติธรรมแผนสามัญศึกษา) ตำบลบัว อำเภอบัว จังหวัดน่าน
- สำนักงานโครงการก่อสร้างเขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำลุ่มน้ำน่านตอนบน บ้านนาผา ตำบลกองควาย อำเภอเมือง จังหวัดน่าน
- เรือนจำชั่วคราวเขาน้อย ตำบลไชยสถาน อำเภอเมือง จังหวัดน่าน
- โรงเรียนนันทบุรีวิทยา บ้านปางคำ ตำบลไชยสถาน อำเภอเมือง จังหวัดน่าน
- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนพระยานุเคราะห์ ๓ บ้านสว่าง ตำบลหนองแดง อำเภอแม่จริม จังหวัดน่าน
- โรงเรียนบ้านปางหก ตำบลห้วยโก๋น อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน
- ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” บ้านแม่ทะเลโศคี หมู่ที่ ๑๑ ตำบลแม่ทะเล อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก
- ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” บ้านยองทะเล หมู่ที่ ๑๕ ตำบลลอมก๋อย อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่
- ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” บ้านห้วยไถ่ป่า หมู่ที่ ๑๔ ตำบลแม่ตืน อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่
- กองพันทหารราบที่ ๓ กรมทหารบกที่ ๑๗ ค่ายเมืองรามหาราช อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย
- มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนผู้บังคับบัญชาลูกเสือรถไฟหมักกะสน บ้านห้วยเลา ตำบลชนแดน อำเภอสองแคว จังหวัดน่าน
- โรงเรียนอัมผางวิทยาคม หมู่ที่ ๑ ตำบลอัมผาง อำเภออัมผาง จังหวัดตาก
- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน บ้านแม่จันทะ หมู่ที่ ๘ ตำบลแม่จัน อำเภออัมผาง จังหวัดตาก
- โรงเรียนท่านผู้หญิงวิไล อมาตยกุล (บ้านเป็งเค็ง) หมู่ที่ ๙ ตำบลแม่จัน อำเภออัมผาง จังหวัดตาก
- ศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดนบ้านเลขะสุคิ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลแม่ตืน อำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก
- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านกามาผาใต้ หมู่ที่ ๕ ตำบลแม่ทะเล อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก
- แปลงเพาะกล้าชาน้ำมัน หมู่ที่ ๒ บ้านสันทอง อำเภอแม่ไร่ อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย
- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนศรีสมวงศ์ บ้านสามัคคีเก่า หมู่ที่ ๑๑ ตำบลแม่ฟ้าหลวง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย
- โรงเรียนอนุบาลแม่ฟ้าหลวง อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย
- แปลงปลูกชาน้ำมัน บ้านปางมะหัน ตำบลเทอดไทย อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย
- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านนาโต (วปรอ. ๓๔๔ อุปลัมภ) หมู่ที่ ๒๐ ตำบลแม่สลองโน อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนทำอากาศยานแห่งประเทศไทย เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในโอกาสทรงเจริญพระชนมพรรษา ๔ รอบ ๒ เมษายน ๒๕๔๖ หมู่ที่ ๒๐ ตำบลแม่สลองใน อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ ๓ (ข้างกลปทุมวันอนุสรณ์ ๔) หมู่ที่ ๑ บ้านหินแตก อำเภอแม่สลองใน อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

- พื้นที่โครงการระบบกักเก็บน้ำในถ้ำตามพระราชดำริ ถ้ำห้วยลึก อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

- บ้านด่านห้วยไต้ หมู่ที่ ๖ ตำบลแม่พูล อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

- ศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์กลุ่มอาชีพบ้านเชียงแสน หมู่ที่ ๑ ตำบลฝายหลวง อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

- บ้านนารี (ห้วยปู่เจ้า) หมู่ที่ ๓ ตำบลฝายหลวง อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์

- วัดด่านนาขาม หมู่ที่ ๒ ตำบลด่านนาขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์

- บ้านแม่เฉย หมู่ที่ ๕ ตำบลด่านนาขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์

- บ้านม่อนหัวฝาย หมู่ที่ ๑๑ ตำบลด่านนาขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์

- บ้านกัวเคียน หมู่ที่ ๑๒ ตำบลจริม อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์

พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนการทำอากาศยานแห่งประเทศไทย หมู่ที่ ๑๒ บ้านถาวรพนา ตำบลกกตูม อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร

- โรงเรียนบ้านหนองปลาตอง ตำบลนาเพียง อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร

- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนคือกนิสไทย หมู่ที่ ๕ บ้านพรหมศรีธาตุ ตำบลแมคนาทม อำเภอโคกศรีสุพรรณ จังหวัดสกลนคร

- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านนาสามัคคี หมู่ที่ ๑๒ ตำบลนาทม อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม

- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนข้างกลปทุมวันอนุสรณ์ ๘ บ้านโนนอุดมดี หมู่ที่ ๖ ตำบลคอนเตย อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม

- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหนองคู หมู่ที่ ๔ ตำบลนาใน อำเภอโพนสวรรค์ จังหวัดนครพนม

- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนชมรม ๙ สมาคมจีนแห่งประเทศไทยเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคล เฉลิมพระชนมพรรษาครบ ๖ รอบ บ้านโรงเลี้ยว ตำบลละหานทราย อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์

- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านโคกแสง หมู่ที่ ๗ ตำบลตาเมียง กิ่งอำเภอนมดงรัก จังหวัดสุรินทร์

- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนพิระยานุเคราะห์ ๒ หมู่ที่ ๗ บ้านโคกป่าจิก ตำบลปรีอ อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์

- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านรุน หมู่ที่ ๗ ตำบลอาโพน อำเภอบัวเขต จังหวัดสุรินทร์
- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านป่าปะโต หมู่ที่ ๓ ตำบลอาโพน อำเภอบัวเขต จังหวัดสุรินทร์
- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านตาแตรว หมู่ที่ ๕ ตำบลเทพรักษา อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์
- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านตาตุม หมู่ที่ ๑๔ ตำบลตาตุม อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์

พื้นที่ภาคใต้

- โรงเรียนบ้านน้ำเค็ม ตำบลบางม่วง อำเภอดะกั่วป่า จังหวัดพังงา
- โครงการหมู่บ้านกาชาดพุดเดียว บ้านพุดเดียว หมู่ที่ ๕ ตำบลบางนายสี อำเภอดะกั่วป่า จังหวัดพังงา
- วิทยาลัยการอาชีพท้ายเหมือง อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา
- โครงการพัฒนา-กาชาดไทย (บ้านทุ่งรัก) ตำบลแม่นางขาว อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา
- โครงการพัฒนา-กาชาดไทย-ศุภนิมิตบ้านบางหัว หมู่ที่ ๕ ตำบลคุระ อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา
- โรงพยาบาลคุระบุรี ตำบลคุระ อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา
- โรงเรียนบ้านหาดทรายดำ ตำบลหงาว อำเภอเมือง จังหวัดระนอง
- โรงพยาบาลวิเศษภูเก็ต อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต
- โรงพยาบาลกรุงเทพภูเก็ต อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต
- ศาลาแหลมไทร ตำบลเกาะยาวน้อย อำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา

- มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตภูเก็ต อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต
- โรงเรียนสตรีภูเก็ต อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต
- โรงเรียนพระราชทานทับละมุ หมู่ที่ ๕ ตำบลลำแก่น อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา
- โครงการ Children World Academy หมู่ที่ ๑ ตำบลเหมาะ อำเภอกะปง จังหวัดพังงา
- แปลงที่ดินมูลนิธิชัยพัฒนา บ้านแหลม ตำบลปากกรอ อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา
- คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
- โรงเรียนเทศบาล ๓ บ้านยะกัง ตำบลบางนาค อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส
- โครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงและฟาร์มตัวอย่างบ้านรอดต้นบาตู ตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส
- โรงเรียนจรรยาอิสลาม หมู่ที่ ๓ บ้านศาลาใหม่ ตำบลศาลาใหม่ อำเภอดากไบ จังหวัดนราธิวาส
- โรงเรียนบ้านศาลาใหม่
- โรงเรียนวัดพระพุทธ บ้านใหญ่ หมู่ที่ ๓ ตำบลพร่อน อำเภอดากไบ จังหวัดนราธิวาส
- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านตืองอ ช่างกล ปทุมวันอนุสรณ์ ๑๓ บ้านตืองอ หมู่ที่ ๓ ตำบลศรีบรรพต อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส
- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านละโอ หมู่ที่ ๒ ตำบลศรีบรรพต อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส
- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนการท่าอากาศยานแห่งประเทศไทยเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๔๒ หมู่ที่ ๘ บ้านไอร์จาดา ตำบลโคกสะอาด อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดนครราชสีมา

- ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส
- หาดนราทัศน์ ตำบลบางนาค อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส
- ศูนย์เด็กกำพร้าและยากจนอนาถา บ้านสุไลปาน หมู่ที่ ๑ ตำบลบานา อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

- โรงเรียนเกียรติประชา หมู่ที่ ๒ ตำบลเกาะพระทอง อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา
- โรงพยาบาลกระบุรี ตำบลกระบุรี
- สระเก็บน้ำหนองชุมคลา หมู่ที่ ๕ ตำบลบางวัน อำเภอกระบุรี จังหวัดพังงา
- หน่วยเฉพาะกิจสิรินธร หมู่ที่ ๒ ตำบลวิชิต อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต
- สะพานบ้านในคลอง หมู่ที่ ๖ ตำบลเกาะยวน้อย อำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา

- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในโอกาสทรงเจริญพระชนมพรรษา ๕๐ พรรษา ๒ เมษายน ๒๕๔๘ บ้านไบัว หมู่ที่ ๕ ตำบลบุดี อำเภอเมือง จังหวัดยะลา
- โครงการพัฒนาพื้นที่พรุแหมแหมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลบางเก่า อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี
- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนมหาราช ๑ หมู่ที่ ๔ ตำบลน้ำเขียว อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา
- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านสำนักเอาจ หมู่ที่ ๕ ตำบลเขาแดง อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา
- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านปะกอบออก หมู่ที่ ๓ ตำบลประกอบ อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา
- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน เขียว-พิศลยบุตร บ้านช่อนทอง หมู่ที่ ๔ ตำบลทับช้าง อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา
- โรงเรียนเยาววิทย์ หมู่ที่ ๑ ตำบลเหมาะ อำเภอเกาะปัง จังหวัดพังงา
- โรงเรียนพระราชทานทับละมุ บ้านทับละมุ หมู่ที่ ๔ ตำบลลำแก่น อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา

- โรงเรียนพยาบาลเกาะยาว ตำบลเกาะยวน้อย อำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา
- โรงเรียนบ้านท่ามะพร้าว หมู่ที่ ๔ ตำบลคลองพน อำเภอคลองท่อม จังหวัดกระบี่
- โครงการแก่งดิน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส
- ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนค่ายสิรินธร ค่ายสิรินธร ตำบลเขาตม อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี
- กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ ๔๔ ค่ายพญาภิไธย ตำบลบุดี อำเภอเมือง จังหวัดยะลา
- โรงเรียนอุดมศาสนวิทยา บ้านตืองอ หมู่ที่ ๒ ตำบลบุดี อำเภอเมือง จังหวัดยะลา
- โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมพระเกียรติ ๕๐ พรรษา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี บ้านไบัว หมู่ที่ ๗ ตำบลบุดี อำเภอเมือง จังหวัดยะลา
- สวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติ ๖ รอบ พระชนมพรรษา อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

พระราชดำริที่สำคัญ ประจำปี ๒๕๕๙

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบรมวงศ์ ได้พระราชทานพระราชดำริเพื่อบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้ราษฎรมีคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยในปี ๒๕๕๙ ได้พระราชทานพระราชดำริแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องและหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้

❖ พระราชดำริสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

๑. โครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริบ้านเสาดัง อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

- การที่หน่วยงานต่าง ๆ ได้เข้าร่วมกันพัฒนาพื้นที่แห่งนี้ จะเป็นส่วนช่วยให้ชาวบ้านได้รับความรู้ด้านการเกษตรเพิ่มมากขึ้น ซึ่งต่อไปเมื่อชาวบ้านได้เรียนรู้วิธีการทำการเกษตรที่ถูกต้องแล้ว ก็จะได้นำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาพื้นที่ของตนเอง จนสามารถช่วยเหลือตนเองและครอบครัวได้ในที่สุด

- หากชาวบ้านช่วยกันดูแลรักษาป่า ก็จะมีสภาพป่าต้นน้ำลำธารที่สมบูรณ์ชาวบ้านก็จะมีน้ำใช้มากขึ้น

- เนื่องจากปัจจุบันนี้มีคนว่างงานมากขึ้นทุกปี โดยเฉพาะคนที่จบการศึกษาใหม่ ๆ ส่วนใหญ่ยังหางานทำไม่ได้ จะทำอย่างไรที่จะช่วยให้พวกเขาได้มีงานทำจะเป็นงานอะไรก็ได้ที่สุจริต อย่างน้อยก็จะได้มีรายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัว การจัดตั้งสถานีพัฒนาการเกษตรฯ นี้ ก็ตั้งใจว่าจะให้เป็นแหล่งเรียนรู้และฝึกอาชีพเพื่อให้ราษฎรเข้ามาดูตัวอย่าง มาศึกษาแล้วนำความรู้ที่ได้กลับไปทดลองทำที่บ้าน ซึ่งจะช่วยลดรายจ่ายลงได้มาก

๒. โครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริดอยอมพาย อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่

- หน่วยราชการจะต้องให้ความรู้แก่ราษฎรควบคู่ไปกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ โดยเฉพาะเรื่องน้ำ รวมถึงการพัฒนาอาชีพด้วย เมื่อราษฎรมีสภาพความเป็นอยู่ดีขึ้นแล้ว ก็จะถวายเป็นบุญคุณมาให้แก่แผ่นดินในที่สุด

๓. โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พื้นที่ ดอยยาว ดอยผาหม่น ดอยผาจิ บ้านร่มฟ้าทอง หมู่ที่ ๑๘ ตำบลปอ อำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย

- ควรขยายผลการปลูกต้นกัญชงบนพื้นที่สูงให้มากขึ้น เพื่อสนับสนุนให้ราษฎรรู้จักวิธีการนำเส้นใยกัญชงมาทอเป็นเครื่องนุ่งห่มไว้ใช้เองในครัวเรือน

- อยากให้คนได้มีงานทำทุกอย่างคงจะดีขึ้น แต่อย่างไรก็ตามในการส่งเสริมให้ราษฎรเลี้ยงแพะนั้น ควรเน้นการฝึกอบรมให้แก่ราษฎร

๔. บ้านวังกะเข หมู่ที่ ๔ และ ๖ ตำบลโคกสว่าง อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

- ให้พิจารณาจัดทำฟาร์มตัวอย่างแบบป่าไม้เศรษฐกิจ โดยมีพระราชดำรัสสรุปความว่า ถ้าสามารถเลี้ยงผึ้งได้จะสามารถส่งตลาดในกรุงเทพฯ ได้น้ำผึ้งเดือนี่ทางการแพทย์สมัยใหม่บอกว่า น้ำผึ้งที่แท้จะ ทำให้ไม่เป็น Cancer ได้ เป็นที่ต้องการมาก และมีราคาแพง ให้กำนันและชาวบ้านช่วยกันคิด และช่วยกันดูแลรักษาป่าไม้เพราะป่ามีความสำคัญมาก

• ให้พิจารณาจัดทำฟาร์มตัวอย่างด้านประมง โดยมีพระราชดำริสรุปความว่า ให้ลองพยายามทำพื้นที่ที่แปลกออกไป น่าสนใจถ้าจะทำอย่างนี้ได้ และปลาชนิดไหนบ้างที่จะทำให้มีปริมาณปลาเพิ่มขึ้นได้

๕. บ้านดอนม่วงพัฒนา หมู่ที่ ๑๑ ตำบลโพนทราย อำเภอมือง จังหวัดมุกดาหาร

• ให้พิจารณาโครงการพัฒนาแหล่งน้ำห้วยหมากไฟ เพื่อช่วยเหลือราษฎรและให้กรมป่าไม้พิจารณาแก้ไขปัญหาการบุกรุกตัดไม้ทำลายป่าเพื่อขยายที่ทำกิน พร้อมทั้งพิจารณาจัดตั้งโครงการฟาร์มตัวอย่างในพื้นที่ประมาณ ๘๐ ไร่ ซึ่งอยู่บริเวณหน้าฝายห้วยหมากไฟเพื่อให้ราษฎรมีอาชีพเสริม

• ควรพิจารณาทดลองเพาะพันธุ์นกกระจอกเทศ และควรวาพันธุ์ชมพูโบราณ ชมพู่มาเหมียว มะม่วงเบา กระท้อนพันธุ์ทับทิม มาลองปลูก เพราะมีรสชาติดี

• ควรพิจารณาหาที่เก็บน้ำฝนให้มากขึ้น เพราะน้ำจืดมีความสำคัญ ถ้าสามารถเก็บน้ำฝนไว้ได้มาก ราษฎรก็จะสามารถใช้ประโยชน์ได้มากขึ้น

๘. บ้านโตะโมะ หมู่ที่ ๓ ตำบลภูเขาทอง อำเภอสุคิริน จังหวัดนราธิวาส

• ให้พิจารณาหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาในอ่างเก็บน้ำบ้านเล็กในป่าใหญ่ เนื่องจากน้ำมีสนิมและมีกลิ่นโคลน ทำให้ราษฎรหมู่บ้านคิลปาซีฟลุคิริน (บ้านเล็กในป่าใหญ่) ไม่สามารถนำน้ำมาใช้อุปโภค-บริโภค

๖. โครงการส่งเสริมศิลปาชีพบ้านกำพี้และบ้านแดงน้อย หมู่ที่ ๒ ตำบลกำพี้ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

• ให้กรมชลประทานพิจารณาปรับปรุงหนองสะแบงและฝายห้วยเชียงคำ และให้กรมทรัพยากรน้ำพิจารณาขุดลอกโคกสะแบง เพื่อช่วยเหลือราษฎรให้มีน้ำใช้สำหรับทำการเกษตรและอุปโภค-บริโภค อย่างเพียงพอตลอดปี นอกจากนี้ให้พิจารณาจัดทำฟาร์มตัวอย่างเพื่อช่วยเหลือราษฎรให้มีอาชีพเสริม มีรายได้ให้กับครอบครัว

๗. โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ บ้านครองชีพ ตำบลนาปะขอ อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง

• ฟาร์มตัวอย่างที่จังหวัดพัทลุงปัจจุบันประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี มีผู้กล่าวถึงเป็นจำนวนมาก

• น่าจะชักชวนชาวกรุงเทพฯ ให้มาดูแลทำนาข้าวสังข์หยดที่จังหวัดพัทลุงเพื่อที่จะทำให้ได้รับความสนใจ และขายของได้มากขึ้น

• ให้กรมชลประทานพิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริง ปัญหาเรื่องน้ำที่บ้านลูกเขา ตำบลตันหยงลิมอ อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส

๘. โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ บ้านโคกไร่ใหญ่ หมู่ที่ ๓ ตำบลสุไหงปาดี อำเภอสุไหงปาดี จังหวัดนราธิวาส

• ให้ดำเนินงานโครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ บ้านป่าไผ่ ตำบลตันหยงลิมอ อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส ตามที่พลเอก ณุญทัต รongสมุหราชองครักษ์ ได้กราบบังคมทูลรายงานเพื่อช่วยเหลือราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อนต่อไป

๑๐. โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ บ้านป่าตาเขียว ตำบลท่าข้าม อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี

- ควรปลูกทวายเป็นพื้นที่ป่าไม้ การปลูกทวายจะช่วยมูลนิธิศิลาปาชีพในการนำมาใช้ประโยชน์ นอกจากนี้ ควรดำเนินการปลูกต้นคางคกและทำการเลี้ยงห่านในฟาร์มด้วย

๑๑. โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ บ้านลุง อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี

- ให้กรมชลประทานพิจารณาจัดหาน้ำให้กับพื้นที่ฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ตำบลเบ็น อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี

- โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ บ้านครองชีพ อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง ชาวบ้านจะมารับจ้างและเรียนรู้ในฟาร์มแล้วนำความรู้กลับไปทำที่บ้าน

- ในทางการแพทย์ นมแพะดีกว่านมวัว ไม่มันเกินไปเหมาะสำหรับคนแก่จะได้แคลเซียม

- พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงงานที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ จังหวัดเพชรบุรี ที่นั่นดินเสีย ชาวบ้านใช้สารเคมีกำจัดวัชพืช ทำให้ดินเสีย ชาวบ้านรู้ว่าถ้าเอาอะไรต่ออะไรมาโรยจะมีผลร้าย

- ที่ดินที่ใช้ไม่ได้จะนำมาทำโครงการฟาร์มตัวอย่าง และไม่ให้ราษฎรเดือดร้อน

- ที่โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ บ้านลุง รับสมาชิกปักผ้าและทอผ้าด้วย

- พระราชดำริสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร

๑. โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ วังพญา-ท่าธง อำเภอรามัน จังหวัดยะลา

- ให้ศึกษาในภาพรวมของพื้นที่ทั้งระบบ ว่าเดิมมีแหล่งน้ำอยู่บริเวณใด ใช้ประโยชน์ได้เท่าใด แล้วจึงพิจารณาหาแนวทางช่วยเหลือราษฎรในบริเวณดังกล่าวต่อไป

- พระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

๑. โรงเรียนบ้านแม่อมกิ หมู่ที่ ๔ ตำบลแม่หวาด อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก

- ควรจัดทำระบบน้ำที่ได้มาตรฐานสำหรับสนับสนุนกิจกรรมการเกษตรและการอุปโภค บริโภคของนักเรียน

๒. โรงเรียนท่านผู้หญิงพรสม กุศลจินดา หมู่ที่ ๓ บ้านหนองหลวง ตำบลสามหมื่น อำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก

- ให้พิจารณาจัดหาแหล่งน้ำเพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียน เนื่องจากโรงเรียนดังกล่าวเป็นโรงเรียนประจำ มีนักเรียนพักอาศัยเป็นจำนวนมาก ซึ่งโรงเรียนได้จัดทำอาคารและอาหารให้แก่ นักเรียนเหล่านี้ โดยการจัดทำแปลงพืชผัก แปลงไม้ผล กระจายอยู่ทั่วโรงเรียนเพื่อเป็นอาหารสำหรับนักเรียน ซึ่งปัจจุบันมีนักเรียนจำนวนประมาณ ๕๐๐ คน

๓. โครงการระบบกักเก็บน้ำในถ้ำตามพระราชดำริ ถ้ำห้วยลึก อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

• ควรคำนวณด้วยว่าน้ำในถ้ำมีปริมาณเท่าใด และควรอธิบายถึงประโยชน์ของระบบการกักเก็บน้ำในถ้ำให้มากกว่านี้ ถ้าเป็นไปได้ ควรพิจารณาขยายผลไปพื้นที่อื่นที่มีลักษณะเดียวกันด้วย เนื่องจากระบบการกักเก็บน้ำในถ้ำเป็นวิธีการใช้พื้นที่ให้ได้ประโยชน์สูงสุด ไม่กินที่ชาวบ้าน น้ำที่กักเก็บไว้ก็จะเหือดได้ยาก และยังสามารเพิ่มปริมาณน้ำได้คืนให้กับพื้นที่ข้างเคียง นอกจากนี้ ยังเป็นนวัตกรรม เห็นควรให้จดแนวคิดและวิธีการต่าง ๆ เป็นลิขสิทธิ์ไว้

๔. บ้านแม่เฉย หมู่ที่ ๕ ตำบลด่านนาขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์

• ให้พิจารณาสนับสนุนการดำเนินงานในเบื้องต้น แก่กรมชลประทานเพื่อช่วยเหลือราษฎรโครงการแก้ไขปัญหาและบรรเทาอุทกภัยในลุ่มน้ำห้วยปู่เจ้าลุ่มน้ำแม่เฉย และลุ่มน้ำห้วยขุนฝาง

๕. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนการทำอากาศยานแห่งประเทศไทย หมู่ที่ ๑๒ บ้านถาวรพนา ตำบลลกตุม อำเภอดงหลวง จังหวัดมุกดาหาร

• ปัญหารั้วซึมของสระน้ำจากประสพการณ์ไม่เห็นด้วยกับการปูพลาสติก แก้ปัญหารั้วซึมของสระ ซึ่งใช้ได้ไม่กี่ปีก็ชำรุด ต้องซ่อมแซมหรือทำใหม่

• การแก้ปัญหาหน้าจะพิจารณารูปแบบที่ถาวรสามารถใช้งบประมาณหรือมีค่าใช้จ่ายที่ไม่มากนักสามารถช่วยเหลือได้ในระยะยาว เช่น ถังพักน้ำ หรือถังน้ำ

• สำหรับการดำเนินงานแปลงสาธิต ทรงมีความเห็นว่า หน่วยงานหรือโครงการต่าง ๆ ได้จัดทำแปลงสาธิตมาแล้วมากมายหลายแห่ง แต่ประเด็นคือ เมื่อมีการสาธิตแล้ว ชาวบ้านสามารถทำหรือดำเนินการเองได้

หรือไม่ เช่น กรณีการเลี้ยงไก่ไข่ อาจจะลองให้ชาวบ้านทำเอง เพราะถ้าให้ทำสาธิต ให้เอกชนเป็นที่เลี้ยง แต่พอปล่อยชาวบ้านก็ทำไม่ได้ ไม่ทราบว่าการสาธิตมีรายละเอียดหรือเทคนิคของภาคเอกชนที่ชาวบ้านไม่สามารถนำไปปฏิบัติเองหรือไม่ และกรณีโครงการสวนพระองค์มีตำบลบางแตน จังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งเป็นศูนย์สาธิต แต่ที่อื่นจะนำไปปฏิบัติบ้านก็ทำไม่ได้ ต้องดูให้ดี

๖. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนค้อกนิสไทย หมู่ที่ ๙ บ้านพรหมศรีธาตุ ตำบลแมตนาทม อำเภอกอศรีสุพรรณ จังหวัดสกลนคร

• การทอดผ้าฝ้ายน่าจะทำเป็นแบบพิเศษเพราะทำเหมือนกันทุกที่ ก็จะขายได้ยากแต่ละที่ควรมีคุณลักษณะพิเศษให้ขายได้ ต้องนำไปทำอะไรสักอย่างก่อน

๗. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านนาสามัคคี หมู่ที่ ๑๒ ตำบลนาทม อำเภอนาทม จังหวัดนครพนม

• ขอให้ไปศึกษาสำรวจเนื่องจากพื้นที่และโรงเรียนบริเวณนี้มีปัญหาขาดแคลนน้ำคล้ายคลึงกัน ซึ่งราษฎรเองก็มีปัญหา อาจต้องทำให้ด้วย ขอให้พิจารณาแนวทางรูปแบบการช่วยเหลือแก้ไข ซึ่งควรพิจารณารวมถึงน้ำเพื่อกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย เช่น เกษตรและหัตถกรรมด้วย

๘. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านวังศรีเมืองกิ่งอำเภอวังสมบูรณ์ จังหวัดสระแก้ว

• ให้พิจารณาจัดหาน้ำช่วยเหลือโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนพระยานุเคราะห์ ๑ บ้านคลองชลและพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค และเพื่อการเกษตร

๙. วิทยาลัยการอาชีพท้ายเหมือง อำเภอท้ายเหมือง จังหวัดพังงา

- ขอให้ราษฎรช่วยบอกด้วยว่ามีปัญหาในการใช้เรืออย่างไร จะได้นำมาแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้นต่อไป

๑๐. โครงการชี้ยพัฒนา-กาชาดไทย (บ้านทุ่งรัก) ตำบลแม่ปางขาว อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา

- ให้สำนักงานมูลนิธิชี้ยพัฒนา และสภากาชาดไทย ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดหาที่เหมาะสมสำหรับจัดสร้างเป็นชุมชนตัวอย่าง มีการจัดสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐาน บ้านพักถาวร การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ การพัฒนาคุณภาพชีวิต และการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ราษฎรที่ประสบเหตุการณ์ภัยพิบัติจากคลื่นยักษ์เมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๔๗ สามารถอยู่อาศัยและประกอบอาชีพได้อย่างยั่งยืน

๑๑. โรงเรียนบ้านหาดทรายดำ ตำบลหงาว อำเภอเมือง จังหวัดระนอง

- ให้จัดทำโครงการเลี้ยงไก่ไข่ ควบคู่ไปกับโครงการเลี้ยงเป็ดและวัว

- จัดหาบุคคลภายนอกมาจัดสอนวิชาชีพในด้านต่าง ๆ เช่น การแปรรูปอาหาร

- ทาเยาวยามาสืบทอดการขับโห่ร้อง ซึ่งเป็นวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยอาจจะให้เสริมอยู่ในบทเรียน

- ให้ส่งเสริมโครงการกิจกรรมแกะสลักไม้ที่ทำเป็นรูปปลาตีนของนักเรียนโรงเรียนบ้านหน้านอก เพื่อเผยแพร่สู่ภายนอกและสร้างรายได้ให้ชุมชน

- ให้ประสานงานโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียน และการช่วยเหลือคนพิการบนเกาะและพื้นที่ใกล้เคียง

- ควรดำเนินการอบรมเรื่องการใช้ไฟ และการใช้น้ำแก่ราษฎรว่าสมควรปฏิบัติอะไร ไม่สมควรปฏิบัติอะไร

- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ควรพิจารณาหาพื้นที่ปลูกสร้างบ้านพัก เนื่องจากราษฎรมีความต้องการบ้านมาก

- ด้านสุขภาพอนามัย ควรส่งเสริมให้ใช้สบู่อาบน้ำ

- ควรฝึกอบรมนักเรียนโรงเรียนบ้านทุ่งรัก และโรงเรียนคุระบุรีพิทยาคม ให้หัดเขียนหนังสือและทำบัญชีเป็น

๑๒. แปลงที่ดินมูลนิธิชี้ยพัฒนา บ้านแหลม ตำบลปากกรอ อำเภอลำลูกกา จังหวัดสิงห์นคร จังหวัดสงขลา

- ให้ทำการปลูกป่าชายเลน ป่าเสม็ด เพื่อให้สภาพพื้นที่และระบบนิเวศคืนความสมบูรณ์

๑๓. คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

- ควรแนะนำให้ความรู้แก่ชุมชนที่ปลูกปาล์มน้ำมัน รวมถึงองค์การบริหารส่วนตำบลและองค์การบริหารส่วนจังหวัดว่า ถ้าเขาลงทุนทำน้ำมันปาล์มจะต้องลงทุนเท่าไร ในการนำน้ำมันมาปั่นไฟและหุงข้าวเป็นการพึ่งตนเองและพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยให้ทำเป็นสูตรเพื่อการศึกษา

๑๔. โครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงและฟาร์มตัวอย่างบ้านรัตนบาตุ ตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

- ในศูนย์ฯ พืชลตองฯ ควรมีโรงงาน (Workshop) เพื่อผลิตอุปกรณ์หลายอย่างแทนการซื้อจากบริษัท ถ้าในศูนย์ฯ มี Workshop ก็จะทำอะไรได้หลายอย่างเพื่อที่จะเป็นต้นแบบ
- หัดให้ชาวบ้านมีความรู้เรื่องการสืบชาวกการทำอิฐ สอนเรื่องการประกอบกร การตลาด และวิธีติดต่อกับคนอื่น (ภายในศูนย์ฯ พืชลตองฯ มีเจ้าหน้าที่ได้คิดเครื่องทำอิฐบล็อก โดยใช้วัสดุต่าง ๆ เช่น ดินนำมาเข้าเครื่องอัดเป็นอิฐบล็อก)
- ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ควรสอนแม่บ้านให้รู้เรื่องบัญชี เพื่อจะได้รู้ว่าต้นทุนเท่าไร ควรขายราคาเท่าไร

- ให้ทำการฝึกอาชีพให้กับนักเรียนในเรื่องที่เขาสนใจ
- ทอพักกับแคบ คิดพื้นดินเกินไป เวลาฝนตกไม่ดีต่อสุขภาพ อาจจะต้องยกพื้นและหลังคาใหม่ให้สูงกว่านี้
- ให้เรียนภาษาอาหรับด้วย ภาษาอาหรับไม่ใช่ภาษาที่ง่าย บางคนไม่ได้ทั้งสองภาษา
- ให้เจ้าหน้าที่โภชนาการของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ไปเป็นวิทยากรสอนเจ้าหน้าที่โภชนาการในภาคอื่น ๆ

๑๖. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านละโอ หมู่ที่ ๒ ตำบลศรีบรรพต อำเภอศรีสาคร จังหวัดนราธิวาส

- ได้มีพระราชกระแสสอบถามเรื่องระบบน้ำบาดาลเป็นสนิม ว่าจะมีวิธีการแก้ไขอย่างไร อีกทั้ง ได้มีราษฎรทูลเกล้าฯ ถวายฎีกา ขอทำงานที่ อบต. และได้มี

- การปลูกพืชผักควรกั้นอิฐบล็อก เอาดินมาเดิม
- หัดให้ผู้ใหญ่และเด็กในหมู่บ้านทำอิฐบล็อกเอง ลดการซื้อของจากข้างนอกเข้ามา
- ควรสร้างกระแสน้ำเป็นปลาสวยงาม
- ให้นำพันธุ์พืชของป่าชายเลนไปปลูกในที่ดินของมูลนิธิชัยพัฒนา ที่บ้านแหลม ตำบลปากกรอ อำเภอสิงหนคร ให้นำเข้าออกตามธรรมชาติ เมื่อมีต้นไม้แล้วปลาก็จะเข้ามาเอง

๑๕. โรงเรียนจรรยาอิสลาม หมู่ที่ ๓ บ้านศาลาใหม่ ตำบลศาลาใหม่ อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

พระราชกระแสรับสั่งให้เข้าสอบแข่งขันตามขั้นตอนของทางราชการต่อไป

๑๗. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

- เสม็ดเป็นพืชเศรษฐกิจใหม่ของเรา ทำยาหม่องได้ โดยไม่ต้องลงทุนมาก
- แกล้งดินเป็นตัวชูโรงของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ
- เครื่องมือแยกดินของบริษัทจะดีกว่าของทางราชการ
- ควรนำพินอัดกลบซึ่งมีอยู่ในสวนจิตรลดาไปใช้ในการค้มน้ำมันปาล์ม

- ควรให้เจ้าหน้าที่โภชนาการเข้าร่วมเป็นทีมงานขยายผล

๑๘. หาดนราทัศน์ ตำบลบางนาค อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

- ราษฎรที่มีที่และสนใจ อยากรับปลูกปาล์ม จะต้องมีวัตถุประสงค์สำหรับผลิตไบโอดีเซลต่อเนื่อง

- รุ่นแรกที่เข้ามาเป็นสมาชิก ต้องทำดี ๆ ทำเป็นตัวอย่าง มีวิธีใช้ที่ถูกต้องและประหยัด เรายังมีปัญหาเรื่องผลิตไม่พอทางเราต้องแก้ไขปัญหาการผลิตด้วย ต้องแก้ปัญหทั้งสองฝ่าย และให้รายงานผลให้ทราบด้วยการจับปลาเขามิระเบียบอยู่ เวลาจับปลาอย่าให้สูญพันธุ์ ทางประมงต้องมีการอบรม มีการวางแผน ซึ่งควรมีกรมประมง มีชาวบ้านเป็นกรรมการ มีเช่นนั้น ปล่อยปลาไปเท่าไรก็ไม่พอ

- ให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาที่กุลทองฯ และชาวบ้านประชุมร่วมกันให้บ่อยขึ้น และให้ทำการจดบัญชีด้วยว่าวันนี้ทำอะไร ที่ไหน รายได้เท่าใด

- อยากรทบทวนพระราชกรณียกิจเก่าๆ ที่ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร โครงการต้องติดตาม อย่างเช่น สวนยางเขาสำนัก ศูนย์สาขา หมู่บ้านบริวาร บ้านปีแถมุดองงานเก่า ๆ ต้องจำได้ จุดไหน กิจกรรมอะไร ตามงานเก่า นอกจากเปิดงานใหม่ตัวอย่างฝ่ายที่ยังอ ฝ่ายละ ๒,๐๐๐ บาท นำกระสอบทรายมากั้นน้ำ ปีหนึ่งทำนาได้ส่วนหนึ่ง น้ำมาก็พัดกระสอบทรายไป ตอนแรกทำอย่างง่าย ๆ

- เรื่องเจ้าหน้าที่โภชนาการ เริ่มต้นทางสาธารณสุขจะให้ผู้ชายมาทำงาน แต่ใครจะเปิดบ้านให้เข้า จึงเอาผู้หญิงที่จบ ปวช. เป็นคนพื้นบ้านไปอบรมให้ความรู้

เดี๋ยวนี้เขามิมีความรู้มาก และในการทำเนยจากน้ำมันปาล์ม ให้เจ้าหน้าที่โภชนาการเข้าไปสอนให้ชาวบ้าน

๑๙. ศูนย์เด็กกำพร้าและยากจนอนาถาบ้านสุโขทัย หมู่ที่ ๑ ตำบลบานา อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี

- เด็กที่เรียนจบแล้วอยากเรียนต่อ อาจจะให้เรียนหรืออบรมให้มีความรู้ทางวิชาชีพ เช่น คุรุงานศิลปะ ออกแบบผลิตภัณฑ์ และด้านการตลาด ควรรู้จักติดต่อกับผู้อื่นอย่าอยู่หนึ่ง ๆ จะสามารถสร้างรายได้ให้แก่ตน

- ให้หาวิธีการบริหารจัดการทำอย่างไร วางระบบให้เป็นแนวทางที่ดีเพื่อที่จะให้โรงเรียนคงอยู่ตลอดไป

๒๐. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในโอกาสทรงเจริญพระชนมพรรษา ๕๐ พรรษา ๒ เมษายน ๒๕๔๘ บ้านไผ่ หมู่ที่ ๕ ตำบลนุดี อำเภอเมือง จังหวัดยะลา

- โรงเรียนพอกโตกให้นักเรียนได้เรียนรู้การกรีดยาง

๒๑. โครงการพัฒนาพื้นที่พรุแหมแหมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลบางเก่า อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี

- แกลบ รำข้าว สิ่งที่ได้จากการสีข้าว เป็นของมีค่า นำมาใช้ประโยชน์ได้หลายอย่าง รำ สามารถทำเป็นอาหารปลาได้

- โรงเรียนสายบุรีแจ้งประชาคารมีการเลี้ยงแพะนมให้ชาวบ้านบริเวณนั้นไปเรียนรู้ได้ที่โรงเรียน

๒๒. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนมหาราช หมู่ที่ ๔ ตำบลน้ำเขียว อำเภอสบไถ่ จังหวัดสงขลา

- เรื่องการใช้คอมพิวเตอร์ ควรตรวจสอบว่าเมื่อนำโปรแกรมลงในเครื่องแล้วนักเรียนใช้ได้หรือเปล่า

- ในการอบรมครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในเดือนเมษายนนี้ ให้อบรมเรื่องการใช้คอมพิวเตอร์ด้วย

- ช่วยจัดหาที่พักให้นักเรียน (นักเรียนในพระราชานุเคราะห์) ที่ไปเรียนที่อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

- นักเรียนทุนในพระราชานุเคราะห์ นายอำนาจ ปานแก้ว นอกจากทำงานด้านข้อมูลคอมพิวเตอร์ของสถานีอนามัยแล้ว ควรมีอาชีพเสริมด้านการเกษตรตามความรู้ที่เรียนมา ไม่ต้องรับราชการก็ได้

๒๓. สระเก็บน้ำหนองชุมคลา หมู่ที่ ๕ ตำบลบางวัน
อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา

• ให้สำนักงาน กปร. พิจารณางบประมาณ
ให้ความช่วยเหลือตามแนวทางที่กรมชลประทานเสนอ

๒๔. สะพานบ้านในคลอง หมู่ที่ ๖ ตำบลเกาะยาวน้อย
อำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา

• ให้สำนักงาน กปร. พิจารณาสับสนุน
งบประมาณดำเนินการในเรื่องการจัดการขยะและน้ำเสีย
เกาะยาวน้อย

๒๕. โครงการแก่งดิน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง
นราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

• ให้จัดทำนิตรรศการในงานทศวรรษแห่งโลก
ที่ประเทศเวเนซุเอลา เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

• ให้ประมวลตำราแก่งดินอย่างต่อเนื่อง

• ให้ดำเนินการจัดลิขสิทธิ์โครงการแก่งดิน
และให้จัดลิขสิทธิ์ทุกโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

๒๖. ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนค่ายสิรินธร

• ให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่อง
มาจากพระราชดำริดำเนินการอบรมราษฎรในด้าน
อุตสาหกรรม และหัตถกรรม เพื่อรองรับแรงงานเข้ามา
ทำงาน โดยให้สอนวิธีการสร้างบ้าน สร้างห้องน้ำ การ
กำจัดขยะและของเสีย โดยทำให้เป็นตัวอย่าง และเน้นให้
ราษฎรทำเอง เพื่อให้สามารถช่วยตัวเองได้ รวมทั้งให้
ความรู้เรื่องการค้าขั้นพื้นฐาน การขายของชำ การจัดทำ
บัญชี และควมมีการรวมกลุ่ม โดยเน้นหมู่บ้านรอบศูนย์
ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ที่ยังมีปัญหา

• ควรสอนเรื่องการทำผลิตภัณฑ์ผ้าบาติก
ให้แก่ราษฎรที่อยู่นอกค่ายสิรินธรด้วย และให้มีการทำ
อย่างต่อเนื่อง

• ให้สำนักงาน กปร. เป็นเจ้าภาพในการจัด
ทำนิตรรศการในงานทศวรรษแห่งโลกที่ประเทศเวเนซุเอลา
และให้นิตรรศการงานพัฒนาอื่น ๆ ของพระบาทสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัว ที่ไม่ใช่เรื่องทศวรรษแห่งโลกด้วย โดยให้นำของ
จริงไปแสดง และให้ทำเป็นภาษาอังกฤษส่งเป็น CD-ROM
ให้ทอดพระเนตร โดยจะทรงแปลเป็นภาษาสเปนด้วย

๒๗. สวนสาธารณะเฉลิมพระเกียรติ ๖ รอบ
พระชนมพรรษา อำเภอเมืองนราธิวาส จังหวัดนราธิวาส

• งานด้านชลประทานให้จัดแสดงเปรียบเทียบ
ก่อนมีโครงการ และหลังจากมีโครงการว่าชาวบ้าน
ได้รับประโยชน์อย่างไร

• งานด้านปศุสัตว์ ให้นำแพนัมพันธุ์แบล็ค
เบงกอล มาทดลองขยายพันธุ์ในศูนย์ศึกษาการพัฒนา
พิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และให้นำไปขยาย
ผลให้กับชาวบ้านที่ต้องการเลี้ยงด้วย

• ให้นำผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจากทศวรรษแห่งโลก
ไปจัดแสดงในงานทศวรรษแห่งโลก พร้อมทั้งอธิบายโดย
แผนที่ว่าผลิตภัณฑ์มาจากที่ใด และเล่านิทานที่มาของ
เรื่องด้วย

• ให้เจ้าหน้าที่โภชนาการ ทำทุกวิถีทางเพื่อ
ให้เด็กขาดสารอาหารมีภาวะโภชนาการที่ดีขึ้น

• ให้นำชุดเครื่องเล่นสนามไปให้ศูนย์
พัฒนาเด็กเล็กที่ยังไม่มีเครื่องเล่นสนาม

การบริหารจัดการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

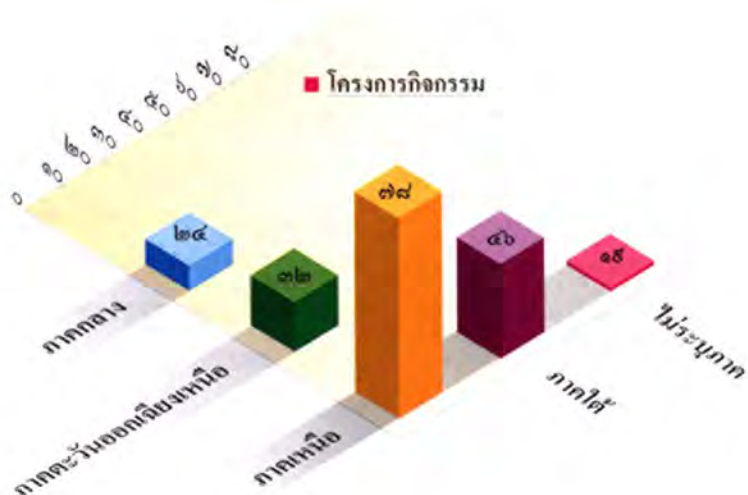
การบริหารจัดการงบประมาณโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ได้ดำเนินการบริหารจัดการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทั้งในด้านงบประมาณและประสานการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และอื่นๆ สรุปผลการดำเนินงาน ดังนี้

การบริหารจัดการงบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๕๙ (งบกลาง) โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักงาน กปร. ได้พิจารณากลับกรองวิเคราะห์แผนงาน/โครงการเสนอ กปร. อนุมัติงบประมาณให้กับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อดำเนินงานสนองพระราชดำริ ดังนี้

โครงการและกิจกรรมดำเนินงาน รวมทั้งสิ้น ๑๙๙ โครงการ/กิจกรรม

- ภาคกลาง จำนวน ๒๔ โครงการ/กิจกรรม (ร้อยละ ๑๒.๐๖)
- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน ๓๒ โครงการ/กิจกรรม (ร้อยละ ๑๖.๐๘)
- ภาคเหนือ จำนวน ๗๘ โครงการ/กิจกรรม (ร้อยละ ๓๙.๒๐)
- ภาคใต้ จำนวน ๔๖ โครงการ/กิจกรรม (ร้อยละ ๒๓.๑๒)
- ไม่ระบุภาค จำนวน ๑๙ โครงการ/กิจกรรม (ร้อยละ ๙.๕๔)

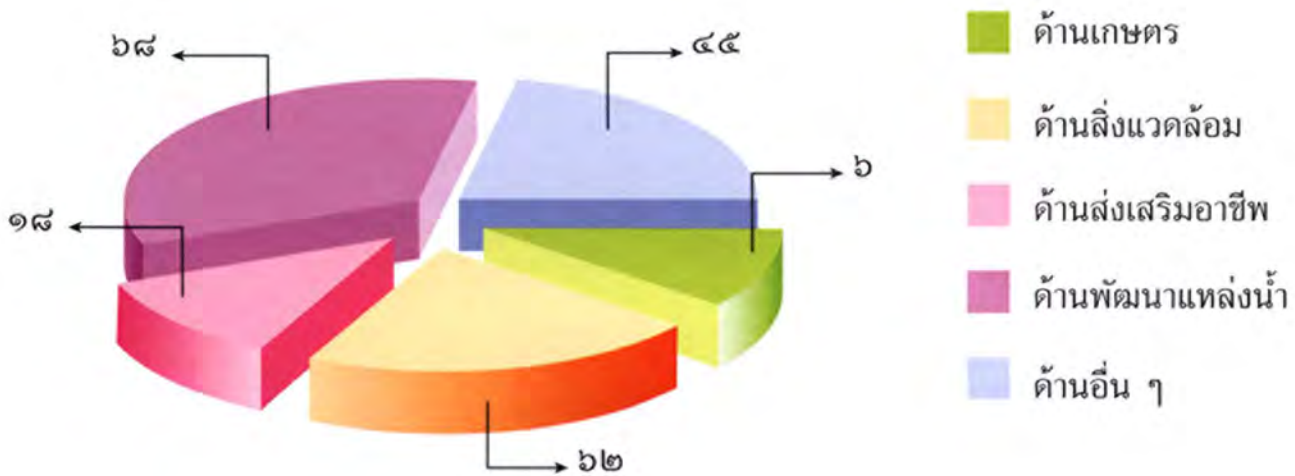

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

โดยมีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- การพัฒนาด้านการเกษตร จำนวน ๖ โครงการ/กิจกรรม (ร้อยละ ๓.๐๒)
- การพัฒนาด้านสิ่งแวดล้อม จำนวน ๖๒ โครงการ/กิจกรรม (ร้อยละ ๓๑.๑๖)
- การพัฒนาและส่งเสริมอาชีพ จำนวน ๑๘ โครงการ/กิจกรรม (ร้อยละ ๙.๐๕)
- การพัฒนาด้านแหล่งน้ำ จำนวน ๖๘ โครงการ/กิจกรรม (ร้อยละ ๓๔.๑๗)
- การพัฒนาด้านอื่น ๆ จำนวน ๔๕ โครงการ/กิจกรรม (ร้อยละ ๒๒.๖๑)

❖ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่สำคัญ

● ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

- ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

การดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

“...วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนา ก็คือ การพัฒนาที่ทำกินของราษฎรให้มีความอุดมสมบูรณ์ขึ้น โดยการพัฒนาที่ดิน พัฒนาแหล่งน้ำ ตลอดจนฟื้นฟูป่า และใช้หลักวิชาการเกษตรในการวางแผนการเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ โดยใช้เงินบริจาคจากผู้มีจิตศรัทธาเป็นทุนในการพัฒนา ซึ่งศูนย์ศึกษาการพัฒนาจะเป็นฟาร์มตัวอย่างที่เกษตรกรทั่วไปและเจ้าหน้าที่ฝ่ายพัฒนาสามารถมาเยี่ยมชม ชมการสาธิตเกี่ยวกับการเกษตรกรรมเพื่อเป็นการศึกษาหาความรู้ นอกจากนั้นยังทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการพัฒนาพื้นที่รอบ ๆ บริเวณโครงการให้มีความเจริญขึ้นเมื่อราษฎรเริ่มมีสภาพความเป็นอยู่ดีขึ้น ก็อาจพิจารณาจัดตั้งโรงเรียนสำหรับหมู่บ้านแต่ละกลุ่ม ตลอดจนจัดตั้งธนาคารข้าวของแต่ละหมู่บ้าน เพื่อฝึกให้รู้จัก “พึ่งตนเอง” ได้ในที่สุด...”

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานพระราชดำริในการก่อตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนา โดยทรงมุ่งหวังให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนา เป็น “ต้นแบบของความสำเร็จ” ให้แก่เกษตรกรและผู้สนใจทั่วไปได้มีความรู้และช่วยเหลือตนเองได้อย่างยั่งยืน ซึ่งมีวัตถุประสงค์สำคัญดังนี้

๑. เป็นสถานที่ทำการศึกษาค้นคว้า ทดลอง วิจัย
๒. เป็นสถานที่สำหรับแลกเปลี่ยนสื่อสารระหว่างนักวิชาการ นักปฏิบัติและประชาชน
๓. เป็นต้นแบบของการพัฒนาแบบผสมผสาน
๔. เป็นศูนย์กลางในการประสานงานระหว่างส่วนราชการ
๕. เป็นศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ

เมื่อผลการศึกษาวิจัยได้รับผลสำเร็จแล้ว ศูนย์ศึกษาการพัฒนา จะทำการขยายผลไปยังหมู่บ้านที่ตั้งอยู่รอบศูนย์ฯ ที่เรียกว่า “หมู่บ้านรอบศูนย์ฯ” เป็นหมู่บ้านเป้าหมายอันดับแรกโดยการส่งเสริมในทุก ๆ ด้าน อาทิ การเพาะปลูก การขยายพันธุ์พืช การเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น เมื่อส่งเสริมให้กับหมู่บ้านรอบศูนย์ฯ จนได้รับผลสำเร็จขั้นหนึ่งแล้วก็จะขยายผลไปยังเกษตรกรในพื้นที่แห่งอื่นต่อไป ซึ่งศูนย์ศึกษาการพัฒนา ที่จัดตั้งมีทั้งหมด ๖ ศูนย์ ดังนี้

**❖ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาคันทรงอินเือง
มาจากพระราชดำริ อำเภอนวมสารคาม จังหวัด
ฉะเชิงเทรา**

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาคันทรงอินเืองมาจากพระ
ราชดำริ เป็นศูนย์ศึกษา แห่งแรกที่พระบาทสมเด็จพระเจ้า
อยู่หัว มีพระราชดำริ ให้จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม
๒๕๒๒ เพื่อเป็นศูนย์กลางในการศึกษา ทดลอง วิจัย ด้าน
การเกษตรกรรมที่สมบูรณ์แบบ ทั้งการพัฒนาแหล่งน้ำ
ฟื้นฟูสภาพป่า การพัฒนาดิน การวางแผนปลูกพืชและ
เลี้ยงสัตว์เพื่อหารูปแบบการพัฒนาต่าง ๆ ให้เหมาะสม
สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ เป็นแหล่งศึกษา เรียนรู้
รูปแบบวิธีการต่าง ๆ ที่ประสบความสำเร็จให้แก่ประชาชน
และผู้ที่สนใจ จากนั้นนำผลการศึกษา ทดลอง วิจัย ที่
ประสบความสำเร็จไปขยายผลและส่งเสริมการพัฒนา
ให้แก่ราษฎรหมู่บ้านรอบศูนย์ฯ และพื้นที่ใกล้เคียงให้มี
ความรู้และสามารถนำไปปฏิบัติในพื้นที่ของตนเองได้

ผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๕๙ มี ดังนี้

๑. งานสาธิตและทดสอบ ประกอบด้วยการพัฒนา
และรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอินเืองมาจากพระราชดำริ การ
ผลิตข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ เพื่อใช้ในท้องถิ่น ส่งเสริมการปลูก
และดูแลไม้ผลอย่างถูกวิธี การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการ
สหกรณ์แก่ผู้นำสหกรณ์ ส่งเสริมการเลี้ยงนกกระทาจอกเทศ

ส่งเสริมการเลี้ยงไก่พื้นบ้านแบบปลอดภัย ส่งเสริมการเลี้ยง
เปิดเทศแบบมาตรฐานฟาร์ม สาธิตการเลี้ยงปลากินพืชด้วย
อาหารเสริม จัดทำป้ายสื่อความหมายในสวนป่า สวนสมุนไพร
เขาคันทรงอินเืองและสวนพฤกษศาสตร์ภาคตะวันออก (เขาคันทรง
อินเือง) ผลัดกล้าไม้กินได้ ผลัดกล้าไม้ประจำถิ่นที่มีคุณค่า สาธิต
งานทอผ้า-ทอเสื่อ-สานเส้นใยพืชตีเหล็ก การเพาะเลี้ยงเยื่อ
กล้วยไม้ป่าและพืชสมุนไพร

๒. งานศึกษาวิจัย ประกอบด้วย ศึกษาการปรับปรุงดิน
เพื่อปลูกสับดำในพื้นที่ดินทรายจัดการพื้นที่พุ่มพื้นที่บ่อทรายร้าง
เพื่อการปลูกพืชอย่างยั่งยืน ศึกษาแบบการใช้ปุ๋ยอินทรีย์
ชีวภาพที่เหมาะสม เพื่อปรับปรุงดินทรายชุดดินมาบอนเพื่อ
เพิ่มผลผลิตพืชเศรษฐกิจ

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๓. งานขยายผล ประกอบด้วย การฝึกอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีทางเลือกในการประกอบอาชีพการเกษตรแก่เกษตรกรหมู่บ้านรอบศูนย์ฯ การฝึกอบรมการทำขนมจากแป้งพลาเวอมน้ำส้มเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร การฝึกอบรมการดูแลสุขภาพการนวดแผนไทย (เชลยศักดิ์) และการนวดเท้าเพื่อสุขภาพ การฝึกอบรมความรู้ระบบนิเวศและปลูกฝังจิตสำนึก “รักษาทักษะธรรมชาติให้กับเยาวชน” การพัฒนาพื้นที่นาร้าง การปรับปรุงพื้นที่ดินเสื่อมโทรมโดยใช้ปุ๋ยพืชสด การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพจากขยะสดและวัสดุเหลือใช้ในครัวเรือน

ประโยชน์ที่ได้รับ

ราษฎรในพื้นที่โครงการมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายผลผลิตการเกษตรซึ่งเป็นผลจากการที่ได้รับความรู้ในการปรับปรุงบำรุงดิน เกษตรกรมีพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ที่มีคุณภาพเพื่อประกอบอาชีพ และมีการพัฒนาความรู้ในการประกอบอาชีพของเกษตรกรในหมู่บ้านรอบศูนย์ฯ รวมทั้งเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้แก่เกษตรกร ช่างราชการและบุคคลทั่วไป

❖ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอมือง จังหวัดสกลนคร

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๒๕ เพื่อเป็นสถานที่ศึกษา ทดลอง ค้นคว้า มีรูปแบบการพัฒนาที่เหมาะสมกับสภาพภูมิสังคมของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีรูปแบบการพัฒนาแบบเบ็ดเสร็จ สำหรับเป็นตัวอย่างให้ราษฎรนำไปปฏิบัติในพื้นที่ของตนเองได้ อันจะนำไปสู่ความสามารถในการพึ่งตนเองต่อไป

ผลการดำเนินงานปี ๒๕๔๙ มีดังนี้

๑. ด้านการศึกษา ทดลอง วิจัย ดำเนินการศึกษา ทดลอง วิจัย และแสวงหารูปแบบการพัฒนาที่เหมาะสมในด้านเกษตรกรรม การประมง การปศุสัตว์ การพัฒนาป่าไม้ การปรับปรุงบำรุงดิน

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๒. ด้านการส่งเสริมและขยายผลการพัฒนา ได้แก่

๒.๑ ด้านเกษตรกรรม ผลิตพันธุ์พืชเพื่อแจกจ่ายเกษตรกร ได้แก่ เพาะเห็ด พันธุ์ไม้ผลต่าง ๆ นอกจากนี้ได้มีการฝึกอบรมด้านการเกษตร ได้แก่ การเพาะเห็ด การแปรรูปทางการเกษตร การเพาะกล้วยพารา ตลอดจนการสาธิตการปลูกพืชไร่ร่วมกับพืชอื่น เป็นต้น

๒.๒ ด้านปรับปรุงบำรุงดิน สาธิตและส่งเสริมการทำและการใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยพืชสดให้กับเกษตรกรและส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝกตามแนวระดับเพื่อป้องกันการพังทลายของดิน

๒.๓ ด้านประมง ส่งเสริมให้เกษตรกรในพื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ฯ มีความรู้และความสามารถในการผลิตพันธุ์ปลา และเพาะเลี้ยงปลา เพื่อเป็นแหล่งโปรตีนที่ดีและมีประโยชน์สำหรับครัวเรือน

๒.๔ ด้านปศุสัตว์ ส่งเสริมให้เกษตรกรเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ ไก่ นม สุกรพันธุ์เหมยซาน และพันธุ์ภูพาน และสัตว์ปีกต่าง ๆ อย่างเป็นระบบครบวงจร

๒.๕ ด้านการฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยี
ฝึกอบรมให้เกษตรกรหมู่บ้านรอบศูนย์ฯ และประชาชนตามหลักสูตรการประกอบอาชีพต่าง ๆ ได้แก่ การพัฒนาการผลิตข้าวพันธุ์ดี การปลูกหม่อนไหม การใช้สับค้ำ การทอเลือกและการแปรรูปอาหารจากข้าว การเพาะเห็ด การปลูกไม้ผล การผลิตยางพารา การพัฒนาที่ดินเพื่อเพิ่มผลผลิตด้านการเกษตร การนวดเพื่อสุขภาพ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดขั้นพื้นฐาน การพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์สมุนไพร การทอผ้าฝ้ายผสมไหมด้วยกักระตุก การทอผ้าไหมมัดหมี่ บัญชีฟาร์ม การเลี้ยงโค สุกร การทำนาหญ้าและเสบียงสัตว์ และการเกษตรผสมผสาน เพื่อการขยายผลและราษฎรได้พึ่งพาซึ่งกันและกันอย่างเป็นระบบ

ประโยชน์ที่ได้รับ

เป็นศูนย์การให้บริการแก่เกษตรกรในด้านการเกษตรกรรมที่ครบวงจรในด้านการเป็นศูนย์สาธิต และสนับสนุนพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ให้เกษตรกรได้อุปโภคและเป็นอาชีพเสริม เป็นการลดค่าใช้จ่าย และช่วยเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัวสำหรับเลี้ยงชีพต่อไป

❖ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๒๕ เพื่อเป็นศูนย์กลางในการศึกษา ทดลอง วิจัยหารูปแบบการพัฒนาต่าง ๆ ที่เหมาะสมในบริเวณต้นน้ำลำธาร โดยศึกษาพัฒนาป่าไม้ในพื้นที่ต้นน้ำลำธารเป็นหลัก ปลายทางเป็นการศึกษาประมงตามอ่างเก็บน้ำต่าง ๆ ผลสมกับการศึกษาด้านเกษตรกรรม ด้านปศุสัตว์และโคนม และด้านอุตสาหกรรม ก่อให้เกิดผลต่อราษฎรที่เข้ามาศึกษาเรียนรู้กิจกรรมต่าง ๆ และนำไปปฏิบัติอย่างได้ผลต่อไป

ผลการดำเนินงานปี ๒๕๕๙ มีดังนี้

๑. ด้านงานศึกษา วิจัย ทดลอง ได้แก่ งานศึกษาและพัฒนาแหล่งน้ำ และงานศึกษาพัฒนาป่าไม้เป็นงานวิจัยต่อเนื่องเพื่อศึกษาความเปลี่ยนแปลงของระบบนิเวศลุ่มน้ำห้วยฮ่องไคร้ การศึกษาผลผลิตน้ำ (water yield) ของลุ่มน้ำห้วยฮ่องไคร้ ศึกษาปริมาณน้ำของลุ่มน้ำ การศึกษา วิจัยข้อมูลพื้นฐานด้วยอุตุนิยมวิทยา งานศึกษาและพัฒนาเกษตรกรรมแบบประณีต งานศึกษาและพัฒนาที่ดิน

งานศึกษาและทดสอบการปลูกพืช การศึกษาและทดสอบการปลูกสับดำ การศึกษาและทดสอบการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ และปุ๋ยอินทรีย์ในไม้ผล การศึกษาและทดสอบการใช้เศษวัสดุในท้องถิ่นเพื่อลดต้นทุนการผลิตเห็ดเป๋าฮื้อและเห็ดนางฟ้า การศึกษาและทดสอบการปลูกชาจีนพันธุ์มณฑลยูนนาน

การศึกษาและทดลองขยายเชื้อไตรโคเดอร์มา สำหรับผลิต ผักและไม้ผล งานศึกษาพัฒนาปศุสัตว์และโคนม การทดสอบพืชอาหารสัตว์จะพบว่าหญ้าพันธุ์ลูซี่ การทดสอบการเลี้ยงสัตว์เล็กและสัตว์ปีก โดยได้นำสมุนไพรมาใช้กับสัตว์ปีก งานศึกษาพัฒนาการประมง ได้ทำการศึกษาอัตราการเจริญเติบโตของปลาแรดในกระชังด้วยอาหารต่างกัน งานศึกษาและพัฒนาอาชีพเพาะเลี้ยงกบ

๒. ด้านงานขยายผล ดำเนินการฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เหมาะสมให้แก่เกษตรกรหมู่บ้านรอบศูนย์ฯ และประชาชนทั่วไป ตามหลักสูตรการประกอบอาชีพต่าง ๆ ได้แก่ การเพาะเห็ดเศรษฐกิจ การทำปุ๋ยหมัก การเลี้ยงกบ การเลี้ยงปลา โคนม การประมง การจัดทำฟายต้นน้ำลำธาร การแปรรูป และถนอมอาหาร พร้อมการจัดทำบัญชีฟาร์ม เป็นต้น

ประโยชน์ที่ได้รับ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ฯ เป็นศูนย์สาธิตในเขตพื้นที่ภาคเหนือในการเป็นศูนย์กลางในการศึกษา ทดลอง วิจัยหารูปแบบการพัฒนาที่เหมาะสมในบริเวณต้นน้ำ ลำธาร ป่า ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์ต่อราษฎรได้เข้ามาศึกษาเรียนรู้ กิจกรรมต่าง ๆ ในการนำไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ในการทำการเกษตรกรรมเพื่อการบริโภค เพื่อมีอาชีพเป็นรายได้สำหรับครอบครัวต่อไป

❖ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอกะอ้อ จังหวัดเพชรบุรี

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๒๖ ให้ราษฎรที่ทำงานอยู่เดิมได้มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาป่าไม้ ให้ได้ประโยชน์จากป่าไม้และไม่ทำลายป่าอีกต่อไป ศึกษา รูปแบบการพัฒนาเกษตรกรรมควบคู่ไปกับการปลูกป่า จัดหาแหล่งน้ำ ศึกษาวิธีทำระบบป้องกันไฟป่าด้วย “ระบบป่าเปียก” ตลอดจนจัดระเบียบชุมชนให้ราษฎรได้อาศัย ทำงานโดยถูกต้องและเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม รวมทั้ง เข้าร่วมกิจกรรมของโครงการเพื่อพัฒนาอาชีพหลัก ส่งเสริมคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นต่อไป

ผลการดำเนินงานปี ๒๕๕๙ มีดังนี้

๑. การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช การเพาะชำกล้าไม้ การปลูกพันธุ์ไม้เสริมในแปลงยูคาลิปตัส การเพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์สัตว์ป่า การฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าชายเลน และป่าชายหาด การฟื้นฟูสภาพป่าอนุรักษ์และป่าไม้เศรษฐกิจ การพัฒนาและปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อสนับสนุนการฟื้นฟูระบบนิเวศ ด้านการอนุรักษ์ดินและน้ำ ได้แก่ การใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ การฟื้นฟูระบบนิเวศในไร่นา เป็นต้น

๒. การศึกษาและพัฒนา ได้แก่ การสำรวจทรัพยากรป่าไม้ การศึกษาและพัฒนาพันธุ์กบ การศึกษานิเวศวิทยา

ป่าไม้ การศึกษาทดลองการใช้พลังงานธรรมชาติ การศึกษาค้นคว้าทดลอง การใช้ประโยชน์จากหญ้าแฝกในการพัฒนา ดินที่แข็งเป็นดานเพื่อการปลูกพืช การศึกษาการปลูกไม้ ดั้งเดิม/ไม้เศรษฐกิจแซมสวนป่า การศึกษาทดลองด้านพืช เพื่อส่งเสริมอาชีพ การศึกษาทดลองวิจัยการปลูกมะกอก น้ำมันโครเอเชีย การศึกษาการเพิ่มผลผลิตในแปลงมะม่วง ทิมพานต์ เป็นต้น

๓. การขยายผลและถ่ายทอดเทคโนโลยี ได้แก่ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพันธุ์สัตว์สู่เกษตรกร การเพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์กบ การเพาะและขยายพันธุ์สัตว์น้ำ การปลูกสาธิตและขยายพันธุ์ไม้ผลพันธุ์ดี การถ่ายทอดและ

ขยายผลเทคโนโลยีการเกษตร การถ่ายทอดข้อมูลดินและ
การใช้ประโยชน์จากหญ้าแฝก

๔. การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต ได้แก่ การ
ส่งเสริมการเลี้ยงโคนม แพะ สัตว์ปีก การส่งเสริมอุตสาหกรรม
ในครัวเรือน การฝึกอบรมการทำบัญชีครัวเรือน การเกษตร
เพื่ออาหารกลางวัน และการป้องกันและควบคุมไข้เลือดออก

๕. การบริหารโครงการ ได้แก่ การรักษาความ
ปลอดภัย การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ การสนับสนุนคณะ
ศึกษาดูงาน การถ่ายทำสารคดี การจัดการประชุม การ
จัดการอบรม กิจกรรมปลูกป่าและปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ การ
ประชาสัมพันธ์และการจัดทำเอกสารเผยแพร่

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. เป็นแหล่งศึกษาทดลองในด้านต่าง ๆ ที่เป็นตัวแบบ
การพัฒนาทุกมิติที่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ โดยเฉพาะ
เกษตรกรสามารถนำไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตเพื่อพัฒนา
ตนเองและชุมชน

๒. สามารถปรับปรุง พื้นฟูสภาพนิเวศในพื้นที่ศูนย์
ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ ให้คืนสภาพความอุดมสมบูรณ์
เกิดสมดุลในระบบนิเวศทางธรรมชาติ

๓. เป็นแหล่งอนุรักษ์และฟื้นฟูพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์
ทรัพยากรป่าไม้ ป่าชายเลน ป่าชายหาด เพื่อเป็นแหล่งศึกษา
เรียนรู้ให้กับเยาวชนและบุคคลทั่วไป

๔. เป็นแหล่งถ่ายทอดเทคโนโลยีในการพัฒนาและ
ส่งเสริมอาชีพที่เหมาะสมให้กับราษฎรให้สามารถพออยู่
พอกินและพึ่งตนเองได้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๕. เป็นตัวแบบการบริหารจัดการดำเนินงานในลักษณะ
บูรณาการที่ประสานสอดคล้องกันในทุกมิติของการพัฒนา

❖ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอกำแพง จังหวัดจันทบุรี

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จัดตั้งขึ้น เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๒๔ เพื่อเป็น “ศูนย์ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาในเขตที่ดินชายทะเล” โดยทำการศึกษา รูปแบบการจัดการทรัพยากรชายฝั่ง อย่างยั่งยืน ส่งเสริมการประมงและเพาะเลี้ยงชายฝั่ง เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของราษฎรบริเวณอ่าวคุ้งกระเบน และเผยแพร่ความรู้ด้านการจัดการทรัพยากรชายฝั่ง

ผลการดำเนินงานปี ๒๕๕๘ มีดังนี้

๑. งานด้านการบริหารและการจัดการ เพิ่มศักยภาพหน่วยบริหารจัดการเลี้ยงสัตว์น้ำภายในอ่าวคุ้งกระเบน และส่งเสริมการดำเนินงานสถาบันเกษตรกรในพื้นที่

๒. งานศึกษาและพัฒนาการประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ส่งเสริมอาชีพและติดตามผลกระทบด้านการประกอบอาชีพประมงในอ่าวคุ้งกระเบน การสร้างแหล่งเลี้ยงพ่อแม่พันธุ์หอยแมลงภู่แบบแขวนเป็นแหล่งสาธิตด้านสัตว์น้ำ และโครงการต่าง ๆ เพื่อเพิ่มศักยภาพและสร้างความมั่นคงในกลุ่มชาวประมงของศูนย์ฯ

๓. งานการศึกษาและพัฒนาการเกษตร ส่งเสริมการปลูกพืชผสมผสานเพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

๔. งานด้านการศึกษาและพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อนุรักษ์และขยายการปลูกไม้ป่าชายเลน ป่าชายหาด สมุนไพรพื้นบ้านบริเวณพื้นที่โครงการและผลิตกุ้งแช่บ๊วย ๖,๔๐๐,๐๐๐ ตัว ปล่อยลงสู่อ่าวคุ้งกระเบน

๕. งานด้านขยายผลและถ่ายทอดเทคโนโลยี ส่งเสริมขยายผล และถ่ายทอดเทคโนโลยี

- ด้านการเกษตร ส่งเสริมเกษตรกรปลูกข้าวพันธุ์ดี ส่งเสริมผู้เลี้ยงปลากระชัง และกลุ่มผู้เลี้ยงปลาในบ่อดินและส่งเสริมการเลี้ยงแพะ

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

- ด้านเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิต ส่งเสริมแพทย์แผนไทย การนวดแผนไทย อบรมการทำบัญชีกลุ่มอาชีพและควบคุมการระบาดของใช้เลือดออก
- ด้านการท่องเที่ยวเชิงพัฒนา ขยายผลการปลูกและบำรุงรักษาต้นไม้ป่าชายเลน และอบรมมัคคุเทศก์รุ่นเยาว์ และค่ายเยาวชนอนุรักษ์สัตว์ป่า

ประโยชน์ที่ได้รับ

สามารถยกระดับฐานะความเป็นอยู่ ลดต้นทุนการผลิตในอาชีพด้านการประมง และการเพาะเลี้ยงสัตว์บก การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการนำความรู้ที่ได้จากศูนย์ฯ มาประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ เป็นศูนย์กลางในการอบรมและเผยแพร่ สาริต ด้านการจัดการทรัพยากรชายฝั่งแก่ราชการและประชาชนทั่วไป รวมทั้งเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงพัฒนาที่เป็นที่รู้จักมากขึ้น

❖ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอกะลวยอเหนือ จังหวัดนราธิวาส

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๕ เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมวิชาการ การค้นคว้า ทดลอง และสาธิต การพัฒนาด้านเกษตรกรรม ซึ่งมีรูปแบบการบริการแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว ให้บริการแก่ประชาชนและเกษตรกรที่เข้ามาศึกษาหาความรู้ได้ ณ แห่งเดียวเสมือน “พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต” มีกิจกรรมต่อเนื่องและเป็นตัวอย่างแห่งความสำเร็จในด้านการเกษตรกรรม และพัฒนาอาชีพเพื่อเป็น “ต้นแบบ” และแนวทางให้แก่เกษตรกรและผู้สนใจในการนำไปปฏิบัติในพื้นที่ของตนเอง

- งานสาธิต ได้แก่ การสาธิตการทำเกษตรยั่งยืนตามแนวพระราชดำริทฤษฎีใหม่ การปรับปรุงดินเปรี้ยวโดยใช้หินปูนฝุ่นเป็นวัสดุปรับปรุงดินเพื่อปลูกพืช

ผลการดำเนินงานปี ๒๕๔๙ มีดังนี้

๑. งานศึกษา ทดลอง วิจัย การศึกษาทดลองวิจัยมุ่งเน้นการพัฒนาพื้นที่พรุหรือพื้นที่ดินเปรี้ยว เพื่อให้สามารถใช้พื้นที่ดังกล่าวมาใช้ประโยชน์เพาะปลูกทางการเกษตรได้ ได้แก่

- งานทดลองวิจัย ได้แก่ โครงการศึกษาการเปลี่ยนแปลงความเป็นกรดของดินกรดกำมะถัน (โครงการแก้กรดดิน) การศึกษาคุณสมบัติของดินและน้ำในพื้นที่พรุ และศึกษาเกี่ยวกับการปลูกพืชในพื้นที่ดินเปรี้ยว

- งานทดสอบ ได้แก่ ทดสอบเกี่ยวกับการปลูกพืชและเพิ่มผลผลิตพืชในพื้นที่ดินอินทรีย์และดินเปรี้ยว ได้แก่ ปาล์มน้ำมัน สละ หลุมพี และทดสอบเทคโนโลยีการผลิตและการปลูกปาล์มน้ำมันในพื้นที่พรุบาเจาะ

๒. ส่งเสริมอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มขนาดเล็ก ดำเนินการปรับปรุงเครื่องจักรและอุปกรณ์ภายในโรงงานสกัดและแปรรูปน้ำมันปาล์ม เพื่อเพิ่มการผลิตน้ำมันไบโอดีเซลในการใช้พลังงานทดแทนจากผลผลิตทางการเกษตรในท้องถิ่นซึ่งจะช่วยลดการพึ่งพาพลังงานจากต่างประเทศ ได้แก่ ปรับปรุงระบบสุญญากาศ หุ่นฉนวนท่อน้ำมันเทอร์มัล และทาสีท่อน้ำมันปาล์ม เดินท่อ พร้อมติดตั้งปั้มน้ำมัน และติดตั้งท่ออุ่นน้ำมันปาล์ม ซ่อมหม้อทอด เกลียวล้าเลียง และเครื่องหีบเพลลาเดี่ยว เปลี่ยนปั้มน้ำมันเทอร์มัล วาล์ว สร้างหม้อต้ม น้ำมันเทอร์มัล เปลี่ยนน้ำมันเทอร์มัล ๕ ถึง ติดตั้งระบบไฟฟ้าควบคุม

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๔. งานปรับปรุงภาวะโภชนาการของเด็กอายุ ๐ - ๗๒ เดือน

๔.๑ ติดตามเด็กน้ำหนักน้อยกว่าเกณฑ์ ตามสถานีอนามัย โดยการชั่งน้ำหนัก/วัดส่วนสูงและให้โภชนาการศึกษา สาธิตอาหาร พร้อมจ่ายอาหารเสริมแก่ผู้ปกครองเด็กน้ำหนักน้อยกว่าเกณฑ์

๔.๒ ให้ความรู้ด้านโภชนาการแก่หญิงตั้งครรภ์โดยการสาธิตอาหารทารก และจ่ายอาหารเสริม

๔.๓ ให้ความรู้ด้านโภชนาการและสาธิตอาหาร แก่ผู้ปกครองเด็กอายุ ๐ - ๗๒ เดือน

๔.๔ สนับสนุนนมผง ๑,๘๖๔ กิโลกรัม สำหรับเด็กน้ำหนักน้อยกว่าเกณฑ์ที่มีฐานะยากจน

๓. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อการพัฒนาที่ถูกต้องเหมาะสมตามวัย ได้แก่ จัดการ โภชนาการศึกษาสัญจรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๑๗ ศูนย์ จัดอบรมผู้ดูแลเด็กเพื่อแลกเปลี่ยน แสดงความคิดเห็น และสาธิตอาหาร สนับสนุนนมผงสำหรับเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๑๗ แห่ง ในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส และจังหวัดปัตตานี

๕. งานขยายผลการพัฒนา

๕.๑ พัฒนาที่ดินเพื่อการปลูกข้าวช่วยให้เกษตรกร ได้เรียนรู้วิธีการและขั้นตอนการปรับปรุงพื้นที่ดินพรุเพื่อการปลูกข้าวให้ได้ผลผลิตที่ดี

๕.๒ การปรับปรุงพื้นที่เพื่อการเพาะปลูกไม้ผล และปลูกพืชผสมผสาน (ซุดคู-ยกร่อง)

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๕.๓ การปรับปรุงพัฒนาโครงการพัฒนาพื้นที่พรุ
แหมแหมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดปัตตานี เพื่อการ
เพาะปลูก

๕.๔ การขุดสระน้ำเพื่อการเกษตร

๕.๕ ส่งเสริมการปลูกปาล์มน้ำมันในการผลิต
น้ำมันไบโอดีเซล

๕.๖ ส่งเสริมการปลูกพืชต่างๆ ร่วมกับการปลูกพืช
ร่วมยางและการเพาะเห็ด ได้แก่ การปลูกสละเนืวมงรวมใน
สวนยางพาราและส่งเสริมการเพาะเห็ด

๕.๗ ส่งเสริมการปลูกผักปลอดสารพิษ ได้แก่ ผัก
กวางตุ้ง คะน้า ผักบุ้ง มะเขือยาว ถั่วฝักยาว

๕.๘ ส่งเสริมการปลูกข้าวโพดหวานในพื้นที่ ๖๐ ไร่

๕.๙ การขยายผลด้านการประมง ส่งเสริมการ
เลี้ยงปลาน้ำจืดให้แก่โรงเรียนเพื่อเป็นอาหารกลางวันแก่นักเรียน เช่น ปลาตุ๊ก ปลาหีบหิม

๕.๑๐ การขยายผลด้านการปศุสัตว์ ส่งเสริมการ
เลี้ยงโคเนื้อลูกผสมแก่เกษตรกรพร้อมเวชภัณฑ์สำหรับโค

๕.๑๑ การส่งเสริมการเลี้ยงแพะนม อาหารแพะ
แปลงหญ้า โรงเรือนแพะ และเวชภัณฑ์

๕.๑๒ กิจกรรมแปลงเรียนรู้การปลูกบอนสี ดำเนิน
การจัดทำอาคารศึกษาเรียนรู้บอนสีพันธุ์ต่าง ๆ ในพื้นที่ ๑.๕
ไร่ ภายในศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ นอกจากนี้จะมี
การอบรมการปลูกและขยายพันธุ์บอนสีแก่ประชาชนหมู่บ้าน
รอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ และประชาชนทั่วไป

๖. การฝึกอบรมและศึกษาดูงาน มีเกษตรกรและผู้
สนใจเดินทางมาศึกษาดูงานในศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ
ตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ ถึง ๓๐ มิถุนายน พ.ศ.
๒๕๔๙ จำนวน ๑๓๗ คณะ ๗,๙๒๔ คน ซึ่งมีจำนวนเพิ่ม
จากรอบปีที่ผ่านมามีประมาณร้อยละ ๑๐ เนื่องจากปีนี้เป็นปีที่
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราชสมบัติครบ
๖๐ ปี

ประโยชน์ที่ได้รับ

ผลสำเร็จจากโครงการวิจัยที่ได้ไปปรับใช้ ทำให้
สามารถใช้พื้นที่พรุทำการเกษตรได้ทั้งปลูกข้าวและพืชชนิด
ต่าง ๆ ในส่วนของการปลูกข้าว พบว่าได้ผลผลิตประมาณ
๓๕ - ๖๐ ถังต่อไร่ จากที่เคยได้เพียงไม่เกิน ๑๐ ถังต่อไร่
ส่วนพืชชนิดอื่นได้นำไปขยายผลส่งเสริมให้แก่เกษตรกรใน
พื้นที่ต่าง ๆ แล้ว ผลผลิตเป็นที่น่าพอใจคู่กับการลงทุน
ทำให้เกษตรกรมีอาชีพมีรายได้เพิ่มขึ้นมีคุณภาพชีวิตและการ
เป็นอยู่ดีขึ้น นอกจากนี้ ราษฎรพื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษา
การพัฒนาพิกุลทองฯ และพื้นที่ขยายผล สามารถยกระดับ
รายได้ของครอบครัวไปในทางที่ดีขึ้น ซึ่งเป็นเป้าหมาย
ของการพัฒนาที่ยั่งยืนและคงความเป็นอยู่แบบเศรษฐกิจ
พอเพียงตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

สำหรับกิจกรรมการปลูกบอนสี เกษตรกรหมู่บ้านรอบ
ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ และเกษตรกรทั่วไป ตลอดจน
นักเรียนได้รับความรู้ในเรื่องการปลูกและขยายพันธุ์บอนสี
และยังเป็นการส่งเสริมการจัดงานประกวดบอนสีในงาน
ศิลปะหัตถกรรมพิเศษของจังหวัดนราธิวาสอีกด้วย

● โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

- โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ บ้านบ่อหวี ตำบลตะนาวศรี อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
- โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ บ้านดงเย็น จังหวัดเชียงใหม่
- โครงการฟาร์มตัวอย่างบ้านท่าแร่-ดงปลาปาก จังหวัดสกลนคร
- โครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงและฟาร์มตัวอย่าง บ้านรอดันบาดู หมู่ ๗ ตำบลกะลุวอเหนือ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ

เป็นโครงการที่สมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ มีพระราชดำริให้จัดตั้งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- เพื่อเป็นการสร้างอาชีพให้กับราษฎรในพื้นที่เป็นการช่วยแก้ไขปัญหาความยากจนให้มีชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
- เพื่อเป็นแหล่งผลิตอาหารให้ราษฎรในพื้นที่ได้มีผลผลิตทางการเกษตรที่สะอาดและมีคุณภาพเพื่อบริโภค รวมทั้งความปลอดภัยอีกด้วย
- เพื่อเป็นแหล่งความรู้ให้กับราษฎรในพื้นที่โครงการและราษฎรในพื้นที่ใกล้เคียงได้เรียนรู้การทำการเกษตรอย่างถูกหลักวิชาการและสามารถนำไปปฏิบัติได้
- เพื่อช่วยเหลือด้านความมั่นคงของประเทศ โดยเฉพาะราษฎรในเขต ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ประสบปัญหาในการประกอบสัมมาชีพตามปกติประจำวันเนื่องจากการก่อความไม่สงบของผู้ก่อการร้ายในพื้นที่ดังกล่าวทำให้ราษฎรเกิดการหวาดกลัวจนไม่อาจทำงานได้ เมื่อมีโครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถขึ้นทำให้ราษฎรที่ประสบปัญหาดังกล่าวสามารถเข้ามาทำงานในฟาร์มได้ ซึ่งจะเป็นการช่วยเหลือทั้งสภาพจิตใจและเศรษฐกิจของราษฎรเหล่านั้นได้เป็นอย่างดี

การดำเนินการปี ๒๕๕๙ มีจำนวน ๑๙ โครงการ ประกอบด้วย

- ๑. พื้นที่ภาคกลาง จำนวน ๑ โครงการ ได้แก่**
 - ๑.๑ โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ บ้านบ่อหวี ตำบลตะนาวศรี อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี
- ๒. พื้นที่ภาคเหนือ จำนวน ๑ โครงการ ได้แก่**
 - ๒.๑ โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ บ้านดงเย็น ตำบลบ้านแปะ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ และพื้นที่ข้างเคียงบ้านร่มฟ้าทอง หมู่ที่ ๑ ตำบลปอ อำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย
- ๓. พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน ๔ โครงการ ได้แก่**
 - ๓.๑ โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ (กิจกรรมฟาร์ม) บ้านคอนม่วงพัฒนา บ้านคอนม่วงพัฒนา ตำบลโพนทราย อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร

๓.๒ โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ (กิจกรรมฟาร์ม) บ้านท่าแร่-ดงปลาปาก หมู่ที่ ๔ ตำบลโพรงาม อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

๓.๓ โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ (กิจกรรมฟาร์ม) ป่าชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงบ้านโคกสว่าง หมู่ที่ ๑ และ ๘ ตำบลโคกสว่าง อำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม

๓.๔ โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ (กิจกรรมฟาร์ม) บ้านกำพี้ หมู่ที่ ๑ ตำบลกำพี้ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

๔. พื้นที่ภาคใต้ จำนวน ๑๓ โครงการ ได้แก่

๔.๑ โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ (กิจกรรมขยายการเลี้ยงแพะนม) จังหวัดสงขลาและจังหวัดยะลา

๔.๒ โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ (กิจกรรมฟาร์ม) บ้านแป้น หมู่ที่ ๖ และ ๘ ตำบลแป้น อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี

๔.๓ โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ (กิจกรรมจัดหาน้ำ, ก่อสร้างถนน) บ้านคองนา หมู่ที่ ๕ ตำบลบางเขา อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี

๔.๔ โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ (กิจกรรมฟาร์ม) บ้านลุดง หมู่ที่ ๖ ตำบลแม่ลาน อำเภอแม่ลาน จังหวัดปัตตานี

๔.๕ โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ (กิจกรรมฟาร์ม) พื้นที่ป่าตาเขียว อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี

๔.๖ โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ (กิจกรรมฟาร์ม, จัดหาน้ำ) บ้านสีปาย หมู่ที่ ๑ และ ๒ ตำบลตาลีอายร์ อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี

๔.๗ โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ (กิจกรรมฟาร์ม, จัดหาน้ำ) บ้านโคกไร่ใหญ่ หมู่ที่ ๓ ตำบลสุโหงปาตี อำเภอสุโหงปาตี จังหวัดนราธิวาส

๔.๘ โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้า

พระบรมราชินีนาถ (กิจกรรมฟาร์ม) บ้านตอหลัง หมู่ที่ ๓ ตำบลตันหยงลิมอ อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส

๔.๙ โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ (กิจกรรมขยายระบบจำหน่ายไฟฟ้า) บ้านบาลูกากาปัส หมู่ที่ ๑ ตำบลเอราวัณ อำเภอแว้ง จังหวัดนราธิวาส

๔.๑๐ โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ (กิจกรรมฟาร์ม) บ้านป่าไผ่ หมู่ที่ ๕ ตำบลตันหยงลิมอ อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส

๔.๑๑ โครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงและฟาร์มตัวอย่าง (กิจกรรมฟาร์ม) บ้านรอดต้นบาตู หมู่ที่ ๗ ตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

๔.๑๒ โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ (กิจกรรมจัดหาน้ำ) บ้านเจาะเกาะ หมู่ที่ ๔ ตำบลบุกิต อำเภอเจาะไอร้อง จังหวัดนราธิวาส

๔.๑๓ โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ (กิจกรรมฟาร์ม) บ้านโคกโก หมู่ที่ ๒ ตำบลโต๊ะเต็ง อำเภอสุโหงปาตี จังหวัดนราธิวาส

โดยตัวอย่างรายละเอียดของฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ มีดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ บ้านบ่อหวี ตำบลตะนาวศรี อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๕ สรุปความว่า ให้ดำเนินงานโครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ จังหวัดราชบุรี เพื่อเป็นแหล่งผลิตอาหาร และเผยแพร่ความรู้ด้านการเกษตร ตลอดจนเป็นการจ้างแรงงานแก่ราษฎร โดยมีพระราชเสาวนีย์เกี่ยวกับการจัดตั้งฟาร์มตัวอย่าง ไว้ตอนหนึ่งความว่า “...ตอนนี้พยายามจะเริ่มทำฟาร์มตัวอย่างที่อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี หวังให้เป็นแหล่งผลิตอาหารเป็นคลังอาหารที่หล่อเลี้ยงคนไทย จะเป็นที่น่าทึ่งว่า เกษตรกรต่อไปอาหารจะแพงมากและคนที่ยากจนจะลำบาก ถ้าตั้งคลังอาหารขึ้นตามที่ต่าง ๆ คนงาน ประชาชนก็จะตั้งใจได้รับจ้างทำงานจำนวนมาก แต่ละฟาร์มตัวอย่างก็จ่ายค่าแรงให้ เพื่อเขาจะได้เลี้ยงครอบครัว...ขออย่ามาพูดกับ

ฉันเรื่องกำไรขาดทุน ถ้ามูลนิธิจะขาดทุนแต่แผ่นดินไทยมีกำไร แผ่นดินมีคนมีงานทำ ประชาชนมีความสุข มีความเป็นอยู่ดี เป็นของที่เราต้องการกัน...”

ผลการดำเนินงานปี ๒๕๔๙

ดำเนินงานตามแผนงานกิจกรรม ด้านการเกษตรกรรม โดยใช้งบประมาณ กปร. มีหน่วยงานปฏิบัติงานในพื้นที่ ประกอบด้วย กรมป่าไม้ กรมพัฒนาที่ดิน กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร กรมปศุสัตว์ กรมประมง กองทัพบก และมีสำนักราชเลขาธิการเป็นหน่วยงานรับผิดชอบ

ประโยชน์ที่ได้รับ

ผลิตผลทางการเกษตรของโครงการฯ ได้จัดจำหน่ายในพื้นที่และส่งเข้าไปยังตลาดกลางในจังหวัดราชบุรี เพื่อจำหน่ายแก่คนทั่วไป จึงเป็นเสมือนการกระจายอาหารจากแหล่งผลิตตามแนวพระราชดำริสู่ราษฎรในพื้นที่และราษฎรทั่วไป และเป็นรายได้เสริมสำหรับเลี้ยงชีพในครัวเรือนต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ บ้านดงเย็น ตำบลบ้านแปะ อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ สรุปความว่า ให้จัดหาพื้นที่ บริเวณใกล้เคียงเพื่อสร้างอาชีพให้ราษฎรที่มีฐานะยากจน ได้มีงานทำ ซึ่งต่อมาได้มีการสำรวจคัดเลือกพื้นที่บริเวณป่าสงวนแห่งชาติ ป่าท่าธาร บ้านดงเย็น หมู่ที่ ๑๕ ตำบลบ้านแปะ อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ เนื้อที่ประมาณ ๓๐๐ ไร่ และได้จัดตั้ง โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ บ้านดงเย็น ตำบลบ้านแปะ อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ขึ้น

ผลการดำเนินงานปี ๒๕๔๙

ดำเนินการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยยอน อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ สำหรับระบบท่อส่งน้ำจะดำเนินการก่อสร้างในงบประมาณถัดไป ซึ่งปัจจุบันหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันสนองพระราชดำริในการให้การสนับสนุนพันธุ์พืช และพันธุ์สัตว์ให้กับโครงการฯ และในระยะต่อไปจะมีการ

พัฒนาและส่งเสริมอาชีพให้กับราษฎรที่อาศัยอยู่โดยรอบโครงการฯ

ประโยชน์ที่ได้รับ

เป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้และส่งเสริมกิจกรรมด้านการเกษตรให้กับราษฎรได้มีความรู้เกี่ยวกับการเกษตรแผนใหม่เพื่อสร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้กับราษฎรเพิ่มขึ้น อีกทั้งยังมีแหล่งอาหารโปรตีนเพื่อการบริโภคตลอดทั้งปี ส่งผลให้คุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของราษฎรดีขึ้น ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ฟื้นฟูป่าต้นน้ำลำธารให้มีความอุดมสมบูรณ์ยิ่งขึ้นตลอดไป

โครงการฟาร์มตัวอย่างบ้านท่าแร่-ดงปลาปาก จังหวัดสกลนคร

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๔๘ ให้นำที่ดิน ๒๕๐ ไร่ จัดตั้งโครงการฟาร์มตัวอย่างขึ้นเพื่อเป็นการช่วยเหลือราษฎรในพื้นที่ใกล้เคียงให้มีแหล่งจ้างแรงงาน แหล่งผลิตอาหาร และให้ความรู้ด้านการเกษตรที่ถูกต้อง

ผลการดำเนินงานปี ๒๕๕๙

ดำเนินการจัดตั้งฟาร์มตัวอย่างบ้านท่าแร่-ดงปลาปาก จังหวัดสกลนคร พื้นที่ประมาณ ๒๕๐ ไร่ โดยได้ทำการขุดร่องน้ำภายในพื้นที่โครงการเป็นลักษณะร่องสวนสำหรับเก็บกักน้ำไว้ใช้ภายในฟาร์มฯ และนำดินที่ขุดร่องน้ำมาถมยกร่องเพื่อจัดทำแปลงเกษตรสำหรับใช้เป็นพื้นที่ปลูกผัก ไม้ผล และปลูกพืชหมุนเวียน สำหรับบริเวณที่ไม่ได้ทำการขุดลอกจะใช้เป็นพื้นที่ปลูกข้าวนาปี สำหรับร่องน้ำที่ได้ขุดลอกภายในฟาร์มจะเป็นแหล่งน้ำเพื่อเลี้ยงปลา นอกจากนี้ ยังมีการดำเนินกิจกรรมป่าชุมชนเพื่อให้คนสามารถอาศัยอยู่กับป่าได้อย่างยั่งยืน

ประโยชน์ที่ได้รับ

ทำให้ราษฎรบ้านท่าแร่-ดงปลาปาก และราษฎรในพื้นที่ใกล้เคียง ตำบลโพธิ์งาม อำเภออากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร มีแหล่งผลิตอาหารปลอดภัยสารพิษบริโภคในชุมชน และเป็นแหล่งศึกษา คูงานของราษฎรในชุมชนและบริเวณใกล้เคียงสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพในที่ดินของตนเอง นอกจากนี้ทำให้ราษฎรในพื้นที่มีงานทำ และมีรายได้จากการจ้างแรงงานในฟาร์มดังกล่าวด้วย

โครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงและฟาร์มตัวอย่าง บ้านรอดต้นบาดู หมู่ที่ ๗ ตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้พระราชทานพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๔๗ สรุปความว่า ให้ดำเนินการช่วยเหลือครอบครัวเจ้าหน้าที่และประชาชนที่ประสบเคราะห์กรรมจากการกระทำของผู้ก่อความไม่สงบ ใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยการจัดตั้งโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงและฟาร์มตัวอย่างที่บ้านรอดต้นบาดู หมู่ที่ ๗ ตำบลกะลุวอ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา เพื่อช่วยเหลือครอบครัวที่ประสบเคราะห์กรรมดังกล่าว

ผลการดำเนินงานปี ๒๕๕๙

โครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงและฟาร์มตัวอย่าง บ้านรอดต้นบาดู มีพื้นที่ทั้งหมด ๗๑๖ ไร่ โดยแบ่งเป็นพื้นที่โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ๓๘๗ ไร่ ดำเนินการในกิจกรรมต่าง ๆ ไปแล้ว ๒๒๒.๘๗ ไร่ และพื้นที่หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ๓.๒๕ ไร่ โดยแบ่งแปลงจำนวน ๑๕๐ แปลง แปลงละ ๒ ไร่ เพื่อดำเนินการก่อสร้างบ้านพักให้แก่ครอบครัวผู้ประสบเคราะห์กรรมจากการกระทำของผู้ก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปัจจุบันได้ดำเนินการไปแล้ว ๑๐๓ แปลง โดยในบึงประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ มีกิจกรรมการดำเนินงานดังนี้

งานอำนวยความสะดวกและประสานงาน ดำเนินการก่อสร้างโรงเรียนจำหน่ายผลิตภัณฑ์ในฟาร์ม ขนาด ๖ x ๘ เมตร และจัดการรถจักรยานยนต์ ขนาด ๑๒๕ ซีซี พร้อมชุดต่อรถพ่วง ปัจจุบันอยู่ระหว่างดำเนินการ

งานปศุสัตว์ ดำเนินการเพิ่มระดับดินบริเวณก่อสร้างคอกสัตว์ ถนนเข้าสู่คอกสัตว์ และโรงผสมอาหารสัตว์ อีกทั้งจัดซื้อพันธุ์ห่าน นกกระทา และนกกะจอกเทศ ก่อสร้างคอกห่าน โรงเตาและโรงชำแหละ

งานประมง ดำเนินการเลี้ยงปลาตะเพียน ปลาหมอไทย ปลาดุกในบ่อเลี้ยง โดยแบ่งเป็นบ่อขนาด ๑ ไร่ มี ๓ บ่อเลี้ยง และบ่อขนาด ๑.๕ ไร่ มี ๔ บ่อเลี้ยง

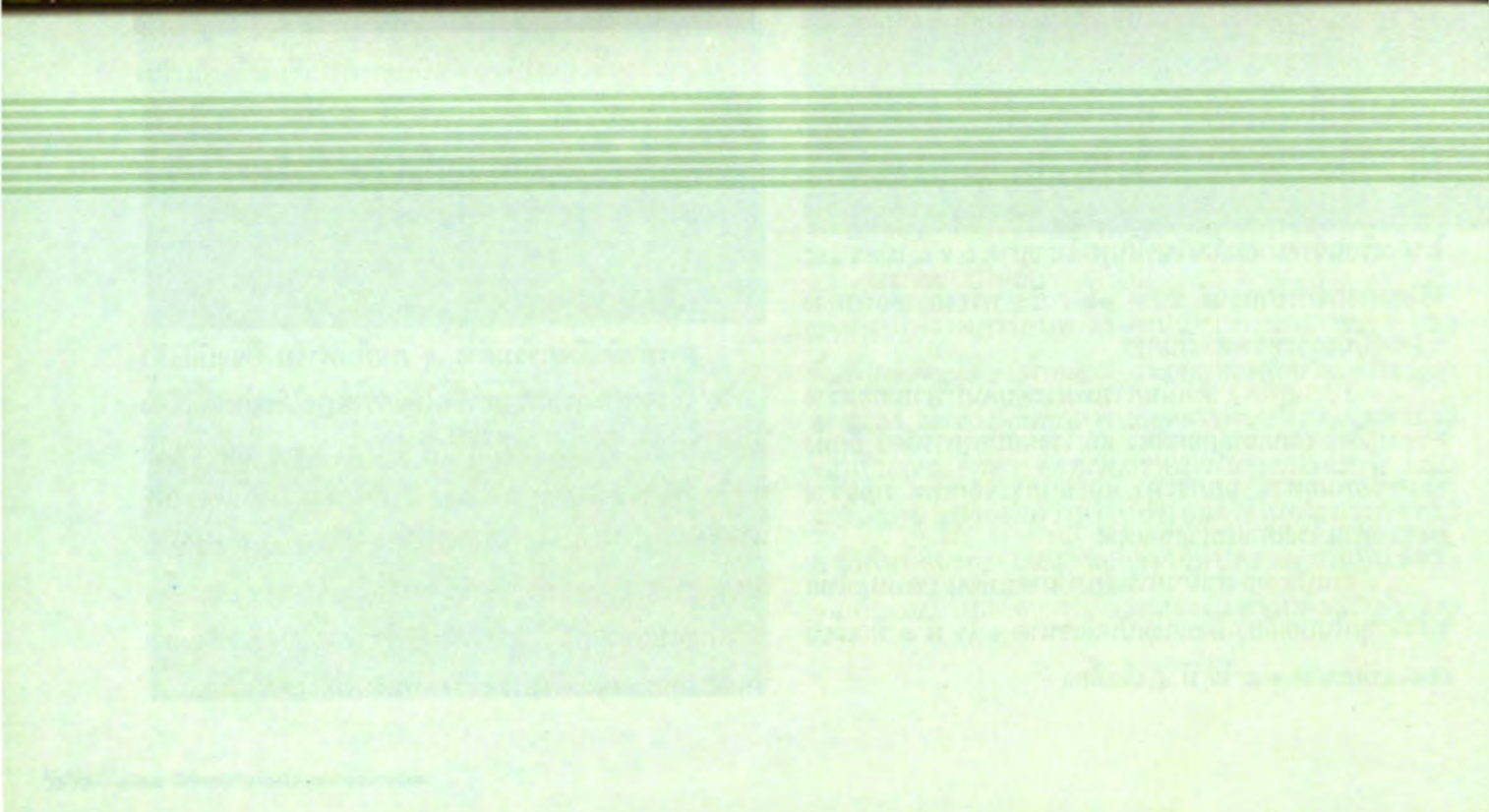
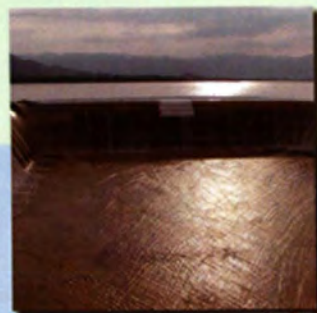

งานพืชผัก และไม้ผล ดำเนินการเพาะเลี้ยงเห็ดเพิ่มเติม ๖ โรง แปลงพืชผักไม้ผล ผักกางมุ้ง

งานบอนสี ดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างเสริมความแข็งแรงโรงเรียนบอนสี ซึ่งปัจจุบันดำเนินการแล้วเสร็จ

ประโยชน์ที่ได้รับ

การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ภายในฟาร์ม ปัจจุบันแล้วเสร็จ และจะสามารถสร้างอาชีพให้แก่ราษฎรได้อย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันมีการจ้างแรงงานในพื้นที่ จำนวน ๒๒๘ คน รายได้เฉลี่ย ๑๘๖,๓๗๔ บาท/เดือน รวมทั้งเป็นแหล่งให้ความรู้แก่ผู้เข้ามาทำงานในฟาร์มในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับราษฎรที่สนใจที่เข้ามาเยี่ยมชมการดำเนินงานโครงการได้นำไปใช้ในชีวิตประจำวันและที่ดินที่ทำกินของตนเองได้เป็นอย่างดี

● โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่สำคัญในแต่ละภูมิภาค

- โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำของอ่างเก็บน้ำยางชุมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยแม่ประจันต์อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี
- โครงการเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดลพบุรี จังหวัดสระบุรี
- โครงการเขื่อนขุนด่านปราการชลอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนครนายก
- โครงการศูนย์บริการการพัฒนาขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ผลบ้านไร่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่
- โครงการพัฒนาพื้นที่อำเภอดอยเต่าอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่
- โครงการเขื่อนแควน้อยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก
- โครงการพัฒนาลุ่มน้ำลำพะยังตอนบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดกาฬสินธุ์
- โครงการพัฒนาลุ่มน้ำก้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร-นครพนม
- โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนครศรีธรรมราช

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่สำคัญในแต่ละภูมิภาค

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำของอ่างเก็บน้ำยางชุมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอ กุญบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๔๖ สรุปความว่า **ให้ศึกษาการเพิ่มปริมาณการเก็บกักของอ่างเก็บน้ำยางชุม เพื่อเพิ่มความชุ่มชื้นให้ป่ากุญบุรี และส่งน้ำให้กับพื้นที่เพาะปลูกที่ประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำ** ต่อมาเมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๔๖ มีพระราชดำริเพิ่มเติม สรุปได้ว่า **ให้พิจารณาการเพิ่มความจุอ่างเก็บน้ำยางชุมให้สามารถเก็บกักและระบายออกท้ายเขื่อน โดยไม่เป็นอันตรายต่อโครงสร้างเดิม ให้ทำให้เร็วที่สุด เริ่มหลังฝนนี้ ใช้เวลา ๒ ปี โดยวางท่อนำน้ำไปทำบ่อพักไว้บริเวณที่เป็นเนินและทำระบบกระจายน้ำ และนำน้ำไปใช้ประโยชน์ให้พิจารณาก่อสร้างฝายต้นน้ำ (Check Dam) สระน้ำขนาดเล็กตามลำห้วยในพื้นที่ภาคเหนืออ่างเพื่อเก็บกักน้ำไว้ใช้ ซึ่งจะช่วยชะลอน้ำไม่ให้เกิดน้ำท่วม เกิดความชุ่มชื้นและข้างมีน้ำกินด้วย และให้ส่วนราชการร่วมกันแก้ไขปัญหาลดผลกระทบของโครงการและช่วยเหลือราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อนจากการก่อสร้าง**

ผลการดำเนินงานปี ๒๕๕๙

กรมชลประทานได้ดำเนินงานสนองพระราชดำริให้เพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำของอ่างเก็บน้ำยางชุมฯ โดยทำการก่อสร้างเพื่อเพิ่มระดับเก็บกักน้ำอีก ๒.๐๐ เมตร มีกิจกรรมประกอบด้วยการเพิ่มความสูงเขื่อนดินอีก ๓.๐๐ เมตร ปรับปรุงอาคารระบายน้ำล้น (Spillway) เพิ่มขึ้นอีก ๒.๐๐ เมตร หรือเพิ่มขึ้น ๙.๑๐ ล้านลูกบาศก์เมตร และมีพื้นที่น้ำท่วมบริเวณอ่างเก็บน้ำเพิ่มขึ้นประมาณ ๑,๑๒๕ ไร่ และในปี ๒๕๕๙ ดำเนินการดังนี้

๑. การทำระบบท่อส่งน้ำเพื่อส่งน้ำเข้าพื้นที่การเกษตรที่เปิดใหม่ ๕,๐๐๐ ไร่ โดยเป็นการก่อสร้างระบบท่อส่งน้ำยาว ๒๑ กิโลเมตร และสระพักน้ำ ๑๒ แห่ง

๒. การส่งเสริมอาชีพด้านต่าง ๆ เช่น การประมงได้ทำการปล่อยปลาในอ่างเก็บน้ำให้ครบ ๙ ล้านตัว การอบรมให้ความรู้ด้านเกษตรในพื้นที่โครงการด้านการปรับปรุงบำรุงดิน การเลี้ยงสัตว์ การบริหารจัดการกลุ่มและการตลาด เป็นต้น
๓. การพัฒนาด้านสังคม โดยช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสในชุมชน ทั้งผู้พิการ เด็กด้อยโอกาสและผู้สูงอายุ

ประโยชน์ที่ได้รับ

อ่างเก็บน้ำยางชุมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประกอบด้วยพื้นที่รับประโยชน์เดิม ๑๕,๓๐๐ ไร่ ใช้น้ำ ๒๘ ลูกบาศก์เมตร เพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร รวมทั้งด้านอุตสาหกรรม อีก ๓ ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่การเกษตรเปิดใหม่ ๕,๐๐๐ ไร่ ใช้น้ำ ๕ - ๖ ล้านลูกบาศก์เมตร นอกจากนี้ยังสามารถป้องกันน้ำท่วมในพื้นที่ลุ่มน้ำกุญบุรี และระบายน้ำเพื่อการรักษาสภาพแวดล้อมของปากแม่น้ำกุญบุรี

โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยแม่ประจันต์อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลหนองหญ้าปล้อง อำเภอหนองหญ้าปล้อง จังหวัดเพชรบุรี

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระราชดำริเมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๒๓ เกี่ยวกับงานชลประทานสรุปความได้ว่า ให้กรมชลประทานพิจารณาวางโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยแม่ประจันต์ เพื่อจัดหาน้ำให้ราษฎรอยู่ตามหมู่บ้านต่าง ๆ ริมห้วยแม่ประจันต์ให้มีน้ำใช้เพาะปลูกและอุปโภคบริโภคได้ตลอดปี นอกจากนั้น ยังช่วยระบายน้ำลงมาเสริมให้กับโครงการชลประทานเพชรบุรีในระยะที่ขาดแคลนน้ำและช่วยเก็บกักไว้ใช้ในฤดูแล้ง เพื่อช่วยบรรเทาอุทกภัยในเขตโครงการเพชรบุรีให้ได้ผลสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

กรมชลประทานสนองพระราชดำริ โดยพิจารณาดำเนินการโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยแม่ประจันต์ฯ ระยะ ๕ ปี (๒๕๔๖ - ๒๕๕๐) แต่จากกรณีการเกิดอุทกภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๔๖ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระราชดำริวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๔๖ และวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหามหาภัยในเขตจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยทรงให้เร่งดำเนินการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยแม่ประจันต์ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว กรมชลประทานจึงได้พิจารณาปรับแผนงานก่อสร้างจากเดิมระยะ ๕ ปี เหลือระยะเวลาการดำเนินการ ๓ ปี (๒๕๔๖ - ๒๕๔๘) โดยขอให้กองทัพกสนับสนุนกำลังพลและเครื่องจักรเครื่องมือเข้าร่วมดำเนินการก่อสร้างด้วย

ผลการดำเนินงานปี ๒๕๔๘

ผลการดำเนินงานถึงปัจจุบันแล้วเสร็จ ๑๐๐% โดยดำเนินการก่อสร้างทำนบดินหัวงานพร้อมอาคารประกอบงานอาคารท่อระบายน้ำและงานอาคารระบายน้ำล้น การก่อสร้างอาคารเรียนของโรงเรียนที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำ

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. ช่วยบรรเทาอุทกภัยในฤดูฝนบริเวณลุ่มน้ำเพชรบุรีและบริเวณใกล้เคียง
๒. เป็นแหล่งเก็บกักน้ำสำหรับช่วยเหลือนักท่องเที่ยวที่อาศัยอยู่ตามหมู่บ้านริมห้วยแม่ประจันต์ให้มีน้ำใช้เพื่อการอุปโภคบริโภค
๓. ช่วยสนับสนุนโครงการชลประทานเพชรบุรี ให้ได้ผลสมบูรณ์ยิ่งขึ้น
๔. เป็นแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์น้ำจืด เพื่ออุปโภคและเพิ่มรายได้
๕. เป็นแหล่งท่องเที่ยวและพักผ่อนหย่อนใจ

เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดลพบุรี-สระบุรี

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระราชดำริเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ ว่า “...ที่ว่า ๕ - ๖ ปีนี้ ความจริงได้เริ่มโครงการนี้มากกว่า ๕ - ๖ ปี โครงการที่คิดจะทำนี้บอกได้ ไม่กล้าพูดมาหลายปีแล้วเพราะเดี๋ยวจะมีการคัดค้านจากผู้เชี่ยวชาญจากผู้ที่เกี่ยวข้องด้านการทำโครงการ แต่โครงการนี้เป็นโครงการ ที่อยู่วิสัยที่จะทำได้ แม้จะต้องเสียค่าใช้จ่ายไม่ใช่น้อย แต่ถ้าดำเนินไปเดี๋ยวนี้อีก ๕ - ๖ ปีข้างหน้าเราก็คงสบาย แต่ถ้าไม่ทำในอีก ๕ - ๖ ปีข้างหน้าราคาค่าสร้าง ค่าดำเนินการก็จะขึ้นไป ๒ เท่า ๓ เท่า ลงท้ายก็จะต้องประวิงต่อไป และเมื่อประวิงต่อไปไม่ได้ทำ เราก็คงต้องอดน้ำแน่ จะกลายเป็นทะเลทราย แล้วเราก็จะอพยพไปที่ไหนไม่ได้ โครงการนี้คือสร้างอ่างเก็บน้ำ ๒ แห่งแห่งหนึ่งคือแม่น้ำป่าสัก อีกแห่งคือแม่น้ำนครนายก สองแห่งรวมกันจะเก็บกักน้ำเหมาะสมพอเพียงสำหรับการบริโภค การใช้ในเขตกรุงเทพฯ และเขตใกล้เคียงที่ราบลุ่มของประเทศไทยนี้ สำหรับการใช้ใช้น้ำนั้น ต้องทราบว่าแต่ละคนใช้อย่างสบายพอสมควร โดยเฉลี่ยคนหนึ่งใช้วันละ ๒๐๐ ลิตร ถ้าคำนวณดูว่า วันละ ๒๐๐ ลิตรนี้ ๕ คน ก็ใช้ ๑,๐๐๐ ลิตร คือ หนึ่งลูกบาศก์เมตรต่อวัน ถ้าปีหนึ่งคุณ ๓๖๕ ก็หมายความว่า ๕ คนใช้หนึ่งปี ๓๖๕ ลูกบาศก์เมตร ในกรุงเทพฯ และในบริเวณใกล้เคียงนี้เรานับเอาคร่าว ๆ ว่ามี ๑๐ ล้านคน ๑๐ ล้านคนก็คูณเข้าไป ก็เป็น ๓๖๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ฉะนั้นถ้าเรา

เก็บกัก ๓๖๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ในเขื่อน เราจะสามารถที่จะบริการคนในละแวกนี้ คนในภาคกลางใกล้กรุงเทพฯ นี้ได้ตลอดไป แล้วก็ไม่มี ความขาดแคลนเขื่อนป่าสักที่คอนกรีตวางแผนให้ใช้ได้ ๑,๓๕๐ ล้านลูกบาศก์เมตร แต่แก้มไปแก้มมาก็เหลือ ๓๕๐ ล้านกว่า ๆ ตามตัวเลขที่ให้ไว้เนี่ย แม้เขื่อนป่าสักเขื่อนเดียวก็พอ พอสำหรับการบริโภคแน่นอนไม่แห้ง ถ้าเติมอีกโครงการที่นครนายก จะได้อีก ๒๕๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ก็เกินพอ...”

ผลการดำเนินงานปี ๒๕๔๙

โครงการตั้งอยู่ที่ ตำบลหนองบัว อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี และตำบลคำพราน อำเภอวังม่วง จังหวัดสระบุรี ดำเนินการก่อสร้างเป็นเขื่อนดินชนิดมีแกนดินเหนียว ยาว

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๔,๘๖๐ เมตร สูง ๓๑.๕๐ เมตร ระดับน้ำกักเก็บสูงสุด + ๔๓.๐๐ ม.รทก. เก็บน้ำได้ ๔๖๐ ล้าน/ลบ.ม. มีอาคารประกอบ ๓ แห่ง ได้แก่ อาคารระบายน้ำล้น อาคารท่อระบายน้ำลงลำน้ำเดิม และอาคารท่อระบายน้ำอุกฉิม พร้อมงานก่อสร้างระบบชลประทานในพื้นที่เปิดใหม่จำนวน ๓ โครงการ คือ ๑) โครงการสูบน้ำแก่งคอย-บ้านหมอ ๒) โครงการสูบน้ำพัฒนานิคม ๓) โครงการสูบน้ำพัฒนานิคม-แก่งคอย

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. เป็นแหล่งน้ำสำหรับอุปโภค บริโภคของชุมชนต่าง ๆ ในเขตจังหวัดลพบุรีและสระบุรี (ลำน้ำรายณ์ พัฒนานิคม วังม่วง แก่งคอย และชุมชนขนาดย่อมใกล้เคียง)
๒. เป็นแหล่งน้ำสำหรับการเกษตรในพื้นที่ชลประทานที่จะเกิดขึ้นใหม่ ในเขตจังหวัดลพบุรีและสระบุรี ๑๔๔,๕๐๐ ไร่

๓. เป็นแหล่งน้ำเสริมสำหรับพื้นที่โครงการชลประทานเดิม ในทุ่งเจ้าพระยาฝั่งตะวันออกตอนล่าง เนื้อที่ประมาณ ๒,๒๐๐,๐๐๐ ไร่ (ทำให้ลดการใช้น้ำจากแม่น้ำเจ้าพระยานำน้ำจากแม่น้ำป่าสักไปใช้ในแถบจังหวัดลพบุรีและสระบุรีโดยตรง)

๔. ช่วยป้องกันอุทกภัยให้พื้นที่ริมแม่น้ำป่าสัก ในเขตจังหวัดลพบุรีและสระบุรี และยังมีผลช่วยบรรเทาอุทกภัยในพื้นที่ตอนล่างของแม่น้ำเจ้าพระยา รวมถึงกรุงเทพฯ และปริมณฑลด้วย

๕. เป็นแหล่งน้ำเพื่อการอุตสาหกรรมในเขตจังหวัดลพบุรีและสระบุรี

๖. อ่างเก็บน้ำที่เกิดขึ้นจะเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลาและเป็นแหล่งประมงน้ำจืดขนาดใหญ่

๗. ช่วยการคมนาคมทางน้ำในแม่น้ำป่าสักตอนล่าง และการแก้ไขปัญหาหน้าเสียด

๘. เป็นแหล่งน้ำช่วยเสริมเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภคในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล

๙. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ

๑๐. ทำให้เศรษฐกิจของจังหวัดลพบุรีและสระบุรีขยายตัวมากขึ้น

โครงการเขื่อนขุนด่านปราการชลอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนครนายก

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระดำริ เมื่อวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๓๖ สรุปความว่า ให้พิจารณาสร้างอ่างเก็บน้ำคลองท่าด่าน ที่บ้านท่าด่าน ตำบลหินตั้ง อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก โดยเร่งด่วนเนื่องจากอ่างเก็บน้ำแห่งนี้อยู่ในบริเวณพื้นที่ราบเชิงเขา สามารถเป็นแหล่งกักเก็บน้ำไว้ใช้ประโยชน์แก่ราษฎรทางตอนล่างได้เป็นจำนวนมาก

เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ ทรงมีพระราชดำรัสเพิ่มเติมเนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา สรุปได้ว่า โครงการนี้ คือ สร้างอ่างเก็บน้ำสองแห่ง แห่งหนึ่งคือที่แม่น้ำป่าสัก อีกแห่งหนึ่งที่แม่น้ำนครนายก สองแห่งรวมกันจะเก็บน้ำเหมาะสมเพียงพอ สำหรับการบริโภค และใช้ในเขตกรุงเทพฯ และเขตใกล้เคียงที่ราบลุ่มของประเทศไทย...โครงการนี้เป็นโครงการที่อยู่ในวิสัยที่จะทำได้ แม้จะต้องเสียค่าใช้จ่ายไม่ใช่น้อยแต่ถ้าดำเนินการไปเดี๋ยวนี้ อีก ๕ - ๖ ปีข้างหน้า เราสบาย และถ้าไม่ทำอีก ๕ - ๖ ปีข้างหน้า ราคาค่าก่อสร้าง ค่าดำเนินการก็จะสูงขึ้นไป ๒ เท่า ๓ เท่า ลงท้ายก็ต้องประวิงเวลาต่อไป และเมื่อประวิงต่อไปก็จะได้ไม่เท่าไร เราต้องออกคนน้ำแน่ จะกลายเป็นทะเลทรายแล้วเราก็จะอพยพไปที่ไหนก็ได้...อันนี้ที่จะ

สร้างก็ใกล้บ้านท่าด่าน ที่บ้านท่าด่านนี้มีคนเค้ายึดค้ำ บอกว่า มีโครงการพระราชดำริอยู่ที่นั่นมีฝ่ายท่าด่านซึ่งสร้างมา ๑๐ ปีแล้ว บริการเกษตรกรในเขตของนครนายก ทำให้ได้นำน้ำสำหรับการเกษตรกรรมประมาณหมื่นกว่าไร่ ฝ่ายอันนั้นเป็นฝ่ายที่ใหญ่ ฝ่ายอันนั้นจะถูกครอบเพราะว่าอ่างเก็บน้ำนั้นจะสร้างแล้วน้ำจะท่วมฝ่ายอันนั้น

ผลการดำเนินงานปี ๒๕๕๙

๑. งานก่อสร้างเขื่อนขุนด่านปราการชลพร้อมระบบส่งน้ำ มีขนาดความจุของอ่างเก็บน้ำ ๒๒๕ ล้านลูกบาศก์เมตร ระดับเก็บกัก + ๑๑๐ ม.รทก. ระดับน้ำสูงสุด ๑๑๐.๕ ม.รทก. ระดับน้ำต่ำสุด ๓๘ ม.รทก. มีพื้นที่ผิวอ่างเก็บน้ำที่ระดับเก็บกักปกติรวม ๓,๐๘๗ ไร่ และมีพื้นที่รับประโยชน์

๑) เขื่อนหัวงาน ดำเนินการก่อสร้างตัวเขื่อนคลองท่าด่านเป็นเขื่อนคอนกรีตบดอัด (Roller Compacted Concrete หรือ RCC Dam) ความยาวรวมทั้งสิ้น ๒,๗๒๐ เมตร ประกอบด้วย “เขื่อนหลัก” (Main Dam) สูง ๙๓ เมตร ยาว ๑,๕๐๐ เมตร และ “เขื่อนรอง” สูง ๘๕ เมตร ยาว ๑,๒๒๐ เมตร

๒) อาคารประกอบพร้อมส่วนประกอบอื่น ดำเนินการก่อสร้างอาคารระบายน้ำล้น (Spillway) เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก สามารถระบายน้ำได้สูงสุด ๑,๔๕๔ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที อาคารระบายน้ำลงลำน้ำเดิม (River Outlet) อาคารระบายน้ำ (Bottom Outlet) อาคารส่งน้ำเข้า

คลองชลประทาน (Irrigation Outlet) และเขื่อนดินปิดช่องเขาต่ำ (Saddle Dam) เป็นเขื่อนดินสูง ๔๖ เมตร กว้าง ๘ เมตร ยาว ๓๕๐ เมตร

๓) งานก่อสร้างระบบส่งน้ำและระบบระบายน้ำ
ดำเนินการก่อสร้างคลองส่งน้ำและคลองระบายน้ำ พร้อมอาคารประกอบ ได้แก่ คลองส่งน้ำรวมยาว ๔๑.๔๔๐ กิโลเมตร พร้อมอาคารในคลองส่งน้ำ ๒๓๖ แห่ง การก่อสร้างระบบคันคูน้ำเข้าสู่พื้นที่เกษตรกรรม ส่วนพื้นที่โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษานครนายก จำนวน ๑๖๕,๐๐๐ ไร่ จะดำเนินการก่อสร้างระหว่างปี ๒๕๔๕ - ๒๕๕๐ โดยปรับปรุงคลองดินเป็นคลองลาดคอนกรีตรวมยาว ๖๐.๘๐๐ กิโลเมตร ก่อสร้างคลองส่งน้ำสายใหม่ ๒ สาย รวมยาว ๒๔.๒๒๐ กิโลเมตร พร้อมทั้งปรับปรุงและก่อสร้างอาคารประกอบ

๒. งานแก้ไขปัญหาดินเปรี้ยว ดำเนินการสำรวจ และแก้ไขปัญหาดินเปรี้ยวโดยการใช้น้ำชะล้างความเปรี้ยวของดินควบคู่กับการใช้ปูนมาร์ลแก้ปัญหาดินเปรี้ยวในพื้นที่โครงการทำด้านเดิมและส่วนขยาย จำนวน ๒๐,๐๐๐ ไร่ สามารถวางแผนและดำเนินการเพาะปลูกได้เต็มพื้นที่

๓. งานปรับปรุงภูมิทัศน์ด้านท้ายเขื่อนขุนด่านปราการชล ดำเนินการปรับปรุงภูมิทัศน์ด้านท้ายเขื่อนขุนด่านปราการชล ได้แก่ งานก่อสร้างสถานที่เตรียมการรับเสด็จ งานก่อสร้างปรับปรุงลำน้ำเดิมท้ายเขื่อน งานปรับปรุงลาดยางผิวจราจร และงานปรับพื้นที่จัดภูมิทัศน์บริเวณท้ายเขื่อน สำหรับการก่อสร้างพิพิธภัณฑ์เขื่อนขุนด่านปราการชลตามพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตน

ราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ดำเนินการก่อสร้างอาคาร
พิพิธภัณฑ์

๔. งานก่อสร้างปรับปรุงเส้นทางคมนาคม ดำเนิน
การก่อสร้างขยายเส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๐๔๙
(นครนายก-น้ำตกนางรอง) ระยะทาง ๑๘.๒๔๙ กิโลเมตร
เป็น ๔ ช่องจราจรแล้วเสร็จ และดำเนินการปรับปรุง
ซ่อมแซมผิวจราจรทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓๒๓๙
(นครนายก-บ้านท่าด่าน) รวมทั้งก่อสร้างขยายเส้นทางหลวง
ชนบทสายนางรอง-ท่าด่าน ระยะทาง ๑.๗ กิโลเมตร เป็น
๔ ช่องจราจร

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. การส่งน้ำช่วยเหลือเกษตรกร โดยการจัดสรร
และส่งน้ำช่วยเหลือเกษตรกรเพื่อการเกษตรในพื้นที่รวม
๑๘๕,๐๐๐ ไร่ เป็นพื้นที่โครงการทำด้านเดิมและส่วนขยาย
รวม ๒๐,๐๐๐ ไร่ และพื้นที่โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา

นครนายก รวม ๑๖๕,๐๐๐ ไร่ มีเกษตรกรได้รับประโยชน์
จำนวน ๙๖ หมู่บ้าน ๙,๑๐๔ ครัวเรือน ๓๔,๓๖๘ คน
ซึ่งปัจจุบันได้มีการจัดทำ “แผนพัฒนาและส่งเสริมอาชีพ
ในพื้นที่รับน้ำโครงการเขื่อนขุนด่านปราการชลอันเนื่องมา
จากพระราชดำริ” โดยมีเป้าหมายเพื่อยกระดับรายได้ของ
ประชาชนในพื้นที่โครงการให้มีรายได้ไม่ต่ำกว่า ๓๐,๐๐๐
บาทต่อคนต่อปี และลดคนยากจนที่มีรายได้ต่ำกว่าเส้น
ความยากจนให้หมดไปภายในปี ๒๕๕๐

๒. การแก้ไขปัญหาดินเปรี้ยวให้แก่ราษฎรในพื้นที่
โครงการฯ และพื้นที่อื่น ๆ ในเขตจังหวัดนครนายก ประมาณ
๑๐๐,๐๐๐ ไร่ ได้ใช้น้ำจากเขื่อนขุนด่านปราการชลฯ

๓. เป็นแหล่งน้ำต้นทุนเพื่อการอุปโภค-บริโภค และ
สนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรม ประมาณ ๑๖ ล้าน
ลูกบาศก์เมตรต่อปี

๔. บรรเทาปัญหาอุทกภัยในเขตจังหวัดนครนายก
และจังหวัดใกล้เคียง

๕. เป็นแหล่งความรู้ใหม่ของจังหวัดนครนายก โดย
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเห็น
ชอบในการก่อสร้าง “พิพิธภัณฑ์เขื่อนขุนด่านปราการชลฯ”
เพื่อเป็นสถานที่แสดงและให้ความรู้ในเรื่องสภาพภูมิศาสตร์
ธรณีวิทยา ประวัติศาสตร์ โบราณคดี ชุมชนและวิถีการดำรง
ชีวิตของคนที่อยู่อาศัยทำกินในพื้นที่โครงการเขื่อนขุนด่าน
ปราการชลฯ และในพื้นที่จังหวัดนครนายก รวมทั้งแสดงให้เห็นถึงวิวัฒนาการด้านการชลประทานในโลกและในประเทศไทย เช่น ประวัติศาสตร์การชลประทาน เชื่อนที่สำคัญของโลกและของประเทศไทย และประวัติความเป็นมาของเขื่อน
ขุนด่านปราการชลฯ

๖. เป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ของจังหวัดนครนายก ทั้ง
แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์
ซึ่งส่งผลต่อการเพิ่มรายได้และยกระดับการดำรงชีวิตของ
ประชาชน ทั้งในพื้นที่โครงการเขื่อนขุนด่านปราการชลฯ และ
ในจังหวัดนครนายก

โครงการศูนย์บริการการพัฒนาขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ผลบ้านไร่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่

การดำเนินงานโครงการศูนย์บริการการพัฒนาขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ผลบ้านไร่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เริ่มต้นขึ้นเมื่อปี ๒๕๓๓ จากกรณีที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์จำนวนหนึ่งเพื่อนำไปทดลองขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ผลในหมู่บ้าน บ้านไร่ หมู่ที่ ๑ ตำบลบ้านแหวน อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ และโครงการดังกล่าวประสบผลดีจึงได้พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์เพิ่มเติม จากนั้นในปี ๒๕๒๕ สำนักงานกปร. จึงได้เข้าไปสนับสนุนงบประมาณโดยผ่านมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งโครงการสามารถขยายผลไปสู่หมู่บ้านต่าง ๆ ในภาคเหนือ จนกระทั่งเมื่อปี ๒๕๒๗ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำริว่า **“งานนี้เป็นประโยชน์ถึงประชาชนอย่างแท้จริง ให้ออกไปให้มาก และหากคนให้มาช่วยทำงานเพิ่มขึ้น”** ต่อมาในปี ๒๕๒๘ ทรงมีนโยบายให้ยกฐานะโครงการขึ้นเป็น **“ศูนย์บริการการพัฒนาขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ผลบ้านไร่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ”** โดยสังกัดศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ นับแต่บัดนี้เป็นต้นมา

ผลการดำเนินงานปี ๒๕๕๙

ดำเนินการส่งเสริมอาชีพราษฎรในพื้นที่ ๙ จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ พะเยา พิจิตร พิษณุโลก สุโขทัย กาฬสินธุ์ มหาสารคาม ชุมพร และฉะเชิงเทรา รวม ๕๔ กลุ่ม มีสมาชิกจำนวน ๑,๑๕๖ คน พื้นที่รวม ๑๐,๓๗๓ ไร่ และได้มีการติดตามงานของกลุ่มสมาชิกเดิม ๒๔ กลุ่ม

นอกจากนี้ศูนย์บริการการพัฒนาขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ผลบ้านไร่ฯ ได้ส่งเสริมขยายผลให้กับราษฎรกลุ่มใหม่จำนวน ๒ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มวังหินเพลิง ๒ จังหวัดพิจิตร ได้ฝึกอบรมและส่งเสริมการปลูกมะม่วงพันธุ์มหาชนกให้แก่สมาชิก และกลุ่มเกษตรกรหมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา

ดำเนินการส่งเสริมและฝึกอบรมเทคโนโลยีการผลิตไม้ดอกไม้ผลซึ่งเป็นพืชที่ให้ผลผลิตเร็ว เช่น แกลดิโอลัส ปทุมมา เบญจมาศ และเยอร์บีร่า เกษตรกรเก็บจำหน่ายได้ราคาดี เนื่องจากเป็นที่ต้องการของตลาด นอกจากนี้ ยังได้ทดสอบ คัดเลือก และขยายพันธุ์ไม้ดอกไม้ผลชนิดต่าง ๆ เช่น ดาวเรือง บานชื่น แกลดิโอลัส กระจี๊ว กล้วยไม้ ในพื้นที่โครงการ และได้พันธุ์ลูกผสมใหม่ ๆ เพื่อใช้ในการส่งเสริมอาชีพแก่ราษฎร ตลอดจนสนับสนุนการเรียนรู้แก่สมาชิก นิสิต นักศึกษา ที่สนใจในการพัฒนาสายพันธุ์ไม้ดอกไม้ผลต่อไป

ประโยชน์ที่ได้รับ

สมาชิกส่วนใหญ่มีความเป็นอยู่ดี มีรายได้เพิ่มจากการขายผลผลิต แต่มีสมาชิกบางกลุ่มได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมขังในพื้นที่ทำให้พื้นที่ปลูกไม้ดอกไม้ผลได้รับความเสียหาย และสมาชิกบางกลุ่มมีการดูงานและแลกเปลี่ยนพันธุ์พืช ซึ่งเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสมาชิก

โครงการพัฒนาพื้นที่อำเภอคอยเต่าอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้พระราชทานพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๔๙ สรุปความว่า **ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมแก้ไขปัญหาคอกบุกทำลายป่า และฟื้นฟูสภาพป่าเสื่อมโทรม รวมทั้งปลูกจิตสำนึกให้ราษฎรดูแลรักษาป่า พร้อมกันนี้ได้พระราชทานพระราชดำริให้กรมชลประทานพิจารณาโครงการช่วยเหลือราษฎรอำเภอคอยเต่าที่ประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำทำการเกษตรและน้ำอุปโภค บริโภค**

ผลการดำเนินงานปี ๒๕๔๙

๑. **ด้านแหล่งน้ำ** ดำเนินการเพิ่มปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำแม่ต๋อน โดยการผันน้ำจากอ่างเก็บน้ำแม่หาดซึ่งมีปริมาณเต็มและล้นผ่านทางระบายน้ำทุกปีไปเติมให้อ่างเก็บน้ำแม่ต๋อน และก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำหนองปู-หนองผักบัว ตำบลบงตัน และเทศบาลตำบลท่าเตื่อ อำเภอคอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อสูบน้ำในลำน้ำแม่ปิงบริเวณเหนือเขื่อนภูมิพลมายังอ่างเก็บน้ำในพื้นที่เป็นการเพิ่มปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำต่าง ๆ

๒. **ด้านการฟื้นฟูสภาพป่า** ดำเนินการปลูกฟื้นฟูสภาพป่าในพื้นที่ที่ถูกบุกกรูกล้อมโทรม ปลูกเสริมป่าในพื้นที่ต้นน้ำแม่บวน จัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่อำเภอคอยเต่าเพิ่มเติม สร้างป่าธนาคารอาหารชุมชนในพื้นที่ป่าชุมชน สร้างฝายต้นน้ำแบบผสมผสาน สร้างจิตสำนึกและการมีส่วนร่วมจัดการที่ดินป่าไม้ และจัดตั้งจุดสกัด-ชุดลาดตระเวน

ในส่วนของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ดำเนินกิจกรรมฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยการปลูกป่าเพื่อฟื้นฟูป่าระบบนิเวศต้นน้ำ จัดทำฝายต้นน้ำลำธารแบบผสมผสาน เพาะชำหญ้าแฝก และเสริมสร้างศักยภาพชุมชนในการป้องกันและรักษาป่าโดยจัดฝึกอบรมราษฎรในพื้นที่

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. บรรเทาความเดือดร้อนจากปัญหาความแห้งแล้ง โดยสามารถช่วยเหลือพื้นที่การเกษตรด้านท้ายอ่างฯ และช่วยเหลือราษฎรพื้นที่บ้านแม่บวนเหนือและแม่บวนใต้ ให้น้ำอุปโภค บริโภค เพียงพออย่างมีประสิทธิภาพตลอดปี

๒. สามารถช่วยเหลือพื้นที่โครงการประมาณ ๒,๕๐๐ ไร่ ช่วยให้ราษฎรบ้านห้วยส้ม หมู่ที่ ๓ ตำบลบงตัน อำเภอคอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ และราษฎรบ้านแปลง ๕ หมู่ที่ ๕ ตำบลท่าเตื่อ อำเภอคอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่ มีผลผลิตรายได้ และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ทั้งยังเป็นการสร้างความชุ่มชื้นให้แก่พื้นที่ดินและป่าไม้ ส่งผลในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดความอุดมสมบูรณ์

โครงการเขื่อนแควน้อยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๕ ระบุว่า ให้พิจารณา ก่อสร้างเขื่อนแควน้อยในเขตอำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก โดยเห็นควรให้พิจารณาวางโครงการให้เก็บกักน้ำไว้อย่างเต็มที่ เพื่อบรรเทาอุทกภัยในเขตลุ่มน้ำแควน้อยตอนล่าง และจัดหาน้ำสนับสนุนโครงการชลประทานพิษณุโลก โครงการชลประทานเจ้าพระยาใหญ่ให้ได้ผลอย่างสมบูรณ์ต่อไป

เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระราชดำริเพิ่มเติม ระบุว่า ให้พิจารณาความเหมาะสมในการดำเนินการก่อสร้างโครงการเขื่อนแควน้อย อำเภอวัดโบสถ์ จังหวัดพิษณุโลก

เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๔๖ ณ ศาลาดุสิตาลัย สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต พระราชทานพระราชดำริข้อความตอนหนึ่งว่า “...พิษณุโลก จำได้ว่ามันมีที่น้ำจะใช้น้ำเพื่อทำเขื่อนที่นับว่าใหญ่พอสมควรที่จะช่วยในเรื่องน้ำถ้ามีเขื่อนน้ำก็จะกักเอาไว้และปล่อยลงมาสำหรับทำนาทำการเกษตร และทั้งในหน้าน้ำ เวลานั้นจะท่วม น้ำมาจากตรงนี้มาก จะทำให้แถวพิษณุโลก ๖ อำเภอใกล้แถวนั้น

น้ำท่วมเกือบทุกปี เพราะฉะนั้นถ้าทำเขื่อนนี้ได้ก็จะดีถ้าทำได้โดยไม่มีปัญหา จะช่วยจังหวัดพิษณุโลก และช่วยอีกในเขตใต้ของแม่น้ำเจ้าพระยาอีกด้วย ทำให้น้ำไม่ท่วม น้ำไม่แล้งเพราะว่าเขื่อนนั้น ก็จะได้มาก...”

ผลการดำเนินงานปี ๒๕๕๙

โครงการเขื่อนแควน้อยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีการดำเนินงานในกิจกรรมหลัก ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดหาที่ดิน ด้านการก่อสร้างและประสานงาน ด้านการแก้ไขผลกระทบและพัฒนาสิ่งแวดล้อม และด้านการประชาสัมพันธ์

เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และให้ความร่วมมือสนับสนุน
ดำเนินงาน ดังนี้

๑. ด้านการจัดหาที่ดิน ดำเนินการจัดหาที่ดินบริเวณ
ต่าง ๆ ได้แก่ บริเวณอ่างเก็บน้ำ หวังงาน/อาคารประกอบ
และถนนเข้าห้วงงาน ฝ่ายพญาแมน ค่าชดเชยพิเศษแทนการ
จัดสรรแปลงอพยพ

๒. ด้านการก่อสร้างและประสานงาน ดำเนินการ
ก่อสร้าง ได้แก่ เชื้อนปิดช่องเขาขาด ถนนทดแทนน้ำท่วมบ้าน
น้ำโจน งานเตรียมการเบื้องต้น (อาคารสำนักงาน, ที่พัก)
เชื้อนแควน้อยอาคารประกอบ เชื้อนสันตะเคียนและอาคาร
ประกอบ อาคารระบายน้ำล้น เชื้อนทดน้ำพญาแมน และ
อาคารประกอบพร้อมระบบส่งน้ำฝั่งขวา

๓. ด้านการแก้ไขผลกระทบและพัฒนาสิ่งแวดล้อม
ดำเนินการโดยคณะอนุกรรมการแก้ไขและพัฒนาสิ่งแวดล้อม

ได้กำหนดแผนการแก้ไขและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแบบ
บูรณาการปี ๒๕๔๗ - ๒๕๕๐ การทำไม้และแผ้วถางป่าไม้
บริเวณโครงการเขื่อนแควน้อย โดยคณะทำงานเร่งรัดการทำ
ไม้และแผ้วถาง

๔. ด้านการประชาสัมพันธ์ ดำเนินการประชาสัมพันธ์
ทั้งในส่วนกลางและในพื้นที่โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ได้รับ
ความร่วมมืออย่างดีจากกองทัพภาคที่ ๓ ได้จัดชุดปฏิบัติการ
จิตวิทยาและประชาสัมพันธ์เข้าดำเนินการประชาสัมพันธ์
ทำความเข้าใจกับราษฎรในพื้นที่โครงการร่วมกับจังหวัด
พิษณุโลก

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. ส่งน้ำเพื่อการเพาะปลูกของราษฎรในพื้นที่
ชลประทานแควน้อย ในฤดูฝนและฤดูแล้ง
๒. สนับสนุนน้ำเพื่อการเพาะปลูกในฤดูแล้งแก่พื้นที่
ชลประทานเจ้าพระยา และเสริมให้โครงการชลประทานสูบ
น้ำด้วยไฟฟ้าที่อยู่ในแม่น้ำแควน้อย
๓. ส่งน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคในเขตโครงการ
๔. ช่วยบรรเทาความเสียหายจากอุทกภัยในเขตจังหวัด
พิษณุโลกและลุ่มน้ำน่านตอนล่าง
๕. เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ และเป็นแหล่ง
ท่องเที่ยวของจังหวัดพิษณุโลก
๖. เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลาน้ำจืดขนาดใหญ่

โครงการพัฒนาลุ่มน้ำลำพะยั้งตอนบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดกาฬสินธุ์

๑. งานอุโมงค์ผันน้ำ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๓๕ สรุปความว่า ให้ก่อสร้างอ่างเก็บน้ำลำพะยั้ง และขยายระบบส่งน้ำของอ่างเก็บน้ำลำพะยั้งพร้อมทั้งให้พิจารณาขุดสระน้ำประจำไร่นาตามแนวทฤษฎีใหม่ ต่อมาวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๓๘ มีพระราชดำริเพิ่มเติม สรุปความว่า ให้พิจารณาผันน้ำจากอ่างเก็บน้ำห้วยไผ่ ซึ่งอยู่ทางฟากจังหวัดมุกดาหาร มาเติมให้แก่อ่างเก็บน้ำลำพะยั้งเพื่อขยายพื้นที่รับน้ำชลประทานได้มากขึ้น และเมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๔๒ ได้มีพระราชดำริต่อมา สรุปความว่า ให้รีบดำเนินการผันน้ำจากอ่างเก็บน้ำห้วยไผ่มายังพื้นที่โครงการอ่างเก็บน้ำลำพะยั้ง

ผลการดำเนินงานปี ๒๕๔๙

ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ - ๒๕๔๙ กรมชลประทานได้ดำเนินการก่อสร้างอุโมงค์ผันน้ำจากอ่างเก็บน้ำห้วยไผ่ อำเภอคงหลวง จังหวัดมุกดาหาร มายังพื้นที่ทำการเกษตรของโครงการพัฒนาลุ่มน้ำลำพะยั้งตอนบนฯ อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ ประกอบด้วย

- อุโมงค์ลอดภูเขายาว ๗๑๐ เมตร
- ชุดร่องชักน้ำยาว ๗๕๐ เมตร
- วางท่อผันน้ำยาว ๑,๘๖๐ เมตร
- ก่อสร้างถังพักน้ำ ๑ แห่ง

ประโยชน์ที่ได้รับ

การสร้างอุโมงค์ผันน้ำจะทำให้พื้นที่การเกษตรฝั่งจังหวัดกาฬสินธุ์ที่ได้รับประโยชน์จากน้ำเพื่อการเกษตรมากขึ้น โดยการบริหารจัดการผันน้ำที่ดีจะทำให้ราษฎรในพื้นที่อำเภอคงหลวง จังหวัดมุกดาหาร และพื้นที่อำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ มีน้ำใช้ประโยชน์ในฤดูแล้งอย่างเพียงพอ

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๒. งานขยายผลเกษตรทฤษฎีใหม่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๗ สำนักงาน กปร. ได้ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการสนับสนุนงานพัฒนาการเกษตรทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริในพื้นที่อำเภอเขาวง ปัจจุบันมีสระน้ำทฤษฎีใหม่ รวมทั้งสิ้น ๔๗๑ สระ สามารถจำแนกตามพื้นที่และสภาพการใช้ประโยชน์ได้

ผลการดำเนินงานปี ๒๕๕๙

ส่งเสริมการปลูกพืชในเขตชลประทาน ได้แก่ ข้าว ข้าวโพด ยาสูบ เตอร์กิส ถั่วลิสง กระเทียม ถั่วพุ่ม เป็นต้น นอกจากนี้ ส่งเสริมให้มีการทำปุ๋ยอินทรีย์ จัดเสวนาคณะทำงานขยายผลเกษตรทฤษฎีใหม่ระดับตำบล เพื่อเปิดโอกาสให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการพัฒนาตนเอง

ประโยชน์ที่ได้รับ

เกษตรกรได้รับประโยชน์จากการเกษตรกรรมทั้งด้านพืชและน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค ตลอดจนเป็นรายได้เสริมเลี้ยงครอบครัวต่อไป

โครงการพัฒนาลุ่มน้ำก้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร-นครพนม

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๓๕ สรุปความว่า ให้พิจารณาวางแผนโครงการพัฒนาลุ่มน้ำก้ำ จังหวัดสกลนคร-นครพนม เพื่อแก้ไขปัญหาความเค็มครึ้นของราษฎรบริเวณสองฝั่งของลำน้ำก้ำที่มักจะประสบปัญหาน้ำท่วมพื้นที่ทำการเกษตรในช่วงฤดูฝน และขาดแคลนน้ำใช้สำหรับทำการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง และได้มีพระราชดำริเพิ่มเติมเมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๔๒ สรุปความว่า ให้พิจารณาคำเนินการก่อสร้างประตูระบายน้ำเล็ก ๆ โดยลดขนาดความสูงของประตูระบายน้ำลงมาเพื่อให้ราษฎรเก็บกักน้ำในร่องน้ำไปใช้เพื่อการเกษตรกรรมและอุปโภคบริโภค

ผลการดำเนินงานปี ๒๕๕๙

สำนักงาน กปร. ได้ประสานกรมชลประทานดำเนินการวางแผนพัฒนาลุ่มน้ำก้ำ โดยการก่อสร้างประตูระบายน้ำ ๗ แห่ง ได้แก่ ประตูระบายน้ำในลำน้ำก้ำ ๔ แห่ง ประตูระบายน้ำในลำน้ำสาขา ๓ แห่ง และพัฒนาหนอง บึง ๑๕ แห่ง

ประโยชน์ที่ได้รับ

ประตูระบายน้ำที่ก่อสร้างแล้วเสร็จ สามารถบริหารจัดการปริมาณน้ำในฤดูฝนและฤดูแล้ง โดยทำหน้าที่ระบายน้ำในฤดูน้ำหลากเพื่อบรรเทาปัญหาน้ำท่วมและจะเก็บกักน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้ง และทำให้วิถีชีวิตการประกอบอาชีพของราษฎรบริเวณสองฝั่งลำน้ำก้ำที่ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำในการเพาะปลูก ปัจจุบันสามารถนำน้ำไปใช้ในการปลูกพืชฤดูแล้งได้

โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนครศรีธรรมราช

โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำขนาดใหญ่ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๑,๙๐๐,๐๐๐ ไร่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระราชดำริ สรุปได้ว่า **ให้ดำเนินการพัฒนาแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำจืด การรुकล้ำของน้ำเค็ม น้ำท่วม น้ำเสีย รวมถึงความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ และการประกอบอาชีพของประชาชนมาอย่างต่อเนื่อง** การดำเนินงานโครงการฯ มีสำนักงาน กปร. ทำหน้าที่เป็นแกนกลางในการประสานติดตามและสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนงานหลัก ได้แก่ การพัฒนาระบบชลประทาน การพัฒนาอาชีพ การพัฒนาสิ่งแวดล้อม การบริหารจัดการโครงการและการพัฒนาโลก การมีส่วนร่วมของประชาชน

ผลการดำเนินงานปี ๒๕๕๙ ประกอบด้วย ๔ กิจกรรม ดังนี้

๑. การจัดทำกลไกการมีส่วนร่วมของประชาชนในการส่งเสริมอาชีพและรายได้ โดยมีกิจกรรมหลัก ๗ กิจกรรมกลุ่ม คือ

๑) กลุ่มจัดการทรัพยากรประมงร่วมระหว่างภาครัฐและชุมชนภายใต้กลุ่มประมงชายฝั่งลุ่มน้ำปากพนังดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ

๒) กลุ่มกิจกรรมการจัดการขยะและน้ำเสียแบบมีส่วนร่วม โดยได้จัดตั้งศูนย์ขยะชุมชนนาร่อง ๑ แห่ง ที่ตำบลทรายขาว อำเภอหัวไทร เพื่อเป็นศูนย์สาธิตการจัดการขยะแก่พื้นที่ใกล้เคียง

๓) กลุ่มกิจกรรมทำปุ๋ยอินทรีย์จากวัชพืชและวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร โดยรวมกลุ่มประชาชนในการร่วมดำเนินงานกับภาครัฐในการจัดการผักตบชวาและวัสดุหลังการเก็บเกี่ยวและจัดทำปุ๋ยอินทรีย์เป็นผลิตภัณฑ์ออกจำหน่ายหลังจัดตั้งเป็นกองทุนปุ๋ยอินทรีย์ลุ่มน้ำ

๔) กลุ่มกิจกรรมทำผลิตภัณฑ์จากน้ำตาลจากในพื้นที่ตำบลขนานมาก ซึ่งเป็นเขตที่มีป่าจากหนาแน่นที่สุด โดยวางแนวทางการจัดการพื้นที่ป่าจากและพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์น้ำตาลสดพร้อมดื่ม และแปรรูปผลิตภัณฑ์น้ำตาลจากเป็นขนมลา ในรูปแบบกลุ่มน้ำตาลจาก และมีการจดทะเบียนรับรองเป็นกลุ่มอาชีพมีระเบียบข้อบังคับ มีกองทุนหมุนเวียน

๕) กลุ่มกิจกรรมผลิตภัณฑ์ข้าวพื้นเมืองหอมมือ โดยสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการฟื้นฟูผลิตภัณฑ์ข้าวพื้นเมืองหอมมือ จากภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งหารูปแบบองค์กรที่เหมาะสม เพื่อการผลิตและจำหน่ายผลผลิต

๖) กลุ่มการบริหารจัดการน้ำแบบมีส่วนร่วมพื้นที่คาบเกี่ยวคลองชะอวด-แพรกเมือง โดยคัดเลือกกลุ่มเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ จัดประชุมระดมความคิดเห็นเพื่อหาแนวทางเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร

๗) กลุ่มการบริหารจัดการน้ำแบบมีส่วนร่วมพื้นที่เป้าหมายของระบบชลประทาน (MCI) โดยคัดเลือกอาสาสมัครกลุ่มเกษตรกรเข้าร่วมโครงการและค้นหาประเด็นปัญหาและศักยภาพของพื้นที่

๒. การพัฒนาเครือข่ายข้อมูลในการบริหารจัดการพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง กิจกรรมดำเนินงาน ประกอบด้วย

๑) ดำเนินการพัฒนาเครือข่ายชุมชน โดยรวบรวมข้อมูลจำนวน ๑๕๐ ฐานข้อมูลจาก ๒๖ หน่วยงานสำคัญให้เกิดการเข้าถึงและเชื่อมโยงกับระบบโทรมาตรและฐานข้อมูลกลางของจังหวัดนครศรีธรรมราช แล้วเสร็จในระยที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๔๘ - ๒๕๔๙)

๒) ดำเนินการพัฒนาระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (Geographic Information System : GIS) แสดงข้อมูลโครงข่ายชลประทาน ระบบโทรมาตร ลาน้ำธรรมชาติ ขอบเขตการปกครอง การใช้ประโยชน์ที่ดินและพื้นที่เสี่ยงภัย โดยมีรายละเอียดลงลึกถึงระดับหมู่บ้าน ดำเนินการจัดทำเครือข่ายคอมพิวเตอร์ให้บริการระบบผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สำหรับภาคประชาชนในการใช้ประโยชน์

๓. กิจกรรมการพัฒนาสุขภาพสัตว์ กิจกรรมดำเนินงาน ประกอบด้วย

- ๑) สักรวงและเฝ้าระวังโรคโคเนื้อ โคนม แพะ
- ๒) กิจกรรมถ่ายพยาธิโคเนื้อ โคนม
- ๓) กิจกรรมรักษายาบาลและบำรุงสุขภาพสัตว์
- ๔) ดำเนินงานและตรวจเยี่ยมให้คำแนะนำ

เกษตรกร

๔. กิจกรรมการติดตามประเมินผลโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ร่วมกับสำนักงาน กปร. ได้ประสานและสนับสนุนให้คณะทำงานภาควิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ดำเนินการติดตามและประเมินผลแบ่งออกเป็น ๒ ระยะ คือ

ระยะที่ ๑ ใช้งบประมาณจากสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ เพื่อจัดทำระบบฐานข้อมูลจากรายงานการศึกษาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ก่อน-ระหว่าง-หลังมีโครงการแล้วเสร็จในเดือนตุลาคม ๒๕๔๘

ระยะที่ ๒ ใช้งบประมาณจาก กปร. เพื่อกำหนดเขตพื้นที่วิกฤติ (พื้นที่เฝ้าระวังภัย) การติดตามประเมินผลในด้านต่าง ๆ ตลอดจนแนะนำแนวทางและมาตรการสำหรับการติดตามประเมินผลต่อเนื่อง จะแล้วเสร็จในเดือนเมษายน ๒๕๕๐

ประโยชน์ที่ได้รับ

ราษฎรในพื้นที่และพื้นที่ใกล้เคียงมีอาชีพเลี้ยงตัวเองได้มีน้ำสำหรับอุปโภค บริโภค มีระบบชลประทานและระบบการบริหารจัดการที่ดีโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน ตลอดจนมีแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างมีการพัฒนาและหลังการพัฒนา

❖ การติดตามประเมินผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

- การติดตามประเมินผลโครงการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประจำปี ๒๕๔๙
- การติดตามความก้าวหน้าโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าบริเวณป่าสงวนแห่งชาติป่ากุยบุรีอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- การติดตามการจัดทำตัวชี้วัดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประจำปี ๒๕๔๙
- การติดตามผลการศึกษา ทดลอง และวิจัยของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

การติดตามประเมินผลโครงการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝก อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประจำปี ๒๕๕๙

การติดตามประเมินผลโครงการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริได้มีการดำเนินงานตรวจเยี่ยมติดตามผลการดำเนินงานโครงการฯ โดยคณะกรรมการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และคณะอนุกรรมการด้านวิชาการและติดตามประเมินผล การพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ในพื้นที่ภาคกลางและภาคเหนือรวมทั้งสิ้น ๓ ครั้ง ได้แก่

๑. คณะกรรมการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี ประธานคณะกรรมการฯ ได้ร่วมกับคณะอนุกรรมการวิชาการและติดตามประเมินผล การพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ผู้บริหารสำนักงาน กปร. และเจ้าหน้าที่กลุ่มกิจกรรมพิเศษ ตรวจเยี่ยม ติดตามผลการดำเนินงานโครงการฯ เพื่อรับทราบความก้าวหน้า ปัญหา

อุปสรรค ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะสำหรับเป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงานเกี่ยวกับหญ้าแฝกให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนี้

๑.๑ การติดตามงานโครงการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในพื้นที่ภาคกลาง ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี รวม ๗ โครงการ ได้แก่

- ศูนย์สาธิตการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกด้านป่าไม้ที่ ๔ จังหวัดกาญจนบุรี โดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
- การปลูกหญ้าแฝกป้องกันการชะล้างพังทลายของดินบริเวณไหล่ทาง หมู่บ้านก่องม่องทะกิโละเมตรที่ ๖๐ อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี โดยการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
- โครงการอนุรักษ์ดินและน้ำด้วยระบบหญ้าแฝก และการพัฒนาการเกษตรในพื้นที่อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี โดยมูลนิธิโครงการหลวงร่วมกับ บริษัท

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ปตท. จำกัด (มหาชน) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงคมนาคม และ
หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

- การใช้หญ้าแฝกเพื่อฟื้นฟูดินในพื้นที่ปลูก
ป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติ ปตท. ตำบลปิล็อก อำเภอทองผาภูมิ
จังหวัดกาญจนบุรี โดยกรมพัฒนาที่ดิน

- โครงการปลูกหญ้าแฝก ณ โรงเรียน ดชด.
วิจิตรวิทยาคาร อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี โดย
กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน

- โครงการปลูกหญ้าแฝกป้องกันดินถล่มริม
ถนนสายบ้านไร่-บ้านอีดอง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี
กรมทางหลวง

- โครงการส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝกเพื่อ
อนุรักษ์ดินและน้ำ ตำบลห้วยเขย่ง อำเภอทองผาภูมิ จังหวัด
กาญจนบุรี โดยบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

จากนั้น ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๖ มิถุนายน
๒๕๔๙ ติดตามความก้าวหน้าผลการดำเนินงานในพื้นที่
จังหวัดกาญจนบุรี รวม ๒ โครงการ ได้แก่

- แปลงขยายพันธุ์ แปลงสาธิตการปลูกหญ้า
แฝกของนายเสน่ห์ ญาติเจียม หมอดินอาสา บ้านหนองปลา
ตำบลวังกระแจะ อำเภอไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี

- ติดตามงานโครงการปลูกซ่อมแถวหญ้าแฝก เพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดินบริเวณไหล่ทางหมู่บ้าน กองม่องทะ กิโลเมตรที่ ๖๐ อำเภอสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี โดยการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

๒. คณะอนุกรรมการด้านวิชาการและติดตามประเมินผลฯ

คณะอนุกรรมการด้านวิชาการและติดตามประเมินผล ร่วมกับคณะเจ้าหน้าที่กองกิจกรรมพิเศษ สำนักงาน กปร. ออกติดตามผลการดำเนินงานโครงการฯ เพื่อรับทราบความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรค รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไข ปรับปรุงโครงการให้ผลการดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดย ติดตามงานโครงการฯ ในพื้นที่ ดังนี้

๒.๑ การติดตามงานโครงการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในพื้นที่ภาคเหนือ ระหว่างวันที่ ๒ - ๔ พฤษภาคม ๒๕๔๙ ติดตามผลการดำเนินงานในพื้นที่จังหวัดลำปาง เชียงใหม่ และเชียงราย รวม ๗ โครงการ ได้แก่

- โครงการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกฯ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง

- โครงการเฉลิมพระเกียรติ ตำบลสันผีเสื้อ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
- ศูนย์สาธิตการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกด้านป่าไม้ที่ ๑ ตำบลโป่งไคร้ อำเภอแม่อริม จังหวัดเชียงใหม่
- ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่
- โครงการส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝกเป็นแนวกันไฟ ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

- โครงการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกฯ โครงการพัฒนาตอยตุ่งฯ (พื้นที่ทรงงาน) อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย
- โครงการที่ทั้งขยะเทศบาลตำบลห้วยไคร้ อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เพื่อให้การปลูกหญ้าแฝกเป็นไปตามวัตถุประสงค์

๑. ควรมีการฝึกอบรมผู้ปฏิบัติงานให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการปลูก รูปแบบการปลูก การดูแลรักษา และการใช้ประโยชน์ของหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อจะได้นำไปปฏิบัติหรือเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้กับเกษตรกรและประชาชนทั่วไปได้อย่างถูกต้อง

๒. หน่วยงานที่ดำเนินงานแจกจ่ายพันธุ์หญ้าแฝก ควรคัดเลือกพันธุ์ที่เหมาะสมกับพื้นที่นั้น ๆ เพื่อช่วยให้หญ้าแฝกเจริญเติบโตและสามารถขยายพันธุ์ได้

๓. ควรมีการศึกษาทดลองวิจัยร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีการกำหนดจุดมุ่งหมายการศึกษาทดลองอย่างชัดเจน และสอดคล้องกับกรอบของแผนปฏิบัติงานของหญ้าแฝกที่กำหนดไว้

๔. ควรมีการบริหารจัดการในด้านการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน ตลอดจนการดูแลรักษาแปลงหญ้าแฝกอย่างต่อเนื่องครบวงจร

๕. ควรเปิดโอกาสให้หน่วยงานเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานปลูกและขยายกล้าหญ้าแฝกให้แพร่หลายยิ่งขึ้น

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. ทำให้ทราบถึงผลความก้าวหน้าของความร่วมมือของหน่วยงานปฏิบัติ เกษตรกร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการดำเนินงานพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกฯ

๒. ทำให้ทราบถึงสาเหตุ ปัญหา อุปสรรค ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกฯ ในพื้นที่โครงการฯ

๓. ทำให้เกิดการถ่ายทอดแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ในการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีหญ้าแฝกในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ได้มีการพัฒนาปรับปรุงงานพัฒนาหญ้าแฝกเป็นไปอย่างถูกต้องมีประสิทธิภาพ

๔. ทำให้เกิดการรวบรวมฐานข้อมูลการติดตามผลการดำเนินงานเป็นเอกสารสรุปผลการวิเคราะห์ในการกำหนดทิศทางและแนวทางการดำเนินงานพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกทางวิชาการอย่างมีระบบต่อไป

การติดตามความก้าวหน้าโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าบริเวณป่าสงวนแห่งชาติ ป่ากุยบุรี อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอกุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้มีพระราชดำริเมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๔๐ สรุปความว่า ให้พิจารณาดำเนินการ แก้ไขปัญหาพื้นที่บริเวณป่าสงวนแห่งชาติ ป่ากุยบุรี โดยใช้รูปแบบในการฟื้นฟูเช่นเดียวกับการดำเนินงานโครงการ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี และโครงการฟื้นฟูที่ดินเสื่อมโทรมเขาชะงุ้มอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดราชบุรี จึงเกิด กิจกรรมการพัฒนาโครงการด้านต่าง ๆ ดังนี้

ผลการดำเนินงานปี ๒๕๕๙

๑. ความถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ของกิจกรรมในการดำเนินงานตามแนวพระราชดำริ พบว่าได้มีการกำหนด นโยบาย จัดทำแผนแม่บท กำกับดูแล และดำเนินงานตาม แนวพระราชดำริที่ได้พระราชทานไว้ โดยจำแนกพื้นที่การพัฒนาออกเป็น ๔ เขต คือ

๑.๑ เขตอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ใช้แนวพระราชดำริเกี่ยวกับการปลูกป่าโดยไม่ต้องปลูก การเสริมสร้างแหล่งที่อยู่อาศัยและการปลูกเสริม พืชอาหารของสัตว์ป่า และการจัดระบบควบคุมป้องกันไม่ให้เกิดการบุกรุก

๑.๒ เขตการฟื้นฟูสภาพป่าตามแนวพระราชดำริ ได้ใช้แนวพระราชดำริเกี่ยวกับการปลูกป่าบนที่สูง ระบบป่าเปียก ระบบภูเขาป่า การปลูกป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง การสร้างอ่างเก็บน้ำขนาดเล็กให้กับป่า และการทำฝายชะลอ

ความชุ่มชื้น ปลูกพืชอาหารให้แก่ช้างป่า นก และสัตว์ป่าอื่น ๆ ตลอดจนดำเนินการฟื้นฟูพื้นที่ป่าที่ถูกบุกรุกทำไร่สับปะรด ปลูกไม้หนาม และต้นยางนาตามแนวกันชนระหว่างป่ากับพื้นที่เกษตรกรรม

๑.๓ เขตพัฒนาเกษตรกรรม ได้นำแนวพระราชดำริเกี่ยวกับการปรับปรุงบำรุงดิน การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเกษตรกรรมต่าง ๆ รวมทั้งการก่อสร้างบ่อน้ำ ประຈ้าไร่นาเพื่อเป็นแหล่งน้ำสำหรับการเกษตรและเลี้ยงปลา

๑.๔ เขตพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน สถานศึกษา และสถานอนามัย ซึ่งการ ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ นั้นมีความสอดคล้องและครบถ้วน สมบูรณ์ตามแนวพระราชดำริ โดยเฉพาะในด้านการอนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒. ผลการติดตามความก้าวหน้า ผลสำเร็จ ปัญหา อุปสรรคและข้อขัดข้องในการดำเนินงานโครงการฯ

๒.๑ ด้านการพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติ ได้ดำเนินการเกี่ยวกับการรักษาและฟื้นฟูสภาพป่า ธรรมชาติ ด้วยการนำแนวพระราชดำริปลูกป่าโดยไม่ต้อง ปลูกมาใช้ การโปรยเมล็ดพืชทางอากาศ ตลอดจนป้องกัน และปราบปราม ราษฎรที่ลักลอบเข้าไปตัดไม้ทำลายป่าและ สัตว์ป่า การสร้างแหล่งที่อยู่อาศัยและอาหารของสัตว์ป่า การ ปลูกป่าเพื่อฟื้นฟูพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม

๒.๒ ด้านการพัฒนาเกษตร ราษฎรส่วนใหญ่ ที่ทำการเพาะปลูกนั้น ประกอบอาชีพปลูกสับปะรด รองลงมาปลูกพืชสวน และพืชผักโดยใช้น้ำฝนเป็นหลัก โดยมี ราษฎรเพียงบางส่วนได้นำน้ำจากระบบชลประทาน นอกจากนี้ ยังได้ส่งเสริมการเลี้ยงไหมและทอดผ้าไหม ส่งเสริมการเลี้ยงไก่ เป็ดไข่ เป็ดเทศ และสุกร ตลอดจนส่งเสริมการทำและใช้ ปุ๋ยหมักและปุ๋ยพืชสดเพื่อปรับปรุงบำรุงดิน พร้อมปล่อย พันธุ์กุ้งและพันธุ์ปลาในแหล่งน้ำธรรมชาติ เพื่อเป็นแหล่ง อาหารให้กับชุมชน

๒.๓ ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต มีการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตของประชากรใน พื้นที่ โดยการสร้างถนนหนทางภายในหมู่บ้าน-หมู่บ้าน และ หมู่บ้าน-อำเภอ การติดตั้งโทรศัพท์สาธารณะ การติดตั้งไฟฟ้า การจัดหาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค พร้อมกับจัดตั้ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียน วัด และสถานอนามัย นอกจากนี้ ยังมีกรให้สินเชื่อกแก่กลุ่มอาชีพต่าง ๆ ตลอดจนจัดตั้ง

สหกรณ์การเกษตร เพื่อพัฒนาอาชีพและรายได้ที่มั่นคงยิ่งขึ้น ส่งผลให้ราษฎรในพื้นที่โครงการฯ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น อย่างเห็นได้ชัดเจน

๒.๔ ด้านการบริหารจัดการ ได้ดำเนินการแต่งตั้ง องค์การ เพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบาย จัดทำแผนแม่บท กำกับ ดูแล และดำเนินงานตามแนวพระราชดำริ พร้อมกันนี้ ยังได้ รับความร่วมมือจากหน่วยงานภาคเอกชนที่เข้าร่วมดำเนิน งานโครงการฯ เช่น บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และมูลนิธิ คุ้มครองสัตว์ป่าและพรรณพืชแห่งประเทศไทย ในพระบรม ราชูปถัมภ์ เป็นต้น

๒.๕ ด้านการติดตามความก้าวหน้าการเพิ่ม ประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำของอ่างเก็บน้ำยางชุมฯ ประกอบด้วย ๔ กิจกรรม คือ การปรับปรุงเขื่อนดิน ปรับปรุงทาง ระบายน้ำล้น ปรับปรุงทางระบายน้ำปากคลองสายใหญ่ฝั่งซ้าย และปรับปรุงอาคารท่อระบายน้ำลงลำน้ำเดิม ส่งผลให้มีพื้นที่ รับน้ำเพิ่มจากเดิมอีก ๕๕๘ ไร่ สามารถเก็บน้ำเพิ่มขึ้นอีก ๙.๑๐ ล้านลูกบาศก์เมตร รวมความจุของอ่างเก็บน้ำยางชุมฯ ทั้งหมด ๔๑.๑ ล้านลูกบาศก์เมตร

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. ประโยชน์ระดับชุมชน โดยใช้ตัวชี้วัดคุณภาพชีวิต ของคนไทยจากข้อมูลตัวชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ปี ๒๕๔๕ กับ ปี ๒๕๔๘ ของครัวเรือนบ้านรวมไทย บ้าน ย่านชื้อ และบ้านพุดอน ทั้งเรื่องคนในครัวเรือนมีรายได้ เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าคนละ ๒๐,๐๐๐ บาทต่อปี เรื่องเงินออม

และเรื่องน้ำใช้เพียงพอตลอดปี พบว่าทุกหมู่บ้านผ่านเกณฑ์เพิ่มขึ้น ส่วนการเปรียบเทียบข้อมูลตัวชี้วัดระดับหมู่บ้าน (กชช. ๒ค) ปี ๒๕๔๖ กับ ๒๕๔๘ ในเรื่องน้ำดื่ม เรื่องน้ำใช้เพื่อการเกษตร เรื่องการมีที่ดินทำกิน เรื่องการมีงานทำ เรื่องระดับการศึกษา และเรื่องการรวมกลุ่มของประชาชน พบว่าทุกหมู่บ้านผ่านเกณฑ์ในระดับดีขึ้น

๒. ประโยชน์ระดับครัวเรือน แบ่งออกเป็น ๓ ด้าน ประกอบด้วย

๑) ด้านเศรษฐกิจ พบว่าครัวเรือนถือครองที่ดินเฉลี่ย ๒ แปลง แปลงละ ๑๕.๗๔ ไร่ ส่วนใหญ่อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ได้รับการจัดสรรจากรัฐบาลตามนโยบายความมั่นคง ไม่มีเอกสารสิทธิหรือหนังสือแสดงสิทธิที่ดิน และส่วนใหญ่ปลูกสับปะรดในลักษณะพืชเชิงเดี่ยว เพราะมีตลาดรองรับที่แน่นอน สามารถขายผลผลิตได้หลายแหล่ง ประกอบกับพื้นที่โครงการฯ เป็นที่ราบเชิงเขา ซึ่งเอื้อต่อการปลูกสับปะรดเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ ยังพบว่าหมู่บ้านที่มีครัวเรือนที่ทำการเกษตร มีขนาดพื้นที่ถือครอง และได้ใช้น้ำจากอ่างเก็บน้ำมากกว่าบ้านอื่น จะมีรายได้สุทธิเฉลี่ยสูงกว่าบ้านอื่น ๆ ด้วยเช่นกัน

๒) ด้านสังคม ครัวเรือนส่วนใหญ่ได้รับการอบรมที่หลากหลาย เช่น การใช้ปุ๋ยพืชสด การเลี้ยงสัตว์ปีก การเลี้ยงไหม การทอผ้าไหม และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ พบว่าครัวเรือนมีส่วนร่วมในการปลูกป่าชุมชน

มากที่สุด นอกจากนี้ ครัวเรือนส่วนใหญ่ยังได้รับประโยชน์จากโครงการฯ จากการทำป่ามีความอุดมสมบูรณ์ขึ้น และยังได้รับประโยชน์ในด้านอื่น ๆ เช่น ด้านระบบสาธารณสุขโรค และน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค เป็นต้น

๓) ด้านสิ่งแวดล้อม ครัวเรือนส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าในระดับดีมาก สำหรับปัญหาข้างบนุกรุกที่ทำกิน พบว่า ก่อนปี ๒๕๔๐ ครัวเรือนร้อยละ ๒๐.๘ มีปัญหาข้างป่าบุกรุก แต่ หลังปี ๒๕๔๐ ครัวเรือนร้อยละ ๓๖.๑ ประสบปัญหาข้างป่าบุกรุก ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของมูลนิธิคุ้มครองสัตว์ป่าและพรรณพืชแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์ ซึ่งระบุว่าช่วงปี ๒๕๔๐ - ๒๕๔๒ ข้างป่ามีแนวโน้มออกหากินนอกพื้นที่ป่าเพิ่มมากขึ้น และใช้เวลาในการหากินนอกพื้นที่ยาวนานขึ้น ทำให้เกิดการเผชิญหน้าระหว่างคนกับข้างมากขึ้น แต่มนุษย์ก็ได้ค้นหาวิธีการที่จะแบ่งอาณาเขตของคนกับข้างให้ชัดเจนขึ้น เพื่อป้องกันข้างป่าทำลายพืชไร่ เริ่มตั้งแต่การเผาที่แปลง การสร้างแนวป้องกันข้าง และใช้ลวดไฟฟ้า แต่วิธีการที่ได้รับความนิยมมากที่สุดคือการเผาที่แปลง เพราะเป็นวิธีการที่ไม่ต้องลงทุนมาก ขณะเดียวกันข้างป่าก็เริ่มเรียนรู้และปรับตัวจนเอาชนะเทคนิคต่าง ๆ ที่นำมาป้องกันได้ในที่สุด อย่างไรก็ตาม ถือได้ว่าโครงการฯ ประสบผลสำเร็จในการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมได้เป็นอย่างดี เพราะเกษตรกรส่วนใหญ่ตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์ข้างป่า

การติดตามการจัดทำตัวชี้วัดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประจำปี ๒๕๕๙

สำนักงาน กปร. ได้ดำเนินการจัดทำตัวชี้วัดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริขึ้น เพื่อเป็นบรรทัดฐานในการวัดระดับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ของโครงการฯ โดยคณะทำงานบริหารการจัดทำตัวชี้วัดฯ และศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ทั้ง ๖ ศูนย์ ได้ร่วมดำเนินการจัดทำตัวชี้วัดฯ มาเป็นระยะ ๓ ปีแล้ว ซึ่งใน ๒ ปีแรก จะเป็นการกำหนดตัวชี้วัดและนำไปทดลองเก็บข้อมูลตัวชี้วัดด้านต่าง ๆ เพื่อการทดสอบและปรับปรุงตัวชี้วัด รวมทั้งวิธีการจัดเก็บข้อมูลตัวชี้วัดให้มีความถูกต้องในทางวิชาการมากที่สุด จนมาถึงปี ๒๕๕๙ ได้ใช้คู่มือการจัดทำตัวชี้วัดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (ฉบับสมบูรณ์) จัดเก็บข้อมูลตัวชี้วัด ในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ทั้ง ๖ ศูนย์ โดยคาดหวังให้ข้อมูลตัวชี้วัด มีความเหมาะสมและครบถ้วนสมบูรณ์ ซึ่งเมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๙ สำนักงาน กปร. ได้จัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการขึ้นเพื่อให้นักวิชาการและศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ทั้ง ๖ ศูนย์ ได้ร่วมกันสรุปผลการดำเนินงานจัดทำตัวชี้วัดฯ รวมทั้งระดมความคิดเห็นเพื่อให้การดำเนินงานจัดทำตัวชี้วัดฯ มีความสมบูรณ์มากที่สุดหลังจากตัวชี้วัดฯ มีความสมบูรณ์แล้วจะได้พิจารณานำไปใช้ในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินอื่น ๆ ต่อไป

ผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๕๙

๑. การกำหนดตัวชี้วัดฯ ๖ ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาที่ดิน ด้านการพัฒนาการเกษตร ด้านการพัฒนาป่าไม้ ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรชายฝั่ง ด้านเศรษฐกิจและสังคม

๒. จัดพิมพ์คู่มือการจัดทำตัวชี้วัดฯ ฉบับสมบูรณ์ เพื่อมอบให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทั้ง ๖ ศูนย์ และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องพร้อมทั้งคณะทำงานบริหารตัวชี้วัดฯ ด้านต่าง ๆ พร้อมกับจัดทำคู่มือฉบับพกพาเพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในศูนย์ศึกษาฯ เกิดความเข้าใจและสะดวกในการปฏิบัติงาน

๓. ศูนย์ศึกษาฯ ทั้ง ๖ ศูนย์ สามารถจัดเก็บข้อมูลตัวชี้วัดฯ ได้ตามแบบฟอร์มที่กำหนดไว้ในคู่มือตัวชี้วัดฯ พร้อมกับการรายงานผลการจัดทำตัวชี้วัดฯ ในรายไตรมาส ๑ - ๔ มาที่สำนักงาน กปร. เรียบร้อยแล้ว และในการสัมมนาเชิงปฏิบัติการฯ เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๙ ที่ผ่านมา ศูนย์ศึกษาฯ ได้รายงานผลความก้าวหน้าพร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเพื่อประโยชน์ในการจัดทำตัวชี้วัดฯ ต่อไป

ประโยชน์ที่ได้รับ

นำไปใช้ประโยชน์ด้านการวางแผนการติดตามประเมินผล และเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการศึกษาค้นคว้า วิจัย เพื่อขยายผลการพัฒนาโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริสู่เกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การติดตามผลการศึกษา ทดลองและวิจัยของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

การติดตามผลงานการศึกษา ทดลองและวิจัยของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ครั้งนี้ ใช้ระยะเวลาในการจัดทำทั้งสิ้น ๙ เดือน (มีนาคม - พฤศจิกายน ๒๕๔๙) โดยการทบทวนเอกสารและรายงานการศึกษา ทดลองและวิจัยที่เกี่ยวข้อง (Review Literature) ในลักษณะการรวบรวมบทความต่อผลการศึกษา ทดลองและวิจัยของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทั้ง ๖ แห่ง ประกอบด้วย

๑. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
๒. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
๓. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
๔. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทอองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
๕. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
๖. ศูนย์ศึกษาพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

จากแหล่งข้อมูล ๔ แหล่ง ได้แก่ ข้อมูลจากเอกสารและรายงานต่าง ๆ ที่สามารถสืบค้นได้จากห้องสมุด สำนักงาน กปร. ข้อมูลจากกลุ่มศึกษาและเผยแพร่ (กศพ.) ข้อมูลจากระบบสารสนเทศ (Intranet และ Internet) และข้อมูลจากศูนย์ศึกษาการพัฒนา ทั้ง ๖ ศูนย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความสอดคล้อง ความครบถ้วนตามแนวพระราชดำริที่ได้พระราชทานไว้ และเพื่อรวบรวมผลงานการศึกษา ทดลองและวิจัยของศูนย์ฯ ที่ดำเนินการแล้วเสร็จ และมีบทความต่อผลการศึกษาคัดเจน มาจัดทำให้เป็นระบบ เพื่อให้สามารถสืบค้นได้ง่ายต่อการนำไปใช้ประโยชน์

ในการนำเสนอผลการศึกษา ทดลองและวิจัย ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริในครั้งนี้จะแบ่งเป็น ๙ ด้าน ประกอบด้วย

๑. ด้านการพัฒนาเกษตรกรรม (พืช)
๒. ด้านการปศุสัตว์และโคนม
๓. ด้านการพัฒนาประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
๔. ด้านการพัฒนาและอนุรักษ์สัตว์ป่า
๕. ด้านการพัฒนาป่าไม้
๖. ด้านการพัฒนาปรับปรุงและบำรุงดิน
๗. ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ
๘. ด้านการพัฒนาและควบคุมโรคติดต่อ
๙. ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

โดยได้กำหนดแบบฟอร์มการเขียนบทความต่อผลงานการศึกษา ทดลองและวิจัย เป็น ๕ หัวข้อ ประกอบด้วย ชื่อโครงการหรือชื่องานศึกษา ทดลองและวิจัย ชื่อผู้ดำเนินการ ชื่อหน่วยงาน ระยะเวลาดำเนินการและสรุปผลการศึกษา เพื่อให้เค้าโครงการเขียนรายงานเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งหมด

หลังจากได้รวบรวมจำนวนเรื่องและบทความต่อของงานศึกษา ทดลองและวิจัยแล้ว ก็ได้ส่งให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนา ทั้ง ๖ ศูนย์ ช่วยพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องด้านจำนวน และเนื้อหาของบทความต่อผลงานศึกษา ทดลองและวิจัย อีกชั้นหนึ่ง หลังจากนั้น จึงได้นำมาวิเคราะห์และเขียนรายงานผลการติดตามงานศึกษา ทดลองและวิจัยของศูนย์ศึกษาการพัฒนา

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ผลจากการรวบรวมงานผลศึกษา ทดลองและวิจัย จากศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทั้ง ๖ แห่ง ในครั้งนี้ พบว่า มีจำนวนทั้งสิ้น ๖๓๕ เรื่อง แจกแจงจากตาราง ดังนี้

ประเภทที่	สาขาการศึกษา ทดลองและวิจัย	จำนวนเรื่อง (แยกตามศูนย์ศึกษาฯ ทั้ง ๖ แห่ง)						
		ศูนย์ศึกษาฯ ห้วยฮ่องไคร้	ศูนย์ศึกษาฯ พิบูลทอง	ศูนย์ศึกษาฯ อ่างคู่งกระเบน	ศูนย์ศึกษาฯ ภูพาน	ศูนย์ศึกษาฯ ห้วยทราย	ศูนย์ศึกษาฯ เขาคันทรง	รวม
๑	การพัฒนาเกษตรกรรม (พืช)	๕๒	๓๓	๑	๑๕	๒	๒๙	๒๑๑
๒	การพัฒนาปศุสัตว์และโคนม	๑๘	๓๒	๐	๘	๑๑	๓	๗๒
๓	การพัฒนาประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๒๐	๑๒	๕๕	๑๕	๙	๕	๑๐๖
๔	การพัฒนาและอนุรักษ์สัตว์ป่า	๑	๗	๐	๐	๑๐	๐	๑๘
๕	การพัฒนาป่าไม้	๑๑	๓๗	๖	๑๓	๒	๑	๗๐
๖	การพัฒนา ปรับปรุงและบำรุงดิน	๒๑	๕๑	๕	๓๒	๑๒	๒๓	๑๔๔
๗	การพัฒนาแหล่งน้ำ	๑	๓	๑	๐	๐	๐	๕
๘	การพัฒนาและควบคุมโรคติดต่อ	๐	๑๓	๐	๐	๐	๐	๑๓
๙	การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคม	๐	๐	๒	๐	๐	๐	๒
รวม		๑๒๔	๑๘๘	๕๙	๑๖๑	๔๖	๖๑	๖๓๕

WORLD LEADERSHIP IN SUSTAINABLE DEVELOPMENT

❖ งานฎีกา

- ❖ การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานสำนักงานคณะกรรมการพิเศษ
เพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- ❖ การดำเนินงานด้านวิเทศสัมพันธ์
- ❖ การดำเนินงานด้านสารสนเทศ
- ❖ การดำเนินงานด้านกิจกรรมพิเศษ
- ❖ เอกสารเผยแพร่สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประจำปี ๒๕๔๙

งานศึกษา

ตลอดระยะเวลาที่เสด็จขึ้นเถลิงถวัลยราชสมบัติ ๖๐ ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้ทรงทุ่มเทพระวรกายอย่าง มีเหน็ดเหนื่อยเพื่อบำบัดทุกข์ บำรุงสุขให้แก่พสกนิกร หนึ่งในพระราชภาระที่ได้ทรงปฏิบัติโดยที่บุคคลส่วนใหญ่ไม่ได้รับรู้ นั่นคือ การพระราชทานพระมหากรุณาต่อราษฎรที่ได้ **“ฎีการ้องทุกข์”** ต่อพระองค์ในการเสด็จพระราชดำเนิน ไปทรงเยี่ยมราษฎรในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วราชอาณาจักรอย่างใกล้ชิด พระองค์ได้ทอดพระเนตรเห็นสภาพปัญหาที่แท้จริงของ ราษฎร และทรงตระหนักถึงปัญหาเหล่านั้นจึงได้ทรงศึกษา ปัญหาและพระราชทานพระมหากรุณาธิคุณให้การช่วยเหลือ โดยตรง และเมื่อใดที่ราษฎรไม่มีโอกาสได้เข้าเฝ้าฯ ก็ จะทูลเกล้าฯ ถวายฎีกา โดยสำนักราชเลขาธิการเป็นผู้รับเรื่อง ร้องทุกข์ของราษฎรเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) เป็น หน่วยงานสำคัญในกระบวนการประสาน ตรวจสอบข้อเท็จจริง ตลอดจนดูแลรับผิดชอบการดำเนินงานโครงการที่เกิดจาก กรณีราษฎรทูลเกล้าฯ ถวายฎีกา ซึ่งจะมี **ขั้นตอนการดำเนินงานหลัก ๆ** คือ เมื่อสำนักงาน กปร. ได้รับหนังสือจากสำนัก ราชเลขาธิการเพื่อให้พิจารณาและเสนอแนะข้อคิดเห็นใน กรณีที่ราษฎรทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาในเรื่องนั้น ๆ **จากนั้น** สำนักงาน กปร. ก็จะทำหนังสือแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง และเสนอแนะแนวทางใน การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น นอกจากนี้สำนักงาน กปร. จะจัดส่ง เจ้าหน้าที่เข้าร่วมในการตรวจสอบข้อเท็จจริงในพื้นที่ร่วมกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลมาประกอบการ พิจารณาให้เกิดความชัดเจน ถูกต้องและครบถ้วนมากยิ่งขึ้น และเมื่อได้รับข้อมูลต่าง ๆ ทั้งในส่วนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผนวกกับการรวบรวมหลักเกณฑ์ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้ว จากนั้นสำนักงาน กปร. จะนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ และสรุปจัดทำรายงานทูลเกล้าฯ ถวาย ทั้งนี้ หากทรงรับ โครงการนั้น ๆ ไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริแล้ว สำนักงาน กปร. ก็จะดำเนินการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ในการจัดทำแผนงานโครงการฯ และอนุมัติงบประมาณใน การดำเนินโครงการดังกล่าวต่อไปโดยการดำเนินงานที่ผ่านมา **ในปี ๒๕๔๙** ได้เกิดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่ เกิดจากการทูลเกล้าฯ ถวายฎีกา จำนวนทั้งสิ้น ๒๑ โครงการ แบ่งเป็น **ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ** จำนวน ๑ โครงการ **ภาคเหนือ** จำนวน ๕ โครงการ และ **ภาคใต้** ๑๕ โครงการ ซึ่งการดำเนินการต่าง ๆ ข้างต้น ส่งผลให้เกิดความผาสุก และสามารถบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้กับราษฎรทั่วทุกภูมิภาค โดยพื้นที่ **ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ** มีราษฎรได้รับประโยชน์ จำนวน ๘๗๓ ครัวเรือน ๔,๕๐๖ คน พื้นที่การเกษตร ๑๐๐ ไร่ **ภาคเหนือ** จำนวน ๑,๙๔๔ ครัวเรือน ๗,๓๖๘ คน พื้นที่การเกษตร ๔,๒๗๕ ไร่ และ **ภาคใต้** จำนวน ๖,๑๒๒ ครัวเรือน ๒๖,๖๓๖ คน พื้นที่การเกษตร ๕๐,๐๕๐ ไร่

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ปฏิทิน ปี ๒๕๕๙
(นับตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๘ - กันยายน ๒๕๕๙)

ภาค	ปฏิทินเข้า (เรื่อง)	สำนักงาน กปร. ตอบ สำนักราช เลขานุการ (เรื่อง)	รับเป็นโครงการ อันเนื่องมาจาก พระราชดำริ (โครงการ)	โครงการอันเนื่องมาจาก พระราชดำริที่เกิดจากการ ทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาที่ได้ ดำเนินการในปี ๒๕๕๙ (โครงการ)	ประโยชน์ที่ได้รับ
กลาง	๕	๔	๒	-	-
ตะวันออกเฉียงเหนือ	๑๒	๘	-	๑	๘๗๓ ครัวเรือน ๔,๕๐๖ คน พื้นที่รับประโยชน์ ๑๐๐ ไร่
เหนือ	๓	๓	๒	๕	๑,๙๔๔ ครัวเรือน ๗,๓๖๘ คน พื้นที่การเกษตร ๔,๒๗๕ ไร่
ใต้	๑๕	๑๗	๑๗	๑๕	๖,๑๒๒ ครัวเรือน ๒๖,๖๓๖ คน พื้นที่การเกษตร ๕๐,๐๕๐ ไร่

การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้ดำเนินการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรอย่างต่อเนื่องโดยมีการจัดการฝึกอบรมปรับทัศนคติและวัฒนธรรมการทำงาน เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ซึ่งในปี ๒๕๔๙ การเพิ่มประสิทธิภาพของสำนักงาน มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

๓. การพัฒนานักบริหารระดับสูง รวม ๖ หลักสูตร จำนวน ๗ คน อาทิ นักบริหารระดับสูง (นบส.), การเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตย, นักปกครองระดับสูง (นปส.) ฯลฯ

๔. หลักสูตรอื่น ๆ ที่ส่งข้าราชการเข้ารับการอบรมจากสถาบันต่าง ๆ จำนวน ๑๙ หลักสูตร จำนวน ๕๔ คน

๑. โครงการพัฒนาระบบสมรรถนะสำหรับการบริหารทรัพยากรบุคคล เป็นโครงการที่สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ร่วมกับสถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ หรือ TU-RAC (Thammasat University Research and Consultancy Institute) เพื่อทำการวิเคราะห์งาน การจัดทำสมรรถนะหลัก และสมรรถนะตามหน้าที่งานรายบุคคลของข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการ จัดทำคำอธิบายลักษณะงาน (Job Description) แผนพัฒนาบุคลากร และแผนพัฒนาสมรรถนะรายบุคคล รองรับภารกิจของสำนักงาน กปร.

๒. โครงการพัฒนาความรู้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน อบรมระหว่างวันที่ ๒๙ - ๓๐ สิงหาคม ๒๕๔๙ ณ โรงแรมเอเชีย เขตราชเทวี กรุงเทพฯ โดยผู้เข้ารับการอบรมเป็นข้าราชการ ระดับ ๕ - ๗ จำนวน ๔๗ คน

การดำเนินงานด้านวิเทศสัมพันธ์ ประจำปี ๒๕๕๙

ปีงบประมาณ ๒๕๕๙ สำนักงาน กปร. ได้ประสานการดำเนินงานและปฏิบัติการโดยร่วมจัดทำแผนงาน/โครงการ กำกับดูแล ส่งเสริมสนับสนุนและติดตามผลการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่เกี่ยวข้องกับต่างประเทศทั้งที่ให้และรับความช่วยเหลือจากต่างประเทศโดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญๆ ดังนี้

การสัมมนาและการศึกษาดูงานแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๔ โครงการ ได้แก่

๑. โครงการบัวแก้วสัมพันธ์ปีที่ ๓

กระทรวงการต่างประเทศ ได้จัดหลักสูตรการดูงานโครงการบัวแก้วสัมพันธ์ปีที่ ๓ สำหรับคณะผู้ศึกษาดูงานจากประเทศลาว กัมพูชา เวียดนาม พม่า จีนตอนใต้ (ยูนนาน) และไทย เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๒๔ คน โดยมีกิจกรรมหลักๆ คือ การบรรยายสรุปเรื่องทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียง โดยนางสุวรรณา พาศิริ ผู้อำนวยการกองแผนงานและวิเทศสัมพันธ์ สำนักงาน กปร. และการศึกษาดูงานโครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณวัดมงคลชัยพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสระบุรี ในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ และศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจาก

พระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่ ในวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๘ โดยมีนางฉันทนา สุวรรณธาดา เป็นผู้บรรยายสรุปการดำเนินงานของศูนย์ฯ และนำชมกิจกรรมการฟื้นฟูสภาพพื้นที่ต้นน้ำลำธาร และพื้นที่จำลองเศรษฐกิจพอเพียง พร้อมทั้งเยี่ยมชมแปลงเกษตรของเกษตรกรตัวอย่าง

๒. หลักสูตรอบรมและคูงานนานาชาติเรื่อง “เศรษฐกิจพอเพียง”

หลักสูตรอบรมดังกล่าวจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๙ - ๒๒ มิถุนายน ๒๕๔๙ โดยสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนา ระหว่างประเทศ (สพร.) ร่วมกับสำนักฝึกอบรมสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) และสำนักงาน กปร. โดยมีคณะเจ้าหน้าที่เข้าร่วมจำนวน ๒๕ คน จากภูมิภาคแอฟริกา เอเชียใต้ และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจในเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผ่านการเกษตรทฤษฎีใหม่ กิจกรรมหลัก ๆ ของหลักสูตรประกอบไปด้วยการเยี่ยมชมการดำเนินงาน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา โครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณ วัดมงคลชัยพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสระบุรี ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี โดยได้ศึกษาดูงานด้านพัฒนาที่ดิน งานหญ้าแฝกกับการปรับปรุงบำรุงดิน การสาธิตการทำปุ๋ย อินทรีย์น้ำ และศึกษาดูงานวิชาการเกษตร ณ สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ราชชนนี

๓. โครงการบัวแก้วสัมพันธ์-ตะวันออกกลางและแอฟริกา

โครงการนี้เกิดขึ้นจากความสำเร็จของการจัดการ ดูงานโครงการบัวแก้วสัมพันธ์-ลาตินอเมริกา ครั้งที่ ๑ ซึ่งผู้เข้าร่วมโครงการให้ความสนใจและเห็นว่าความรู้และ ประสบการณ์ที่ได้รับจากการศึกษาดูงานสามารถนำไปปรับ ใช้กับประเทศของตนได้ สำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนา ระหว่างประเทศ (สพร.) จึงได้จัดการดูงานโครงการใน ลักษณะดังกล่าวให้แก่ประเทศในตะวันออกกลางและ แอฟริกาด้วย ในระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๙ สิงหาคม ๒๕๔๙ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์อันดี แลก เปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ระหว่างประเทศไทย กับกลุ่มประเทศดังกล่าว โดยมีผู้เข้าร่วมศึกษาดูงานเป็น เจ้าหน้าที่ระดับกลางจากหน่วยงานความร่วมมือระหว่าง

ประเทศหรือกระทรวงการต่างประเทศ จำนวน ๒๕ คน จาก ภูมิภาคแอฟริกา ๑๔ ประเทศ และภูมิภาคตะวันออกกลาง ๑๑ ประเทศ กิจกรรมหลักของโครงการประกอบไปด้วยการ แลกเปลี่ยนประสบการณ์และแนวทางการร่วมมือระหว่าง ไทยกับกลุ่มประเทศดังกล่าวและการศึกษาดูงานด้านการ ปลูกพืชทดแทนฝิ่น การบริหารจัดการชุมชน และการประมง โดยได้เยี่ยมชมศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่อง มาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี ในวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๙

๔. การศึกษาดูงานโครงการพัฒนาตามแนวพระ ราชดำริ : ทางเลือกใหม่/เศรษฐกิจพอเพียง

กระทรวงการต่างประเทศได้จัดการศึกษาดูงาน โครงการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ : ทางเลือกใหม่/

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

เศรษฐกิจพอเพียง ให้แก่ประเทศต่าง ๆ เพื่อเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในโอกาสฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี และเพื่อเผยแพร่พระราชดำริเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่นานาชาติ โดยได้จัดการศึกษาดูงานออกเป็น ๒ กลุ่ม

- **กลุ่มที่ ๑** จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๖ - ๒๐ มิถุนายน ๒๕๔๙ โดยมีผู้เข้าร่วมศึกษาดูงาน จำนวน ๒๕ คน จาก ๑๖ ประเทศใน ๓ ภูมิภาค คือ ภูมิภาคเอเชีย ภูมิภาคแอฟริกา และภูมิภาคลาตินอเมริกา โดยกิจกรรมหลักของโครงการประกอบไปด้วย การบรรยายพิเศษเรื่อง “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและโครงการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ” โดยนางสุวรรณา พาศิริ ผู้อำนวยการกองแผนงานและ

วิเทศสัมพันธ์ สำนักงาน กปร. การเยี่ยมชมศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี

- **กลุ่มที่ ๒** จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๔ - ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๔๙ โดยมีผู้เข้าร่วมศึกษาดูงาน จำนวน ๓๑ คน จาก ๒๐ ประเทศใน ๓ ภูมิภาค คือ ภูมิภาคเอเชีย และภูมิภาคแอฟริกา โดยกิจกรรมหลักของโครงการประกอบไปด้วย การบรรยายพิเศษเรื่อง “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและโครงการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ” โดยนางสุวรรณา พาศิริ ผู้อำนวยการกองแผนงานและวิเทศสัมพันธ์ สำนักงาน กปร. การเยี่ยมชมศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี โครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณวัดมงคลชัยพัฒนา

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสระบุรี และเขื่อนป่าสัก
ชลสิทธิ์อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดลพบุรี

การศึกษาดูงานของคณะเจ้าหน้าที่จากต่างประเทศ

ภูมิภาคอเมริกาและแปซิฟิกใต้

- ๓๑ ตุลาคม ๒๕๔๘ พระคาร์ดินัล Pedro Rubiano Saenz พระอัครสังฆราชแห่งโคลอมเบีย และนาย Lucio Arenas ผู้ติดตามเข้ารับฟังการบรรยายสรุปเกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริด้านงานชลประทาน สำนักงาน กปร. ในโอกาสที่เดินทางเยือนประเทศไทย ระหว่างวันที่ ๓๑ ตุลาคม - ๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

- ๓ มิถุนายน ๒๕๔๙ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ร่วมกับ Louisiana State University (LSU) นำคณะอาจารย์และนักศึกษาจำนวน ๑๐ คน ศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี และเยี่ยมชมน้ำนาง นายสำรอง แดงพลับ เกษตรกรตัวอย่าง

- ๒๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ คณะเจ้าหน้าที่ทูตจากกลุ่มประเทศหมู่เกาะแปซิฟิก ภายใต้โครงการเชิญเจ้าหน้าที่ทูต Pacific Islands Forum (PIF) เยือนไทยประจำปี ๒๕๔๙ และเจ้าหน้าที่ประสานงาน จำนวน ๓๐ คน เยี่ยมชมศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี

ภูมิภาคเอเชีย

- ๑๙ และ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๔๘ คณะรัฐมนตรีจากสาธารณรัฐประชาธิปไตยติมอร์-เลสเต เยี่ยมชมศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี และศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี

- ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๔๙ คณะผู้แทนภาครัฐและเอกชนบังกลาเทศด้านประมงและธุรกิจต่อเนื่องนำโดยสถานเอกอัครราชทูตไทย ณ กรุงธากา จำนวน ๑๒ คน เยี่ยมชมศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี

- ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๔๙ สำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษานำโดยวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบุรี นำนักศึกษาเกษตรจากประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน จำนวน ๑๒ คน ศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี

- ๑๕ กันยายน ๒๕๔๙ กรมส่งเสริมการเกษตร นำคณะเจ้าหน้าที่จากประเทศกัมพูชา จำนวน ๑๒ คน เข้าศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี

ภูมิภาคตะวันออกกลางและแอฟริกา

- ๒๗ ธันวาคม ๒๕๔๘ มูลนิธิชัยพัฒนานำคณะเจ้าหน้าที่ระดับสูงจากประเทศคองโก จำนวน ๗ คน ศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี

- ๑๑ มกราคม ๒๕๔๙ สำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ (สพร.) องค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น (JICA) ร่วมกับกรมส่งเสริมการเกษตรและมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์นำคณะผู้บริหารระดับสูงจากทวีปแอฟริกา ๖ ประเทศ จำนวน ๑๒ คน รับฟังการบรรยายสรุปเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทฤษฎีใหม่และความมั่นคงทางด้านอาหาร ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี

- ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ คณะผู้แทนจากประเทศ โมร็อกโกเยี่ยมชมศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา

- ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๙ สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ นำเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านการเกษตรจากประเทศซิมบับเว พร้อมเจ้าหน้าที่ จำนวน ๘ คน ศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนา ห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี

- ๑๕ มิถุนายน ๒๕๔๙ สมเด็จพระราชาธิบดีและ สมเด็จพระราชินีแห่งเลโซโทเสด็จฯ ไปทรงเยือนศูนย์ศึกษา การพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัด เชียงใหม่

องค์การระหว่างประเทศ

- ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๙ นายโคฟี อันนัน เลขาธิการ สหประชาชาติและภริยาเยือนไทยอย่างเป็นทางการเพื่อ ทูลเกล้าฯ ถวายรางวัลเกียรติยศด้านการพัฒนาของโครงการ พัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Programmes's Human Development Lifetime Achievement Award) แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเพื่อเฉลิม พระเกียรติเนื่องในโอกาสทรงครองราชย์ครบ ๖๐ ปี ใน โอกาสนี้ รัฐบาลไทยร่วมด้วยองค์การสหประชาชาติเป็น เจ้าภาพจัดการอภิปรายโดยผู้ทรงคุณวุฒิ เรื่อง “พระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับการพัฒนามนุษย์” ณ กระทรวงการ

ต่างประเทศ และจัดแสดงนิทรรศการเกี่ยวกับพระราช กรณียกิจและโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริด้านการ พัฒนาความเป็นอยู่ของพลสกนิกร ฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ กองแผนงานและวิเทศสัมพันธ์ สำนักงาน กปร. ได้มีบทบาท ในการตรวจสอบความถูกต้องของภาษาอังกฤษที่จัดแสดง บนนิทรรศการและได้รับเชิญเป็นวิทยากรผู้บรรยายภาษา อังกฤษสำหรับเลขาธิการสหประชาชาติและคณะตลอดจน แขกผู้มีเกียรติที่เข้าชมนิทรรศการด้วย

- ๑๑ มิถุนายน ๒๕๔๙ คณะเจ้าหน้าที่จากกระทรวง การต่างประเทศและหน่วยงานควบคุมยาเสพติดของ ทาจิกิสถานและอุซเบกิสถาน เยี่ยมชมการดำเนินงาน โครงการเชื่อมคลองท่าด่านอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนครนายก และเยี่ยมชมศูนย์ศึกษาการพัฒนา ห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่ ในวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๔๙

สื่อมวลชนต่างประเทศ

- เมษายน - พฤษภาคม ๒๕๔๙ สถานีวิทยุกระจาย เสียงแห่งประเทศไทยได้ขอสัมภาษณ์และบันทึกเสียงรายการ สารคดีภาษาอังกฤษ ผู้บริหารสำนักงาน กปร. เกี่ยวกับ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเพื่อเฉลิมพระเกียรติ และเผยแพร่พระราชกรณียกิจสู่ผู้ฟังชาวต่างชาติในโอกาสที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราชสมบัติ ครบ ๖๐ ปี โดยได้ขอสัมภาษณ์ประเด็นต่าง ๆ และความเป็นมา ตลอดจนถึงกิจกรรมของโครงการฯ ดังนี้ โครงการศูนย์พัฒนา และบริการด้านการเกษตร (หลัก ๒๒) ซึ่งเกิดขึ้นจาก พระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และโครงการ ส่งเสริมกิจกรรมโรงเรียนวัฒนธรรม (หลัก ๖๗) ประเทศ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งเกิดขึ้นจาก พระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราช กุมารี รวมทั้งหัวข้อ “ความสำเร็จของโครงการอันเนื่อง มาจากพระราชดำริ” และ “จากพระราชดำริสู่งานขยายผล”

- ๑๐ มิถุนายน ๒๕๔๙ กระทรวงการต่างประเทศ นำคณะสื่อมวลชนประเภทสื่อสิ่งพิมพ์จาก ๒๑ ประเทศ คือ บรูไนฯ มาเลเซีย กัมพูชา ญี่ปุ่น จีน ฝรั่งเศส สวีเดน เดนมาร์ก เบลเยียม เนเธอร์แลนด์ นอร์เวย์ สเปน

สหราชอาณาจักร บาห์เรน กาตาร์ จอร์แดน สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ซาอุดีอาระเบีย โอมาน คูเวต และสหรัฐอเมริกา เยี่ยมชมและรับฟังการบรรยายสรุปผลการดำเนินงานโครงการหุบกะพง จังหวัดเพชรบุรี เพื่อนำข้อมูลไปจัดทำบทความและคอลัมน์พิเศษลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์และนิตยสารท้องถิ่นเพื่อประชาสัมพันธ์การจัดงานฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี และเผยแพร่ภาพลักษณ์ของประเทศไทยโดยรวม

- ๙ มิถุนายน ๒๕๔๙ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานเขตภาคกลางเขต ๒ นำคณะสื่อมวลชนจากประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวน ๖ คน ศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี โดยได้รับฟังการบรรยายสรุปการดำเนินงานจาก พันตำรวจโท โกเศรษฐ์ สาธุ สารวัตรงานศึกษาทดลองและขยายผล ศูนย์อำนวยการโครงการพัฒนาและเจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี และนำคณะศึกษาดูงานการทดลองรูปแบบการเกษตรยั่งยืน ณ สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ราชบรรมราชชนนี

ความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศ

๑. โครงการจัดทำแปลงทดลองการปลูกหญ้าแฝกเพื่อป้องกันการพังทลายของตลิ่งบนบริเวณชายฝั่งทะเล ณ อำเภอ Hai Hau จังหวัด Nam Dinh สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

ด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้มีพระราชดำริกับเลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา

ในการนำคณะผู้เชี่ยวชาญหญ้าแฝกจากสำนักงาน กปร. เดินทางไปสำรวจพื้นที่ที่ได้รับความเสียหายจากพายุไต้ฝุ่นบริเวณอำเภอ Hai Hau จังหวัด Nam Dinh สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม เพื่อให้ความช่วยเหลือโดยการปลูกหญ้าแฝกเพื่อบรรเทาปัญหาการพังทลายของดินบริเวณดังกล่าว

ผู้บริหารสำนักงาน กปร. และนางสุวรรณพาพิศิริ ผู้อำนวยการกองแผนงานและวิเทศสัมพันธ์ ในฐานะผู้ประสานงานหญ้าแฝกกับต่างประเทศของสำนักงาน กปร. จึงได้ร่วมเดินทางไปกับคณะเจ้าหน้าที่จากมูลนิธิชัยพัฒนา และคณะผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๒ ครั้ง สำหรับครั้งที่ ๑ คือระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๕ มกราคม ๒๕๔๙ โดยได้ปฏิบัติการกิจหลัก ๆ คือ การเข้าร่วมการประชุมสัมมนาหญ้าแฝกระดับภูมิภาคในหัวข้อ “Vetiver System: Disaster Mitigation and Social Impact in Vietnam” และการสำรวจและ

ประเมินสภาพปัญหาการพังทลายของดินบริเวณชายฝั่งทะเลดังกล่าว เพื่อประมวลและสรุปแนวทางในการนำหญ้าแฝกมาใช้ในการแก้ไขปัญหา และทูลเกล้าฯ ถวายสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อขอพระราชทานพระราชวินิจฉัยต่อไป และครั้งที่ ๒ คือ ระหว่างวันที่ ๑๗ - ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๔๙ โดยได้ปฏิบัติภารกิจ คือ เข้าร่วมการประชุมกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายเวียดนามเพื่อรับฟังการบรรยายสรุปสภาพปัญหาและความต้องการความช่วยเหลือ รวมทั้งได้ร่วมสำรวจพื้นที่กับเจ้าหน้าที่จากเวียดนาม และกำหนดจุดที่จะทำแปลงทดลอง และพิจารณาแนวทางในการปฏิบัติงานต่อไป

๒. โครงการความร่วมมือทางวิชาการด้านการพัฒนาเกษตรกรที่ยั่งยืนระหว่างไทยกับราชอาณาจักรเลโซโท

เมื่อวันที่ ๔ - ๑๐ กันยายน ๒๕๔๙ สำนักงาน กปร. โดยผู้อำนวยการกองแผนงานและวิเทศสัมพันธ์และผู้เชี่ยวชาญด้านการเกษตร ๓ คน ได้แก่ นายบุญวงศ์ ไทยอุตสาห์ อาจารย์พิเศษ คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ นายพิสุทธิ์ วิจารณ์ ที่ปรึกษาด้านสำรวจและจำแนกดิน กรมพัฒนาที่ดิน และนางฉันทนา สุวรรณธาดา อาจารย์ประจำภาควิชาพืชสวน คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้เดินทางไปยังราชอาณาจักรเลโซโท ตามคำเชิญของกระทรวงการต่างประเทศ เพื่อไปหารือกับเจ้าหน้าที่ระดับสูงของราชอาณาจักรเลโซโท ในการจัดทำแผนการดำเนินงานโครงการความร่วมมือทางวิชาการด้านการพัฒนาที่ยั่งยืนระหว่างไทยกับราชอาณาจักรเลโซโท โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดตั้งศูนย์สาธิตทางการเกษตรในลักษณะเดียวกับศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

โครงการนี้เกิดขึ้นสืบเนื่องมาจากการที่สมเด็จพระราชาธิบดีและสมเด็จพระราชินีแห่งราชอาณาจักรเลโซโท ได้เสด็จฯ ไปทรงเยือนศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๔๙ ในคราวที่เสด็จฯ เข้าร่วมพระราชพิธีฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยสมเด็จพระราชาธิบดีสนพระราชหฤทัยในแนวคิดเศรษฐกิจ

พอเพียงและการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ เป็นอย่างยิ่งและมีพระราชประสงค์ที่จะให้มีศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ลักษณะดังกล่าวในประเทศของพระองค์บ้าง เพื่อหารูปแบบการพัฒนาทางการเกษตรที่เหมาะสมและเป็นตัวอย่างให้เกษตรกรเลโซโทและประเทศอื่น ๆ ในทวีปแอฟริกานำไปปฏิบัติเพื่อให้มีสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นต่อไป

สำหรับแนวทางการดำเนินงานต่อไปนั้น ผู้เชี่ยวชาญทั้ง ๓ ท่าน จะนำผลหารือและการสำรวจมา รวบรวมเพื่อจัดทำแผนการดำเนินงานซึ่งประกอบด้วยหัวข้อหลัก ๆ ได้แก่ ระยะเวลาดำเนินการ การแบ่งพื้นที่และ กิจกรรมดำเนินการ ตลอดจนพันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ที่เหมาะสมกับพื้นที่และสภาพอากาศโดยให้ฝ่ายเลโซโทเป็นผู้เลือกและเสนอต่อรัฐบาลราชอาณาจักรเลโซโท เพื่อขอความเห็นชอบ และการสนับสนุนอย่างเป็นทางการผ่านกระทรวงการต่างประเศต่อไป

การดำเนินงานด้านสารสนเทศ ประจำปี ๒๕๕๙

ศูนย์สารสนเทศ เป็นแหล่งค้นคว้าและเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นต้น เป็นศูนย์ข้อมูลกลางของสำนักงาน มีหน้าที่พัฒนาระบบงานสารสนเทศของสำนักงานฯ ให้การสนับสนุนด้านเทคโนโลยีต่างๆ แก่เจ้าหน้าที่สำนักงานฯ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง สะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ซึ่งผลการดำเนินงานในปี ๒๕๕๙ มีดังนี้

๑. การพัฒนาเว็บไซต์ภายนอกของสำนักงาน (www.rdpb.go.th)

เพื่อร่วมเฉลิมฉลองในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี และเป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ แก่ผู้สนใจและประชาชนทั่วไป

๒. การปรับปรุงพัฒนาเว็บไซต์ภายในของสำนักงาน (Intranet)

เพื่อสนับสนุนการทำงานของเจ้าหน้าที่ในทุกส่วน/กอง เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลและองค์ความรู้ของสำนักงาน เพื่อประโยชน์ในการใช้งานร่วมกัน

๓. การจัดเตรียมอุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ เพื่อรองรับการใช้งานระบบ GIS

- ชุดอุปกรณ์การทำงานระบบ GIS พร้อมเครื่องพิมพ์แผนที่ (Plotter) และ Scanner
- เครื่องรับสัญญาณ GPS
- โปรแกรม ArcView version 9.1
- ข้อมูลแผนที่ (Vector Map) ชุด L7018 มาตราส่วน ๑ : ๕๐,๐๐๐ ประกอบด้วยชั้นข้อมูล (Layer) ต่าง ๆ ๙ ชั้น จากกรมแผนที่ทหาร จำนวน ๒๕๐ ราว

๔. การจัดอบรมความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ให้กับเจ้าหน้าที่สำนักงานฯ

เพื่อเป็นการเพิ่มสมรรถนะในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สำนักงานฯ ให้ดียิ่งขึ้น จึงได้จัดการอบรมความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ต่าง ๆ ดังนี้

๔.๑ การจัดทำฐานข้อมูลภูมิสารสนเทศโดยสถาบันพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศภูมิสารสนเทศ จำนวน ๒๓ คน ระยะเวลา ๔ วัน ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๘ สิงหาคม ๒๕๕๙

๔.๒ การตัดต่อภาพยนตร์และวิดีโอด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม Adobe Premiere Pro โดยบริษัท Bits Thailand จำนวน ๑๘ คน ระยะเวลา ๓ วัน ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๗ กันยายน ๒๕๕๙

การดำเนินงานด้านกิจกรรมพิเศษ

รายงานผลการดำเนินงานโครงการมะกอกน้ำมันโครเอเชียอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ประจำปี ๒๕๕๙

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้มีพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ สรุปความว่า ให้ศึกษาทดลองการปลูกมะกอกที่กึ่งสุกกิตติมศักดิ์ไทยประจำสาธารณรัฐโครเอเชียทุกเหล่าๆ ถวายจำนวน ๒๓๖ ต้น โดยพระราชทานมอบหมายให้สำนักงาน กปร. เป็นแกนกลางในการดำเนินงานโครงการฯ นำไปศึกษาทดลองปลูกในศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๕๙

จากการศึกษาทดลองนำกิ่งพันธุ์มะกอกน้ำมันที่ได้รับจากสาธารณรัฐโครเอเชีย จำนวน ๒๓๖ กิ่ง ไปปลูกตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ณ แปลงศึกษาทดลองในศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๙๖ กิ่ง (๖ สายพันธุ์ สายพันธุ์ละ ๑๖ กิ่ง) มีกิ่งพันธุ์เหลือสำรองจำนวน ๒๑ กิ่ง และศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๙๖ กิ่ง (๖ สายพันธุ์ สายพันธุ์ละ ๑๖ กิ่ง) มีกิ่งพันธุ์เหลือสำรองจำนวน ๒๓ กิ่ง โดยมีผลการศึกษาทดลอง สรุปได้ดังนี้

๑. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ มีต้นมะกอกน้ำมันฯ รอดตายและมีอาการปกติทั้งสิ้น จำนวน ๔๐ ต้น มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางรอบโคนต้นเฉลี่ย ๖.๗๖ เซนติเมตร โดย

มะกอกน้ำมันฯ สายพันธุ์ Rosoolya รอดตายมากที่สุด และไม่มีสายพันธุ์ Istrian Byelitsa ที่รอดตาย สายพันธุ์ที่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางรอบโคนต้นเฉลี่ยมากที่สุดคือสายพันธุ์ Leccino

๒. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ มีต้นมะกอกน้ำมันฯ รอดตายและมีอาการปกติทั้งสิ้น จำนวน ๙๓ ต้น มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางรอบโคนต้นเฉลี่ย ๙.๘๕ เซนติเมตร โดยมะกอกน้ำมันฯ สายพันธุ์ที่มีการตายมากที่สุดคือสายพันธุ์ Istrian Byelitsa และสายพันธุ์ที่มีเส้นผ่าศูนย์กลางรอบโคนต้นเฉลี่ยมากที่สุดคือ สายพันธุ์ Leccino

ประโยชน์ที่ได้รับ

เพื่อทดลองปลูก และผลิตน้ำมันเพื่อการบริโภค ตลอดจนเป็นประโยชน์ต่อสุขภาพ

โครงการปรับปรุงคลองลัดโพธิ์ อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๘ สรุปความว่า **ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันเร่งศึกษาพิจารณา วางโครงการและดำเนินการปรับปรุงขุดลอกพร้อมก่อสร้างอาคารประกอบในคลองลัดโพธิ์ตามความเหมาะสม**

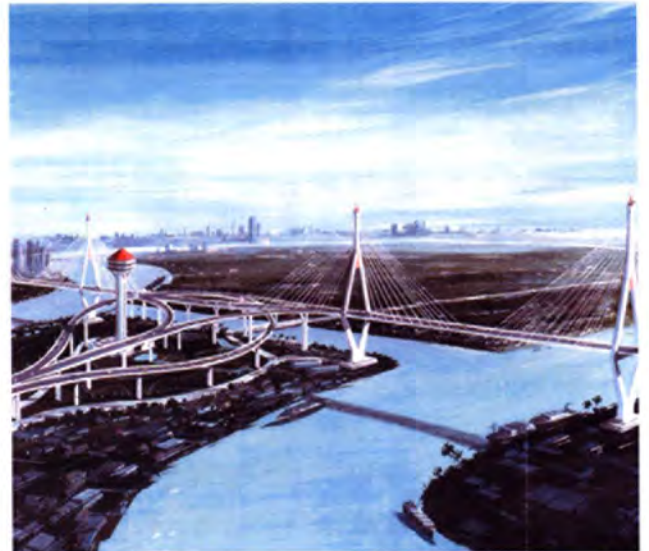
คลองลัดโพธิ์ดังกล่าวเป็นคลองลัดแนวเหนือ-ใต้ของคุ้งแม่น้ำเจ้าพระยา อยู่ในท้องที่ หมู่ที่ ๙ ตำบลทรงคนอง อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ มีสภาพดินเลนมากเมื่อทำการปรับปรุงคลองลัดโพธิ์ แล้วจะสามารถลดระยะทางการไหลของน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาบริเวณคุ้งน้ำช่วงไหลผ่านเขตพื้นที่ตำบลบางกระเจ้า จังหวัดสมุทรปราการ ระยะทางประมาณ ๑๘ กิโลเมตร ให้เหลือเพียง ๖๐๐ เมตร จะช่วยให้น้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาไหลลัดลงทะเลได้สะดวกและเร็วขึ้น ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการช่วยแก้ไขปัญหาน้ำท่วมบริเวณกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล

เมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๔๓ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จพระราชดำเนินไปทรงวางศิลาฤกษ์สะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาบริเวณพระประแดง ตามโครงการก่อสร้างถนนวงแหวนอุตสาหกรรม ณ บริเวณพลับพลาพิธีถนนพระรามที่ ๓ ซอย ๓๓ เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงทอดพระเนตรแบบจำลอง (Model) ของโครงการปรับปรุงคลองลัดโพธิ์

ผลการดำเนินงานปี ๒๕๔๙

ในช่วงน้ำหลากปี ๒๕๔๙ นั้น กรมชลประทานได้ทำการเปิดระบายน้ำผ่านคลองลัดโพธิ์ โดยเฉพาะในเดือนตุลาคม ๒๕๔๙ สามารถระบายน้ำออกสู่ทะเลได้ประมาณ ๙๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ทั้งนี้ จากการตรวจวัดการระบายน้ำในบางช่วงเวลา ระบายน้ำได้สูงสุด ๗๒๓ ลูกบาศก์เมตร

ต่อวินาที อีกทั้งตั้งแต่วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๙ ซึ่งเป็นการช่วยได้เมื่อมีปริมาณน้ำเหนือมาก สามารถเปิดประตูระบายน้ำได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมงจนถึงปัจจุบัน ทำให้การบริหารจัดการน้ำเพื่อป้องกันและบรรเทาอุทกภัย สามารถลดระดับน้ำที่ท่วมในเขตพื้นที่สองฝั่งเจ้าพระยาตอนล่างในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลให้เข้าสู่สภาวะปกติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประโยชน์ที่ได้รับ

• ผลประโยชน์ทางตรง

- ลดระดับน้ำท่วมสูงสุดในแม่น้ำเจ้าพระยา ๕ - ๖ เซนติเมตร

- ลดระยะเวลาน้ำท่วม ๑ - ๒ วัน

- พื้นที่ที่ได้รับประโยชน์ ตลอดสองฝั่งของแม่น้ำ

เจ้าพระยาตั้งแต่ อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จนถึงอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ

- คิดเป็นมูลค่าผลประโยชน์ ๑๖๑.๔ ล้านบาทต่อปี

• ผลประโยชน์ทางอ้อม

- ลดภาระการป้องกันน้ำท่วมของราษฎร

- ลดการสูญเสียเวลาในการจราจร

- ประหยัดค่ากระแสไฟฟ้าสูบน้ำของระบบป้องกัน

น้ำท่วมเดิม

- การเพิ่มมูลค่าที่ดินที่เคยถูกน้ำท่วม

- ลดภาระการบริหารงานแก้ไขปัญหา น้ำท่วม

เฉพาะหน้าของภาครัฐ

- สภาพจิตใจของประชาชนดีขึ้น

โครงการพัฒนาบ้านแม่ตำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

เมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๒๗ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จฯ ไปทรงเยี่ยมราษฎรบ้านเหล่ายาว หมู่ ๔ ตำบลเสริมกลาง จังหวัดลพบุรี ในโอกาสนั้นได้ทรงทราบจากพระครูโสภณ ธนลักษณะ เจ้าคณะอำเภอเสริมงาม ว่ายังมีหมู่บ้านอีกหมู่บ้านหนึ่งคือหมู่บ้านแม่ตำ ซึ่งราษฎรยากจนมากไม่มีอาชีพที่แน่นอน ลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขา มีพื้นที่ทำกินน้อย ราษฎรมีอาชีพรับจ้างตัดไม้ เลี้ยงไม้ ล่าสัตว์และหาของป่าขาย จึงได้เสด็จฯ ไปทอดพระเนตรสภาพหมู่บ้านและทรงเยี่ยมราษฎรบ้านแม่ตำ ด้วยพระมหากรุณาธิคุณแก่ราษฎรบ้านแม่ตำ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระราชดำริ สนับสนุนว่า **ให้นำโครงการศิลปาชีพมาช่วยเหลือนราษฎรบ้านแม่ตำ เพื่อเป็นการเสริมรายได้และอาชีพที่สุจริตให้แก่ราษฎร โดยมีกิจกรรมเริ่มต้น ได้แก่ การผลิตเครื่องปั้นดินเผา การปลูกหม่อนเลี้ยงไหม การทอผ้า การจักสาน การแกะสลักไม้**

ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๔๗ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พระราชทานพระราชดำริเพิ่มเติม ดังนี้

งานเครื่องปั้นดินเผาให้เขียนตัวนางในวรรณคดี โดยให้
ใบหน้าสวยกว่าเดิม งานเครื่องปั้นดินเผาให้ปั้นเครื่อง
อย่างบัวขนาดใหญ่ให้มีรูปแบบทรงเอดคอด งานเครื่องปั้น
ดินเผาให้เขียนลายสัตว์ป่าที่หายาก เช่น แรด ควายป่า
กระทิง กวาง เสือ และให้โครงการส่งเสริมการปลูกพริก
และมะนาวแก่ราษฎรเป็นอาชีพเสริมรายได้

ผลการดำเนินการปี ๒๕๕๙

โดยสรุปความก้าวหน้าของโครงการพัฒนาบ้านแม่ตำ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรม
ราชินีนาถ ในรอบปีที่ผ่านมากในภาพรวม สามารถดำเนินการ
พัฒนาในแผนงานต่าง ๆ ให้มีความเจริญก้าวหน้าได้มากขึ้น
ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการตามที่กำหนดไว้
ปัจจุบันราษฎรส่วนใหญ่มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นกว่าเดิม นับว่า
เป็นพระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้นที่ทรงมีต่อราษฎรบ้านแม่ตำ
และหมู่บ้านใกล้เคียง

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. ราษฎรบ้านแม่ตำมีพื้นที่ทำกินและมีหลักประกันใน
การดำรงชีพ ราษฎรมีรายได้เฉลี่ยเดือนละ ๓,๐๐๐ - ๖,๐๐๐
บาท

๒. ราษฎรมีอาชีพที่มั่นคงในระดับแบบเศรษฐกิจ
พอเพียงให้ราษฎรบ้านแม่ตำมีอาชีพที่มั่นคง และมีคุณภาพ
ชีวิตที่ดีขึ้น

๓. ป่าไม้และสัตว์ป่าได้รับการดูแลรักษาอย่างยั่งยืน
ลดการบุกรุกการตัดไม้ทำลายป่าลง รักษาสภาพป่าให้มี
ความสมบูรณ์และอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่า

โครงการศูนย์พัฒนาและบริการด้านการเกษตร (หลัก ๒๒) นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐ ประชาธิปไตยประชาชนลาว

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระราชดำริให้จัดตั้งโครงการศูนย์พัฒนาและบริการด้านการเกษตร ทั่วชน-ทั่วข้าว (หลัก ๒๒) ณ บ้านนายาง เมืองนาทรายทอง นครหลวงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) เมื่อปี ๒๕๓๗ เพื่อเป็นแบบอย่างและสถานที่ถ่ายทอดความรู้วิชาการและประสบการณ์ให้แก่ราษฎร ในลักษณะเช่นเดียวกับศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

เมื่อเริ่มโครงการฯ ได้มีการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน อาทิ อ่างเก็บน้ำห้วยซอนพร้อมระบบส่งน้ำ อาคารที่ทำการแปลงสาธิตและแปลงผลิตปัจจัยด้านการเกษตร จนถึงปัจจุบันกว่า ๑๒ ปีของการพัฒนา ได้มีการปรับปรุงกิจกรรมการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง มีความก้าวหน้าขึ้นตามลำดับ เพื่อให้ศูนย์ฯ สามารถให้บริการด้านวิชาการและปัจจัยการผลิตแก่เกษตรกรได้อย่างครอบคลุมโครงการศูนย์ฯ และหมู่บ้านเป้าหมายรอบศูนย์ รวม ๙ หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านนายาง บ้านนาซอน บ้านห้วยซอน บ้านน้ำเกียงใต้ บ้านน้ำเกียงเหนือ บ้านนาซัน บ้านหนองคันคู บ้านห้วยซ่าง และบ้านด่านสี่

ผลการดำเนินงานปี ๒๕๕๙

๑. การพัฒนาแหล่งน้ำ ดำเนินการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ และให้กลุ่มผู้ใช้น้ำบริหารจัดการรวมทั้งดูแลรักษาระบบส่งน้ำของอ่างเก็บน้ำห้วยซอน ในปี ๒๕๕๙ คณะทำงานศูนย์ฯ ได้มีการสำรวจแนวทางการพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่รอบศูนย์ฯ เพิ่มเติมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำ

๒. การพัฒนาการเกษตร ดำเนินการจัดทำแปลงสาธิตและแปลงผลิตปัจจัยการผลิต รวมทั้งปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพการเกษตร แบ่งเป็นกิจกรรม ดังนี้

๑) กิจกรรมพัฒนาที่ดิน ดำเนินการสำรวจเก็บตัวอย่างดินในศูนย์ฯ และหมู่บ้านเป้าหมายรอบศูนย์ฯ เพื่อดำเนินการวางแผนการใช้ที่ดิน รวมทั้งสาธิตและแจกจ่ายปุ๋ยพืชสด ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยหมักชีวภาพ ปุ๋ยอินทรีย์น้ำเพื่อเกษตรกร

นำไปปรับปรุงบำรุงดินของตน ในปี ๒๕๕๙ นี้ได้มีการนำวิธีการเกษตรแบบอินทรีย์เข้ามาใช้อย่างจริงจัง และเกษตรกรชาวลาวพอใจอย่างมากเนื่องจากการลดค่าใช้จ่ายเพราะไม่ต้องจ่ายเงินซื้อปุ๋ยเคมี แต่ได้ผลผลิตเพิ่มมากขึ้น

๒) กิจกรรมเกษตร ดำเนินการสาธิตการปลูกพืช ได้แก่ ข้าว ไม้ผล พืชไร่ พืชผัก หม่อนไหม เห็ด และไม้ดอกไม้ประดับ โดยเน้นวิธีการเกษตรแบบอินทรีย์ รวมทั้งผลิตเมล็ดพันธุ์ ถั่วพืชพันธุ์ดีเพื่อแจกจ่ายให้แก่เกษตรกร อาทิ ข้าวพันธุ์ดี ไม้ผล เช่น มะม่วง น้อยหน่า ขนุน และในปี ๒๕๕๙ ได้มีการจัดทำแปลงยางพารา แปลงสับนํ้ามัน เพื่อเป็นพืชทางเลือกให้แก่เกษตรกร

๓) กิจกรรมปศุสัตว์ ดำเนินการสาธิตวิธีการเลี้ยงสัตว์ ได้แก่ โค สุกร เป็ดเทศ รวมทั้งผลิตสัตว์พันธุ์ดีเพื่อจำหน่ายให้แก่ผู้สนใจ ซึ่งเกษตรกรชาวลาวให้ความสนใจอย่างมากและมีบางรายสามารถเพาะพันธุ์ผลิตสุกรพันธุ์ดีเพื่อจำหน่าย

๔) กิจกรรมประมง ดำเนินการสาธิตวิธีการเพาะพันธุ์ปลา และขยายพันธุ์ปลาเพื่อจำหน่ายและปล่อยในลำน้ำธรรมชาติ ซึ่งเกษตรกรชาวลาวให้ความสนใจอย่างมาก โดยเฉพาะปลานิลแปลงเพศ

๓. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ดำเนินการจัดให้มีการศึกษาดูงาน การฝึกอบรม ตลอดจนการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ทั้งในระดับเจ้าหน้าที่ นักวิชาการ นักเรียนเกษตรกรและประชาชนทั่วไป รวมทั้งจัดทำเอกสาร สื่อประชาสัมพันธ์ ด้านวิชาการให้แก่กลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ในปี ๒๕๔๙ อาทิ

๑) ฝึกอบรมเกษตรกรกลุ่มเป้าหมายภายในศูนย์ฯ อาทิ ด้านการผลิตปุ๋ยแบบต่าง ๆ วิธีการปลูกพืช การเลี้ยงสัตว์ และการประมง

๒) สาธิตและฝึกอบรมเกษตรกรในพื้นที่ของเกษตรกร อาทิ ด้านเกษตรผสมผสาน ด้านการเลี้ยงสัตว์ ด้านการประมง ด้านผักปลอดสารพิษ

๓) ติดตามและให้คำแนะนำด้านการเกษตร

๔) เจ้าหน้าที่ของศูนย์ฯ และภาครัฐของลาว ศึกษาดูงานด้านการเกษตรและการบริหารจัดการศูนย์ฯ ในประเทศไทย ๒ ครั้ง

๕) นักเรียนเกษตรกรในแขวงต่าง ๆ มาฝึกงานด้านการเกษตรในศูนย์ฯ

๖) มีการจัดนิทรรศการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์ฯ ในงาน THAILAND EXHIBITION 2006 ณ ศูนย์แสดงสินค้าลาว ไฮเทค นครหลวงเวียงจันทน์ ระหว่างวันที่ ๒๘ มิถุนายน - ๒ กรกฎาคม ๒๕๔๙

๗) คณะสื่อมวลชนสัญจรจากกรมประชาสัมพันธ์ เยี่ยมชมการดำเนินงานโครงการฯ เมื่อวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๙

๔. การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคม ดำเนินการจัดตั้งกลุ่มอาชีพหรือเครือข่ายเกษตรกร รวมทั้งให้มีการส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์การเกษตร ในปี ๒๕๔๙ เริ่มจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรปลูกผักปลอดสารพิษ เพื่อจำหน่ายผักปลอดสารพิษให้แก่ร้านค้าในนครหลวงเวียงจันทน์

๕. การบริหารจัดการ ในปี ๒๕๔๙ สำนักงาน กปร. ได้เป็นแกนกลางในการประสานงานคณะทำงานฝ่ายไทย-ลาว ร่วมจัดทำแผนแม่บทโครงการพัฒนาและบริการด้านการเกษตรห้วยซอน-ห้วยซั่ว (หลัก ๒๒) ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔ ขึ้น เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานในการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติงานระหว่างสองประเทศ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อ “เป็นศูนย์พัฒนาและบริการที่มีการสาธิตพัฒนาด้านการเกษตรแบบเบ็ดเสร็จอย่างยั่งยืนและสามารถขยายผลไปสู่กลุ่มเป้าหมายอย่างสอดคล้องและเหมาะสมกับวิถีชีวิตเกษตรกร”

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. เจ้าหน้าที่และเกษตรกรชาวลาวได้รับความรู้และบริการด้านการเกษตรจากศูนย์ฯ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพ อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิต

๒. ศูนย์ฯ สามารถเป็นต้นแบบในการพัฒนาและบริการด้านการเกษตร ส่งเสริมขยายผลการพัฒนาให้แก่เกษตรกร หน่วยงานภาครัฐและเอกชน ในระดับประเทศและนานาชาติอย่างกว้างขวาง

๓. การพัฒนาความร่วมมือในการดำเนินโครงการฯ นำไปสู่การสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวกับประเทศไทย

ผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝก อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประจำปี ๒๕๕๙

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานพระราชดำริเริ่มแรกเกี่ยวกับหญ้าแฝก เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๓๔ และได้มีพระราชดำรินี้อย่างต่อเนื่องมา โดยตลอดในระยะเวลากว่า ๑๔ ปี ของการพัฒนา รวมทั้งสิ้น ๒๙ ครั้ง ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) สรุปโดยรวมได้ว่า **มีพระราชดำริทุกด้านทั้งด้านการศึกษาทดลอง การอนุรักษ์ดินและน้ำ การขยายพันธุ์ การคุ้มครองสายพันธุ์ วิธีการปลูก การส่งเสริมขยายผลให้เกิดการใช้ประโยชน์ โดยการปลูกให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ ตลอดจนทรงเน้นย้ำให้ความสำคัญกับการใช้ประโยชน์เพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ**

การดำเนินงานสนองพระราชดำริโครงการศึกษาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกฯ ของปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ซึ่งสำนักงาน กปร. เป็นแกนกลางการประสานการปฏิบัติงาน

ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ กว่า ๔๐ หน่วยงาน อาทิ กรมพัฒนาที่ดิน กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมป่าไม้ กองทัพบก กรมส่งเสริมการเกษตร กรมทางหลวง เป็นต้น มีผลความสำเร็จก้าวหน้าในระดับหนึ่ง โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญจำแนกออกเป็น ๓ กิจกรรม ได้แก่ การศึกษาทดลองวิจัย การส่งเสริม และการประชุมสัมมนา ฝึกอบรม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

กิจกรรมการศึกษาทดลองวิจัย ให้ความสำคัญกับการวิจัยเชิงประยุกต์มากขึ้น รวมทั้งงานวิจัยเชิงรุกที่มีความต่อเนื่องที่จะสามารถนำผลงานไปขยายผลในการส่งเสริมพัฒนาเทคโนโลยีหญ้าแฝกในอนาคต จำนวน ๑๒ โครงการ ได้แก่

๑. การเพิ่มประสิทธิภาพหญ้าแฝก การดูดซับโลหะหนักบางชนิดโดยหญ้าแฝก (จังหวัดกาญจนบุรี)
๒. การใช้หญ้าแฝกร่วมกับจุลินทรีย์เพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินและเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินและเพิ่มผลผลิตพืชไร่ พืชสวน (จังหวัดฉะเชิงเทรา)
๓. การใช้หญ้าแฝกดูดซับมวลสารพิษ และบำบัดน้ำเสียในแหล่งชุมชน (กรุงเทพฯ)
๔. การศึกษาการปลูกหญ้าแฝก ๓ สายพันธุ์ในแปลงไม้ผลบางชนิด และถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่เกษตรกร (จังหวัดนครราชสีมา)

๕. การใช้วัสดุเหลือใช้จากโรงงานอุตสาหกรรม (กากสำเหล้า) เป็นปุ๋ยอินทรีย์กับหญ้าแฝก (จังหวัดฉะเชิงเทรา)
๖. การขยายพันธุ์หญ้าแฝกโดยการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อเพื่อสนับสนุนการปลูกหญ้าแฝก เพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ (กรุงเทพฯ)
๗. การปลูกหญ้าแฝกเพื่อป้องกันการพังทลายของดินในพื้นที่ลาดชันมากกว่า ๓๕ องศา ภายในแปลงไม้ผล (ท้อ) สวนบวักท่า (จังหวัดเชียงใหม่)
๘. การศึกษาการเจริญเติบโต ความสามารถในการแตกกอ และพฤติกรรมการอยู่ร่วมกันของหญ้าแฝกท้องถิ่น ๖ สายพันธุ์ และต้นพันธุ์กรรมพืชในแปลงปลูกรักษาพันธุ์กรรม อพ.สธ. ในศูนย์ฯ
๙. การศึกษาการเจริญเติบโตภายใต้ร่มเงาของหญ้าแฝกท้องถิ่น ๔ สายพันธุ์
๑๐. การศึกษาการติดเมล็ดและการกระจายพันธุ์จากเมล็ดของหญ้าแฝกท้องถิ่น ๖ สายพันธุ์
๑๑. การศึกษาการใช้หญ้าแฝกในการลดภาวะปนเปื้อนจากฟาร์มปศุสัตว์
๑๒. การดูแลรักษาแปลงรวบรวมพันธุ์หญ้าแฝกท้องถิ่น

กิจกรรมด้านการส่งเสริม จำนวน ๒ โครงการ ได้แก่

- ๑) ปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่จัดตั้งวิทยาเขตลพบุรี คันคลองคักน้ำ คันสระเก็บน้ำ และคันอ่างเก็บน้ำ รวมระยะทาง ๒๔ กิโลเมตร
- ๒) การปลูกหญ้าแฝกตามคันบ่อน้ำในสถานีวิจัยเขาคันทรง (จังหวัดฉะเชิงเทรา)

กิจกรรมด้านการประชุม สัมมนาและฝึกอบรม ดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการประชุม สัมมนาและฝึกอบรม ดังนี้

- **ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่และเกษตรกรจากหมู่บ้านรอบศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทั้ง ๖ ศูนย์** ในโครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์หญ้าแฝกในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๒ รุ่น ได้แก่
 - รุ่นที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๑ - ๙ สิงหาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๓๐ คน ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาคันทรง
 - รุ่นที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๑๑ - ๒๑ กันยายน ๒๕๔๙ จำนวน ๓๐ คน ณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนฯ

- **จัดประชุมการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ครั้งที่ ๕** เมื่อวันที่ ๒๘ - ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ สำนักงาน กปร. ได้จัดการประชุมสัมมนาเรื่องการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ครั้งที่ ๕ ณ ศูนย์ประชุมสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อให้เป็นส่วนหนึ่งของการเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี อีกทั้งเพื่อนำเสนอผลงานการดำเนินงานโครงการฯ ปัญหาอุปสรรค รวมทั้งมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ในขณะเดียวกันยังเป็นการเตรียมความพร้อมของนักวิชาการในการนำเสนอผลงานที่จะนำเข้าร่วมสัมมนาหญ้าแฝกนานาชาติครั้งที่ ๔ ณ ประเทศเวเนซุเอลา และเพื่อเป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาและรณรงค์การใช้

หย้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริฉบับที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔ การสัมมนาในครั้งนี้มีผู้เข้าร่วมการประชุมสัมมนา จำนวน ๕๐๐ คน จาก ๕๕ หน่วยงาน

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. เฉลิมฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
๒. เพิ่มประสบการณ์องค์ความรู้ระหว่างผู้บริหาร นักวิชาการ และผู้ปฏิบัติงาน หย้าแฝกที่จะนำไปขยายผล ทั้งในระดับประเทศ และระดับนานาชาติ
๓. เป็นการขยายผลการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การใช้ประโยชน์หย้าแฝกในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านการอนุรักษ์ ดินและน้ำ ให้กับเกษตรกร ประชาชนได้เล็งเห็นความสำคัญมากยิ่งขึ้น
๔. เป็นกรอบแนวทางการดำเนินงานจัดทำแผนแม่บท การพัฒนาและรณรงค์การใช้หย้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฉบับที่สี่ พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

• **จัดประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำ (ร่าง) แผนแม่บท การพัฒนาและรณรงค์การใช้หย้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔)** สืบเนื่องจากแผนแม่บทโครงการพัฒนาและรณรงค์การใช้หย้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฉบับที่สาม จะสิ้นสุดลงในปี ๒๕๔๙ นี้ ดังนั้น สำนักงาน กปร. ในฐานะฝ่ายเลขานุการฯ

ได้จัดตั้งคณะทำงานจัดทำแผนแม่บทโครงการพัฒนาและรณรงค์การใช้หย้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฉบับที่สี่ (พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔) และได้จัดการประชุมร่างแผนแม่บทฯ ขึ้น เพื่อระดมความคิดจากผู้แทนของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรประชาชนซึ่งมีส่วนในการดำเนินงาน สามารถนำไปใช้เป็นกรอบในการวางแผน ประสาน และบริหารจัดการทรัพยากรให้การสนองพระราชดำริการพัฒนาและรณรงค์การใช้หย้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงาน กปร. ได้จัดการประชุมฯ ขึ้น จำนวน ๒ ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ ๑ ในวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๔๙ ณ ศูนย์ประชุมสถาบันวิจัยจุฬาภรณ์ กรุงเทพมหานคร และครั้งที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๔๙ ณ โรงแรมเมธาวลัย เขตอำเภอดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน ๕๒ คน จาก ๓๓ หน่วยงาน

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. มีแผนแม่บทการพัฒนาและรณรงค์การใช้หย้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ฉบับที่สี่ พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔ ที่มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับสภาพของแต่ละพื้นที่
๒. สามารถนำแผนแม่บทฯ ไปใช้เป็นกรอบในการวางแผน ประสานงาน และบริหารจัดการทรัพยากรในการสนองพระราชดำริการพัฒนาและรณรงค์การใช้หย้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการ
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

เอกสารเผยแพร่สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประจำปี ๒๕๕๙

- ❖ ๖๐ ปี ครองราชย์ ประโยชน์สุข ประชาชนชาวไทย
- ❖ วารสารอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- ❖ รายงานผลการประชุมสัมมนาเรื่อง การพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- ❖ หนังสือสารความรู้เรื่องหญ้าแฝก
- ❖ แผนแม่บทการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝก ฉบับที่สี่ (พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔)
- ❖ หนังสือภูมิวารินอนุรักษ์ (ฉบับเดือนกุมภาพันธ์ และเดือนพฤษภาคม)
- ❖ Vetiverim (ฉบับที่ ๓๕ - ๓๘)
- ❖ PRVN : Technical Bulletin (2006/1)
- ❖ รายงานการประเมินผลโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพป่าสงวนแห่งชาติป่ากุยบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- ❖ รายงานการประเมินผลโครงการจัดหาน้ำสนับสนุนฟาร์มตัวอย่างบ้านร่มฟ้าทอง จังหวัดเชียงราย
- ❖ คู่มือการจัดทำตัวชี้วัดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (ฉบับสมบูรณ์)

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
๗๘ ทำเนียบรัฐบาล โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า (เดิม)
ถนนราชดำเนินนอก เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๐ ๖๑๙๓-๙๙ โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๖๒๐๖
<http://www.rdpb.go.th>